

2019/2020. ÕPPEASTA AASTARAAMAT

Foto: Tõnis Padu

Koostaja
Jaana Maripuu

Haapsalu 2020

Sisukord

Läänemaa Ühisgümnaasiumi seitsmes õppeaasta	6
1. Töötajad	7
2. Hoolekogu	9
3. Õpilased	10
4. Õpilasesindus VÕLV	21
4.1 VÕLVi tegemised	24
5. Huviringid	27
5.1 Meediaringi tegemised	27
6. Kooli sündmused ja ettevõtmised	28
6.1 Õppeaasta avaaktus	28
6.2 27. septembril tõusid lendu meie sinilinnud ja lõppes kooli Sinilinnuaeg	29
6.3 Läänemaa Ühisgümnaasiumi VII monarh on Siim Luiga	30
6.4 Asjad, millest täiskasvanud rääkida ei julge	32
6.5 Playback show	33
6.6 Eesti keele päev	36
6.7 Jõuluball	38
6.8 Vene romansside kontsert	40
6.9 Omaloominguõhtu	42
6.10 Tartu rahu 100. aastapäevale ja Eesti Vabariigi 102. aastapäevale pühendatud kõnevõistlus	42
6.11 Tartu rahu tähistamine ja „Ajarännak 1920“	44
6.12 Sõbrapäev	46
6.13 Vabariigi aastapäevale pühendatud aktus	47
6.14 Näitus „Naine ja mees“	48
6.15 Katse algetada koolis mõttespordi sari	50
6.16 Tutipidu	50
6.17 Direktori vastuvõtt	51
7. Mälumäng	52
7.1 LÜGi mälumängusari	52
7.2 Läänemaa koolinoorte mälumängusari	53
8. Kooli spordiüritused	54

8.1	Tuletõrjespordi mängud Türil	54
8.2	Olümpiapäev Läänemaa Ühisgümnaasiumis	55
8.3	Meie kooli korvpallipäev 2019	57
9.	Kooli tegemised üleriigilises eriolukorras	59
10.	Külalisesinejad ja tunnid väljaspool kooli	65
10.1	Külaliseesinejad	65
10.1.1	Keskkonnatund 11.LR õpilastele	65
10.1.2	Siim Kallas Läänemaa Ühisgümnaasiumis	67
10.1.3	Jaanus Tehveri külalistund teemal „Milleks süütule advokaat?“	68
10.1.4	„Kalapäev“ Läänemaa Ühisgümnaasiumis	69
10.1.5	11.M õpilased kohtusid Salva kindlustuse esindajaga	71
10.1.6	Maria Palk ja Rasmus Valdmann majandustundides	72
10.1.7	Pangandusteemaline tund	73
10.1.8	10.LRS õpilaste geograafianädala kohtumine	74
10.1.9	Joosep Valm 11.M makromajanduse tunnis	76
10.1.10	11.M õpilased kohtusid Meelis Orglaga	77
10.1.11	Rahatarkuse tunnid	78
10.1.12	10.M õpilaste kohtumine Taavi Ilmjärvega	80
10.1.13	Majandussuuna vilistlase kohtumine 10. klasside õpilastega	81
10.2	Õppetunnid väljaspool kooli	83
10.2.1	Eesti keele tund kunstigaleriis	83
10.2.2	11.M klass lasteraamatukogus	84
11.	Suunapäevad ja -ettevõtmised	86
11.1	Humanitaarsuund	86
11.1.1	Kunstist narkootikumideni ehk Natuke teistsugune suunapäev	86
11.1.2	Palverännak Mekast teatrisse- suunapäev täis inspiratsiooni	89
11.1.3	11.H loobus enda jõulupakkidest heategevuse kasuks	92
11.1.4	10.H õpilased jõuluajal Haapsalu väikelastekodus	93
11.2	Majandussuund	94
11.2.1	Õpilasfirma TaimTime osales majanduskonverentsil Äriplaan 2020	94
11.2.2	10. klassi õpilased osalesid õpilasfirmade kursusel „Samm sinu unistusesini“	95
11.2.3	Ettevõtlusnädala kohtumine ettevõtjaga majandusklassidele	96
11.2.4	10. majandusklassi õpilaste suunapäev Tartumaal	98

11.2.5	Ettevõtliku kooli edulugude konkurss 2019	100
11.2.6	Õpilasfirmade liikmed käisid Tallinnas koolitusel	101
11.2.7	12.M suunapäeval Viljandimaal	105
11.2.8	Ettevõtte Kift LÜGis	106
11.2.9	Õpilasfirmade laat Tallinnas	107
11.2.10	Õpilasfirmad kauplesid Rannarootsi keskuse jõululaadal	108
11.2.11	Õpilasfirmade laat Raplas	109
11.2.12	LÜG õpilasfirmad osalesid koolitustel	111
11.2.13	Changemakers Academy 4. hooaja avapauk	113
11.2.14	11.M suunapäeval Tallinnas	116
11.2.15	Eesti õpilasfirmade laat 2020	117
11.2.16	Õpilasfirma „Millestki-Midagi” Eesti parima õpilasfirma võistluse finaalis	119
11.3	Sotsiaalsuund	120
11.3.1	Sotsiaalsuuna õpilased tutvusid muististega	120
11.3.2	Tervisevahetunnid	121
11.3.3	10.S suunapäeval Haapsalus	122
11.4	Loodus- ja reaalsuund	124
11.4.1	Looduses õppimise päev 10.LR klassi õpilastele	124
11.4.2	10.LR õpilased Teadlaste Öö Teaduskohviku loengul	127
11.4.3	10.LR õpilased õppisid tundma Läänemaa looduse erilisust	128
11.4.4	Rahvusvaheline viktoriin „Noored Euroopa metsades“	131
11.4.5	11.LR õpilased said Metsaviktoriinil auhinnalise koha	132
11.4.6	LÜGi võistkond saavutas Noored Euroopa Metsades Eesti finaalsuunistlusel 8. koha	132
12.	Väljasõidud	133
12.1	11. ja 12. majandusklassid Viljandis	133
12.2	Võõrkeeleõpetajad Viimsis	134
13.	Välisprojektid	135
13.1	Erasmus + projekt „The Time of My Life“	135
13.1.1	Ülevaade projektist	135
13.1.2	Konverents Saksamaal	136
13.2	Nordplus	137
14.	Väga hea õppeedukusega õpilased	140
15.	Parimad tulemused olümpiaadidel, konkurssidel ja võistlustel	143

15.1	Spordivaldkond	143
15.2	Humanitaar- ja sotsiaalvaldkond	148
15.3	Loodus-, reaal- ja majandusvaldkond	150
16.	Kuld- ja hõbemedaliga lõpetajad	152
17.	Aukoja liikmed 2020	153
18.	Lõpetajad 2020	154
19.	Äramärkimist ja esiletoomist väärivad õpilaste tööd	157
19.1	Johanna Jõgi „102 aastat tagasi sündis ime“	157
19.2	Triin Raid „Kapis hoitud tolmune unistus“	158
19.3	Pia Margaret Reinberg „Eesti muld ja Eesti süda- meie maa“	160
19.4	Rachel Sarapuu „Meie Eesti - meie kiiksud“	162
19.5	Aulike Põllumägi „Tänapäeval teavad inimesed kõige hinda ja mitte millegi väärtust.“ Oscar Wilde	163
19.6	Linda Naudi „Peetri kivi lugu“	164
19.7	Anni Kallas „Koroonapäevik ehk kuidas ma pole mitte midagi kasulikku teinud*“ 166	
19.8	Mariliis Remmel „Eriolukorra päevik“	169
19.9	Aliis Vatu „Gin Long Drink“	172

Läänemaa Ühisgümnaasiumi seitsmes õppeaasta

Läänemaa Ühisgümnaasiumi seitsmes õppeaasta oli omapärane ja ajaloos ainulaadne, nagu mistahes teisel Eesti koolil. Septembris hakkasime muretult astuma juba sisseharjunud rada – kooliolümpiamängud, sinilindude aeg, monarhi valimised, õppekäigud, playback show, jõuluball ja kõik muu, mis meid esimesel poolaastal tavaliselt saadab. Kuid siis, jaanuaris, hakkasid tulema ärevad teated kaugelt Hiinast, et midagi on toimumas. Ei jäänud me keegi sellest puutumata ning üle terve riigi ja isegi maailma, kolis kool ühtäkki kõigi õpilaste ja õpetajate kodusele diivanile või köögilaua taha – sinna, kus ta meid parasjagu tabas. Koolimaja ise jäi aga kolmeks kuuks suletuks ning inimtühjaks, mahajäänud asju ja õpikuid käidi võtmas justkui hiilides ja hajutatult, ja vaid pääsukesed tundsid end peremeestena vaikselt jäänud maja fassaadil...

Koolielu siiski seisma ei jäänud ja õppetöö jätkus. Varem pigem harva kasutatud võimalused video vahendusel kohtuda muutusid nüüd igapäevaseks. Vähemalt sel moel olime üksteise jaoks olemas ja teineteist toetamas need kolm pikka distantsõppe kuud. Õppekäigud jäid küll ära, kuid virtuaalselt ja reaalselt sai nii mõnigi üritus veel peetud – meie Lügnessi nädal, kaheteistkümnendike tutipidu, viimane koolipäev koos õpilaste tunnustamisüritusega ja ka lõpuaktused medalite, kiituskirjade ja kõige muuga. Kõrge tunnustuse said sel õppeaastal ka Haapsalu aasta õpetajana inglise keele õpetaja Jaana Maripuu, Läänemaa aasta gümnaasiumiõpetajana muusikaõpetaja Karin Lükk-Raudsepp ning Läänemaa kultuuripärlina huvijuht Mairi Grossfeldt.

Ei olnud lihtne aasta, kuid tulime toime. Aitäh kõigile vastu pidamast. Meeldib see meile või mitte, aga võime tõmmata selge joone vahele ajale enne ja pärast koroonatulekut. Sellest, mis oli enne ja sellest, mis oli pärast, saamegi lugeda meie käesolevast aastaraamatust.

Head lugemist!

Ain Iro
direktor

1. Töötajad

1. Tiina Brock	eesti keel ja kirjandus
2. Ulrika Grauberg	rahvatants
3. Mairi Grossfeldt	huvijuht
4. Karl Hein	ajalugu ja ühiskonnaõpetus
5. Viire Hints	õppealajuhataja, matemaatika
6. Embi Hunt	saksa keel
7. Mati Hunt	majandusjuht
8. Anneli Ilves	raamatukoguhoidja
9. Ain Iro	direktor, programmeerimise alused
10. Knud Jessen	hispaania keel
11. Maret Järveots	eesti keel ja kirjandus
12. Renata Lukk	inglise keel
13. Ülle Lumeste	matemaatika
14. Kalle Lõuna	ajalugu ja ühiskonnaõpetus
15. Karin Lükk-Raudsepp	muusika, noortekoor
16. Jaana Maripuu	inglise keel
17. Kadri Mitt	matemaatika
18. Ekaterina Mokhovikova	inglise keel
19. Leelo Paju	kehaline kasvatus
20. Jana Porila	prantsuse keel
21. Karel Rahu	kunstiõpetus, draamaring
22. Imbi Raudkivi	geograafia, majandus
23. Rea Raus	inglise keel, majandus
24. Evi Riivits	matemaatika
25. Annika Rouhiainen	koolipsühholoog-õppenõustaja
26. Katrin Seppel	juhiabi, haridustehnoloog
27. Varje Sild	vene keel
28. Tiiu Soostar	vene keel
29. Tõnu Tiit	keemia ja füüsika
30. Aavo Tomingas	kehaline kasvatus
31. Monika Undo	eesti keel ja kirjandus

32. Mall Vainola

bioloogia, haridustehnoloog

33. Henry Viiret

IT administraator

Kooli töötajad

Foto: OÜ Pildikompanii

2. Hoolekogu

Hoolekogu koosseis 2019/2020

- Esimees Aarne Keldrima, lapsevanemate esindaja
- Aaseesimees Kalle Lõuna, õppenõukogu esindaja
- Madis Kütt, vilistlaste esindaja
- Lauri Luik, vilistlaste esindaja
- Kaja Rootare, toetava organisatsiooni esindaja (Haapsalu Linnavalitsus)
- Siim Luiga, õpilasesinduse esindaja
- Triin Kaaver, koolipidaja esindaja (Haridus- ja Teadusministeerium)

Lastevanemate esindajale kooli hoolekogus annab nõu lastevanemate nõukoda, kuhu on valitud iga klassi lastevanemate hulgast üks liige.

Nõukoja koosseis 2019/2020

- 10.H Marko Männiste
- 10.LR Õnne Pihlakas
- 10.M Kristjan Tõlk
- 10.S Kaja Rüütel
- 11.H Aarne Keldrima
- 11.LR Ülle Karjane
- 11.M Angeliina Schwindt
- 11.S Janek Niit
- 12.H Eva Makienko
- 12.LR Einar Luiga
- 12.M Alar Murik

3. Õpilased

10.H, klassijuhataja Jaana Maripuu

Foto: OÜ Pildikompanii

Annabel Alemaa, Laura Elizabeth Gemst, Samuel Hõim, Kaarel Kants, Kaili Karm, Marie Keldrima, Hedvig Kivi, Grittel Koobak, Rasmus Kuslap, Mia Mai Männiste, Anastasia Nevski, Amy Palmits, Joosep Plamus, Getter Puu, Annmari Raud, Kaisa Rämman, Epp Emili Saue, Juzef-Artur Snigurski, Leelo Sula, Katrina Talving, Kristjan Tokko, Kirke Treiberk, Kättriin Vichterpal

10.LR, klassijuhataja Marete Järveots

Foto: OÜ Pildikompanii

Kristjan Allik, Kärt Hansman, Heinrih Heintalu, Johannes Jakobson, Sixten Kaljuste, Carl Marcus Karlson, Kristjan Kimsto, Anna-Kristiina Kokvel, Aleksei Leonov, Mattias Muld, Marie Grete Mägi, Mona Pihlakas, Raido Priske, Mihkel Saariste, Maksim Tšernikov, Caspar Veskaru

10.M, klassijuhataja Imbi Raudkivi

Foto: OÜ Pildikompanii

Veronika Deykova, Kristofer Jalonen, Lija Jegisman, Triin Kahn, Andro Kalamees, Kaspar Kariste, Maria-Elisabeth Kurisman, Margaret Marleen Loznitsa, Lisanna Maasikas, Evalota Masing, Anabell-Anette Mõttus, Linda Naudi, Madli Palk, Elise Pihlakas, Fiona Eliis Protas, Erko Puskar, Patrick Püve, Greg-Rasmus Reinesberg, Maria Seppi, Marko Suitsberg, Robin Särg, Alen Šamonin, Birgitta Vare, Aliis Vátku, Martin Vátku, Sandra Vatter, Veiko Vilta

10.S, klassijuhataja Kalle Lõuna

Foto: OÜ Pildikompanii

Helen Alp, Gerli Aun, Raimond Hargats, Markkus Kõre, Liisa Lehtla, Karina Mazanova, Liisa Peterson, Valeria Poljanski-Antšarov, Martin Purre, Loore Roos, Veronika Rotberg, Lydia Rüütel, Geily Sillaste, Aaria Lee Troost

11.H, klassijuhataja Tiina Brock

Foto: OÜ Pildikompanii

Egert Heinorg, Jan Jeeberg, Madelen Kalvik, Margareth Kampmann, Merel Keldrima, Eliis-Maria Koit, Sander Kollom, Liisalota Kroon, Kendra Kurisman, Karita Lingkreim, Kaarel Metssalu, Amanda Marie Paajanen, Laura Rouhiainen, Tauno Runtal, Arti Saral, Katarina Sits, Cärolyn Soidla, Liisi Suitsberg, Darja Zaboronok, Demis Teral, Luise-Maria Tombak, Melissa Tootson, Sandra Toper, Gregor Uustalu, Alice Ütsik

11.M, klassijuhataja Ülle Lumeste

Foto: OÜ Pildikompanii

Lisett Mary Aasma, Ätli Altosaar, Aleks Fedotov, Kris Kaasen, Peeter Kaus, Mattias Kerge, Kaspar Kohtring, Cristopher Kull, Marko Kütt, Kaarel Laherand, Lauri Lehtma, Jarmo Lempe, Kadi Mets, Kevin Otsus, Kristjan-Sander Peterson, Annabel Pindmaa, Anita Raag, Villem Rehkalt, Jelizaveta Salihova, Marlene Schwindt, Liisi Sillat, Merilyn Tüür

11.LR, klassijuhataja Kadri Mitt

Foto: OÜ Pildikompanii

Christian Aasmäe, Aleksandra Aljošina, Anna-Brett Aviste, Kevin Grahv, Braian Hanstein, Anastasija Il'nitskaja, Kristjan Karison, Helena Karjane, Targo Kokvel, Karolina Lillemets, Sille Männik, Martin Noot, Janela Palmiste, Erik Pedak, Markus Rand, Karina Rog, Kristina Saumets, Karl-Alex Sokolov, Gertu-Liis Soosaar

11.S, klassijuhataja Tiiu Soostar

Foto: OÜ Pildikompanii

Aljona Anosova, Hendrik Astra, Eduard Boldyrev, Eric Mathias Hein, Kermo Ilau, Reio Ilau, Andrei Joonasing, Markus Jõgi, Mattias Metsalu, Markus Mursal, Ele-Riin Niit, Andrea-Garlet Ojamu, Albert Ovtšinnikov, Brita Prees, Hanna Pähn, Markus Rabi, Karmen Räli, Yelyzaveta Shama, Anette Valk, Richard Vana

12.LR, klassijuhataja Varje Sild

Foto: OÜ Pildikompanii

Doora Elmi, Magnus Jakob Epkin, Anastassija Fomenko, Johanna Jõgi, Kevin Kaljusaar, Kaari Kargu, Kristofer Kikut, Joonas Kirss, Mario Konks, Kärt Kurisman, Anastasija Leppel, Astrid Luide, Siim Luiga, Andri Meister, Ruslan Mištšenko, Mikk Naar, Marie Põlluaed, Triin Raid, Pia Margaret Reinberg, Märten Matthias Rääli, Sander Saska, Ilja Serenko, Marcus-Indrek Simmer, Anastasija Skatško, Julia Smirnova, Jaanis Soosaar, Carmen-Lii Targamaa, Rasmus Romeo Truuver, Aivar Vetter, Anna Maria Õun

12.M, klassijuhataja Embi Hunt

Foto: OÜ Pildikompanii

Aleksei Bazõlev, Kati Kahn, Jander Korpe, Mihkel Kurisman, Andreemar Lembergs, Anete Loorits, Marten Murik, Matis Paat, Kelly Pahk, Maria Palk, Erik Mihkel Pukk, Sten Põld, Aulike Põllumägi, Kädi Raadla, Laura Rohilaid, Rachel Sarapuu, Sannor Soon, Anna Maria Spiegel, Karl Erik Zimmer, Elari Tahvinov, Martti-Johannes Tenson, Kristina Tšalova, Rasmus Valdmann, Marten Valk, Joosep Valm, Caddy Veersalu

12.H, klassijuhataja Rea Raus

Foto: OÜ Pildikompanii

Arlethe Annus, Markus Häidberg, Anni Kallas, Marii Kasepalu, Keven Kirs, Karolin Kullison, Hendrik Laanjõe, Elen Lehtmaa, Tindur Hugo Sigurdsson Leškin, Nele Lillemäe, Marili Maaker, Sven Makienko, Grete Moks, Anna-Maria Mustkivi, Laura Mägi, Virdžinja Nargla, Jane-Riin Niit, Liisa Nork, Robin Pae, Mariliis Remmel, Kariina Sarapuu, Eliisa Johanna Sims, Monika Taska, Triina Treiman, Annabel Triebstock, Annabel Uustalu, Ronja Emili Veski, Minna-Liisa Vikman, Karl-Armin Võsur

4. Õpilasesindus VÕLV

Läänemaa Ühisgümnaasiumi õpilasesindus VÕLV (Võluvate Õpilaste Loominguline Valitsus) loodi 4. septembril 2013.

VÕLV on LÜGi õpilaste esindusorgan, kuhu kuuluvad kõigi klasside õpilaste valitud esindajad ja õpilased, kes huvituvad koolielu põnevamaks muutmisest. Õpilasesinduse tööd juhib juhatus, mis on viieliikmeline: monarh, asepealik, infopäalik ja 2 nõunikku. Monarh ja asepealik valitakse õpilaskonna ja õpetajate poolt hääletuse teel. Infopäalik ja nõunikud valitakse VÕLVi üldkogu liikmete poolt.

VÕLVi meeskond koosneb juhatuse liikmetest, vabatahtlikest valdkonnajuhtidest ja klasside valitud esindajatest. Suurprojektide korral laieneb VÕLV õpilasaktiiviks. Õpilasaktiivi töös saavad kaasa lüüa kõik aktiivsed õpilased, kes selleks soovi avaldavad. Neile määratakse ülesandeid jooksvalt. VÕLVil on oma esindajad õppenõukogus ja kooli hoolekogus, viimane valitakse VÕLVi liikmete poolt hääletuse teel. Nii juhatus kui hoolekogu liige valitakse üheks õppeaastaks.

VÕLV seisab hea selle eest, et kõikidel õpilastel oleks võimalus kaasa lüüa koolipoliitika kujundamisel, saada kogemusi, oskusi ja enesekindlust ning avardada silmaringi.

VÕLV teeb koostööd Eesti Noorteühenduste Liiduga ja teiste haridust edendavate organisatsioonidega.

VÕLV PAKUB OMA LIIKMETELE:

- aktiivset osalemist kooli näo kujundamises;
- omaalgatuse toetamist;
- pidevat infot koolitustest ja üritustest;
- tasuta või odavamad koolitusvõimalust õpilasesinduse arendamiseks;
- kogemuste saamist ja eneseteostamise võimalust juhtimises, meeskonnatöös, esindamises, ettevõtlikkuses jne.

VÕLVi juhatuse liikmed

Monarh Siim Luiga

Asepäalik Maria Palk

Infopäalik Mario Konks

Nõunik Rasmus Valdmann

Nõunik Kristjan-Sander Peterson

VÕLVi liikmed 2019/2020

10.H Kaili Karm, Marie Keldrima, Artur Snigurski

10.LR Kristjan Allik, Anna-Kristiina Kokvel

10.M Andro Kalamees, Elise Pihlakas, Erko Puskar, Marko Suitsberg

10.S Martin Purre, Lydia Rüütel

11.H Kaarel Metssalu, Laura Rouhiainen, Katarina Sits

11.LR Kevin Grahv, Targo Kokvel, Karl-Alex Sokolov

11.M Kristjan-Sander Peterson, Liisa Salihova, Marlene Schwindt

11.S Mattias Metsalu, Ele-Riin Niit, Hanna Pähn

12.H Marii Kasepalu, Sven Makienko, Robin Pae, Triina Treiman

12.LR Mario Konks, Siim Luiga, Mikk Naar, Pia Margaret Reinberg

12.M Maria Palk, Laura Rohilaid, Rasmus Valdmann

4.1 VÕLVi tegemised

Õpilasesinduse VÕLV koolituslaager

5. septembril sõitis meie õpilasesindus VÕLV taaskord Tuksi laagrisse uut õppeaastat planeerima.

Tärkava sügise saatel räägiti üle kooli kodukord ja arutleti selle muudatuste üle, tutvustati uutele liikmetele VÕLVi töökorraldust ja kooli traditsioone. Nagu iga õppeaasta alguses, pandi paika ürituste plaan ja jagati vastutusvaldkonnad. Imelise stardipaugu hoogsaks tegutsemiseks andis Kai Tarmula, kes viis läbi motivatsiooni ja meeskonnatöö koolituse.

Muidugi ei unustatud ka hilisõhtust uute liikmete ristimist, tiimi liitvaid seltskonnamänge ja süüa meie enda tehtud kooke.

Lydia Rüütel, 10.S õpilane, Mairi Grossfeldt, huvijuht

Võlvi laager

Võlvi laager

Võlvi laager

Võlvi laager

VÕLVi-aasta kokkuvõtted

1.-2. juunil võttis õpilasesindus VÕLV omapärase õppeaasta tegemised taas kokku Tuksis.

Aeg möödus teiselt – analüüsiti toimunud üritusi, arutleti e-õppe miinuste ja plusside üle ning tehti grupitöid. Paika pandi saabuva kooliaasta ürituste kuupäevad ning arutati tekkinud kitsaskohti. Muidugi jäi aega ka pisut lõbutseda. Laagrit saatsid korvpalli täpsusvisked, hilisõhtul söödi koos kooki ning mängiti emotsionaalset „Hundimängu“.

Laagri raamiks anti välja kolleegipreemiad:

VÕLVi Magister (autoriteet asjakohaste teadmiste läbi, hea nõu teadja ja jagaja) – Siim Luiga

VÕLVi Teemant (autoriteet isiklike kõrgekvaliteetsete tulemuste läbi; täpne, korrektne ja väsimatu) – Siim Luiga

VÕLVi Raudnael (hinnatuim partner, kellega koostöö on rõõmus, lihtne ja tulemuslik; hea meeskonnatöö liige, kelle peale võib alati kindel olla) – Katarina Sits

VÕLVi Käivitaja (üllataja uute ideede ja pealehakkamisega) – Siim Luiga

VÕLVi Silmad (märkab tunnustada, abistada, kitsaskohti ja heategusid) – Rasmus Valdmann

VÕLVi Hõbehuul (jutul on väärtust ja sisu, räägib õigel ajal õiges kohas õiget juttu) – Kaarel Metssalu

VÕLVi Säde (silmasäraga väljakutsete tervitaja, põlemisega ülesannete lahendaja, entusiasmiga nakataja) – Maria Palk

Marie Keldrima, 10.H õpilane

5. Huviringid

2019/2020. õppeaastal tegutsesid Läänemaa Ühisgümnaasiumis järgmised huviringid:

- Rahvatants. Juhendajad Ulrika Grauberg ja Malle Õiglas
- Noortekoor. Juhendajad Karin Lükk-Raudsepp ja Ilona Aasvere
- Draamaring. Juhendajad Karel Rahu ja Siim Birk
- Võrkpalliring. Juhendaja Annika Rouhiainen
- Meediaring. Juhendaja Tiina Brock

5.1 Meediaringi tegemised

Meediaringi tegemiste ja toimetamistega on võimalik tutvuda nende kodulehel <http://lygblogi.blogspot.com.ee/>.

2019/2020. õppeaastal avaldasid meediaringi õpilased oma blogis 7 postitust, mille hulgas oli ka koroonapäevik, mis kajastas 12.H klassi hakkamasaamist distantsõppega. Lisaks ilmusid koolilehe „Sinisulg“ 10.-12. number.

6. Kooli sündmused ja ettevõtmised

6.1 Õppeaasta avaaktus

Uuel kooliaastal alustas LÜGis õppimist 248 õpilast, nende hulgas 81 10. klassi õpilast.

Õppeaasta avaaktusel soovis direktor Ain Iro kooliperele pingutamisväärsust, ent ometi lähedat kooliaastat. Igaüks, kes õpib ja pingutab, saab igal juhul paremaks kui ta enne oli. Kui miski peaks tunduma esialgu raske ja tahaks öelda, et „ma ei saa sellest aru”, siis lisame sinna lihtsalt sõna „veel” ja uurime, mida edasi teha. Tunnustame julgust mitte eksida ja tehtud vigadest alati midagi uut õppida.

Õppeaasta avaaktus

Foto: Tõnu Tiit

6.2 27. septembril tõusid lendu meie sinilinnud ja lõppes kooli Sinilinnuaeg

23. septembril said 10. klasside õpilased teada, milliste 12. klassi õpilaste hoole ja tähelepanu all nad sel nädalal on. Samuti jagati kümnendike hoole alla jäävad värvilised keedetud munad.

Kolmapäeval ehk esimesel teemapäeval „Ametid“ oli koolis näha mitmeid erinevaid tegelasi. Leidus ehitajaid, aeroobikaõpetajaid ning isegi psühholoogilisi nõustajaid. Vahetunnis toimusid teemakohased mängud.

Neljapäeval kandsid kõik „tibus“ kooli traditsiooni kohaselt sinist ja lahendasid vahetunnis tiimitöö ülesandeid – moodustades näiteks hiiglaslikke sinilinde. Õhtul toimus kogu nädala kulminatsioon ehk sinilindude proovilepanek, mis lõppes vande lugemise ja kümnendikke tunnustava aplausiga.

Reedel kinnitasid pidulikud kümnendikud allkirjaga oma Sinilinnuajast osavõttu ja vandes antud lubadusi.

Robin Pae, 12.H klassi õpilane

Sinilinnud 2019

Sinilinnud 2019

6.3 Läänemaa Ühisgümnaasiumi VII monarh on Siim Luiga

Monarhikandidaadid kuulutati välja Sinilinnunädala alguses, 23. septembril. Valimisnädal sai aga tõsise hoo sisse 30. septembril, mil kandidaadid pandi ootamatusse olukorda – nende teadmisi oma kooli kohta testiti samal ajal Twisterit mängides. Lisaks toimus esimene debatt, mille läbiviijaks oli LÜGi V monarh Hanna-Liina Salumets.

1. oktoobril pidi aga iga kandidaat kirjutama lühikese kõne ja seda esitama. Toimus ka teine debatt kogenud õpetaja Kalle Lõuna juhtimisel. Kahel debatil anti tiitlitaotlejatele võimalus tutvustada enda nägemust monarhi ülesannetest, näidata enda loomust ja kõnelemisoskust ning selgitada publikule enda valimisvideot ja tunnuslauset.

Otsene ja vabatahtlik hääletamine toimus 2. oktoobril. Õpilaskonna selleaastaseks valimisaktiivsuseks oli 86%.

Läänemaa Ühisgümnaasiumi VII monarh on Siim Luiga.

Asepäälikuks valiti Maria Palk ja infopäälikuks sai Mario Konks.

Monarhi valimisnädala projektijuhid olid Robin Pae ja Sven Makienko.

Marie Keldrima, 10.H õpilane

Monarhikandidaadid 2019

Monarh Siim Luiga ja asepealik Maria Palk

6.4 Asjad, millest täiskasvanud rääkida ei julge

Sellist pealkirja kannab kirjanik Sass Henno loenguteprojekt, millest ka LÜGi õpilased, õpetajad ja ka lapsevanemad 14. novembril osa said.

Õpilastele olid mõeldud loengud „Minu lugu. Ausalt“ ja „Julge rääkida“, lastevanemate koosolekul sai kuulda loengut „Sõnade jõud“.

Sass Henno kirjutab selle projekti kohta ise nii: „Olen kokku pannud kolmest umbes tunnipikkusest loengust koosneva kaasahaarava ja hästi isikliku esinemiskava pealkirjaga „Asjad, millest täiskasvanud rääkida ei julge.“ Põnevust pakkuva pealkirja taga on lõbusal toonil ränkraskeid teemasid ja ka mu enda vigade tunnistamist puudutav ekskursioon inimsuhete äärealadele, kus paljud meist juba lapsepõlves ekslevad, aga kus omapäi asjadest aru saada on täiskasvanulegi keeruline.“

Teemad, millest Sass Henno õpilastele rääkis olid valetamine ja manipuleerimine, tunnete väljendamine, vägivald, alkoholisõltuvus, seksuaalkuriteod, GHB (korgijook) jms.

Õpilastele mõeldud kaks tunniajast loengut kestsid pooleteist tundi ja keegi ei kibelenud siis ka veel minema. Aplaus oli tuline. Õpilasi need teemad kõnetasid, puudutasid või olid silmaringi avardavad.

Tagasisides kõlasid järgmised fraasid: oli hästi huvitav ning mõtlema panev, väga inspireeriv, väga palju äratundmist, vajalik info, aitas mul mõista, puudutav ja aitas end leida, hea sõnakasutusega, ülipõnev, väga aus ja silmi avav, head näited päris elust, motiveeriv, pani sügavalt mõtlema, reaalsusesse toov, ränkrasked teemad lõbusas toonis, väga hariv ja otsekohene, julgeb ennast maha teha ja erineda.

Kuuldu ja nähtu põhjal võin tõdeda, et õpilased kuulasid väga suure huviga ja esineja suutis õpilaste tähelepanu kogu loengu aja üleval hoida. Järelikult olid igati vajalikud ja kasulikud loengud.

Tiina Brock, eesti keele ja kirjanduse õpetaja, humanitaarsuuna juht

Sass Henno loeng

6.5 Playback show

Juba seitsmendat korda küttis kirgi, varastas unetunde ja lõi koolimaja glamuuri täis meie „Playback Show“. 14 etteaste seast oli žüriil (Kai Tarmula, Annely Ott, Antti Kammiste, Kert Jaaniste, AG alias Silver Orissaar, DJ El Ninjo) otsust väga keeruline teha ja appi tuli võtta konkreetne punktisüsteem. Tiimide ühtlast (kõrget) taset kinnitab asjaolu, et pingerea kohtade vahele jäi mitmel juhul vaid 1 punkt. Etteastete kvaliteedist rääkides ei saa üle ega ümber valguskunstniku Remo Sirila suurepärasest tööst.

I koht 11.M – Modern Talking „You’re My Heart, You’re My Soul“

II koht 11.LR – Tones and I „Dance Monkey”

III koht 10.M – ВЕРКА СЕРДЮЧКА „ВСЕ БУДЕТ ХОРОШО“

IV koht 10.H – „Thrift shop“

Publiku lemmik 12.H – Lady Gaga „Bad Romance“

Parim naisstaar Katarina Sits (Sia)

Parim meesstaar Peeter Kaus (Thomas Anders)

Eripreemiad:

Kaarel Metssalu, Siim Luiga, Robin Pae, Sven Makeinko, Mario Konks (Mark Ronson ft. Bruno Mars „Uptown Funk“)

Marii Kasepalu (Lady Gaga)

Maria Palk (Netta + õhtujuhtimine)

Rasmus Kuslap („Thrift Shop“)

Mairi Grossfeldt, huvijuht

I koht 11.M (Peeter Kaus ja Kristjan-Sander Peterson) - Modern Talking „You’re My Heart, You’re My Soul“

Publiku lemmik 12.H - Lady Gaga „Bad Romance“

6.6 Eesti keele päev

Eesti keelele pühendatud aasta lõppes Läänemaa Ühisgümnaasiumis konverentsiga „Alguses oli sõna“. See oli ka seotud Emakeele Seltsi korraldatavate eesti keele päevadega eri maakondades.

Aasta, mil täitus 100 aastat eesti keele riigikeeleks saamisest ja F. J. Wiedemanni saksa-eesti sõnaraamatu väljaandmisest, vääris ka suuremat tähistamist koolis, kus keelemees Wiedemann kunagi õppis ja kus on emakeelset gümnaasiumiharidust antud juba 101 aastat. Esinejaid oli kolmest riigigümnaasiumist: Läänemaa Ühisgümnaasiumist, Hiiumaa Gümnaasiumist ja Noarootsi Gümnaasiumist. Lisaks esinesid Krista Kumberg ja Valdur Mikita.

22. novembril kell kümme kogunes kooli aulasse sadakond tõelist keele- ja kirjandusehuvilist. Lisaks gümnasistidele oli kuulama tulnud ka põhikooliõpilasi, raamatukogutöötajaid, õpetajaid ja teisi keelehuvilisi. Konverentsi 14 ettekannet jagunesid kolme plokki: kirjandusuurimused, luulelooming ja viimane osa rääkis laiemalt eesti keelest ja meelest.

Ettekanded olid valminud õpilaste uurimis- või praktiliste tööde põhjal. Lisaks esitati käesoleva aasta kevadel toimunud üleriigilise konkursi „Ood eesti keelele“ auhinnalisi töid. Krista

Kumberg kõneles muinasjuttude eripärasest keelest ja Valdur Mikita arutles keele üle endale omasel moel.

Viietunnine konverents möödus kui linnulennul ja kõik esinejad said meeneid Emakeele Seltsilt ja Läänemaa Ühisgümnaasiumilt.

Konverentsi korraldasid Tiina Brock Läänemaa Ühisgümnaasiumist ja Miina Norvik Emakeele Seltsist. Toetasid Emakeele Selts, Tartu Ülikool, Haridus- ja Teadusministeerium, RT-11 (Round Table) Haapsalu klubi ja Läänemaa Ühisgümnaasium.

Üritust kajastasid ka Lääne Elu, ERR ja ETV

Tiina Brock, eesti keele ja kirjanduse õpetaja

Anna-Maria Mustkivi konverentsil „Alguses oli sõna“

6.7 Jõuluball

17. detsembril toimus traditsiooniline jõuluball, mis seekord pakkus võimalust sukelduda James Bondi maailma ning tunda ennast nagu eriagent või tema stiilne kaaslane. Uksed avas „Casino Royale“ täis glamuuri ja stiilset programmi, mis kulmineerus õhtu Bondi ja tema tüdruku valimisega. LÜGi Bondi tiitli omanikuks sai läbi mitmete missioonide Peeter Kaus ja Bondi tüdrukuks valis hr Bond Marilyn Tüüri. Bondilikult ägedad kesköised kokteilid segas võitjatele Maxim Shmarov.

Õhtut vedasid vapustavad Elena Koit ja Roger Tibar. Balli külalisi tantsitasid ansambel „Shanon“ ja DJ Rauno Jüristo.

„Licence to Ball“ peakorraldajad: Hanna Pähn, Liisa Salihova, Katarina Sits, Mattias Metsalu, Kristjan-Sander Peterson, Kris Kaasen.

Heli ja valgus: Tiit Maivel ja Remo Sirila.

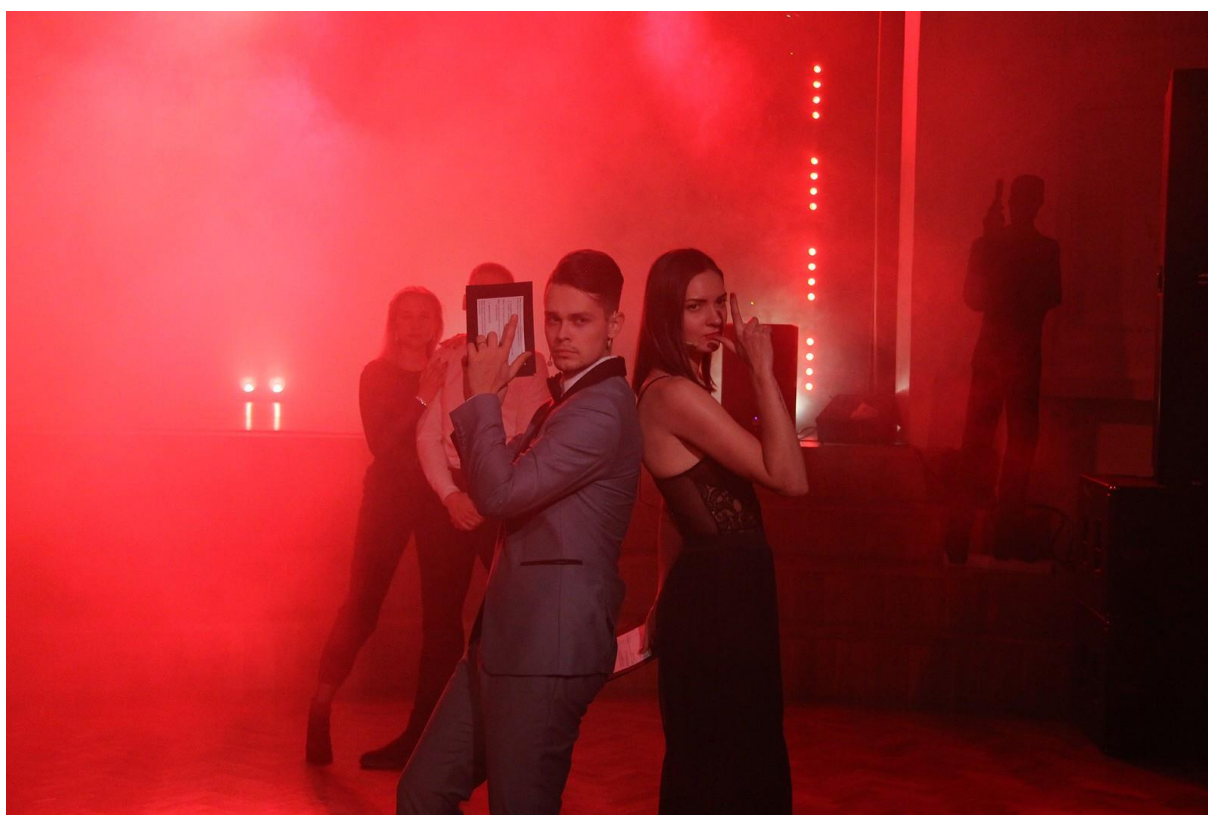
Mairi Grossfeldt, huvijuht

Jõuluball 2019

Jõuluball 2019

Jõuluball 2019. Õhtujuhid Roger Tibar ja Elena Koit.

6.8 Vene romansside kontsert

23. jaanuaril võttis Läänemaa Ühisgümnaasium vastu õpilasi ja külalisi lüürilise hingamisega. Koguneti, et koos kuulata venekeelseid romansse. Aulas säravad küünlad ja punane valgus aitasid kuulajaid ning esinejaid viia keset päeva õigesse meelestusse.

Esinejaid oli erivanusest ja -kandist. Pikima tee LÜGi läbisid Jõhvi Gümnaasiumi õpilased, kelleks olid Aleksandr Grigorjev, Denni Karin ning Jelizaveta Ool. LÜGi õpilastest astusid üles Karolina Lillemets, Merel Keldrima, Katarina Sits, Samuel Hõim, Nele Lillemäe, Annabel Triebstock ning Anastasia Nevski. Esindatud oli ka Haapsalu Põhikool, kust tulid lavale Karlote Karm ning muusikaõpetaja Ilona Aasvere. Terve kontserdi ajal hõljus aulas romantiline meeleolu, mida ilmastas ka taustal olev video ja pildi esitlus. Üritust juhtisid õpilased Aliis Vatu ning Artur Snigurski.

Paljud õpilased puutusid alles esimest korda kokku sellise muusikaga, aga kindlasti avardas üritus kõigi silmaringi. Samuti sai kuulata taustainfot autorite ja lugude kohta.

Romansse saatis klaveril Karin Lükk-Raudsepp, kuid siiski paar lugu sai saadetud artistide endi poolt kitarril ning Ilona Aasvere esitus kõlas lausa ilma saateta.

Kogu ürituse tiimis oli palju tegusaid õpilasi, kes aitasid peakorraldaja Tiiu Soostari visiooni ellu viia. Suurteks toetajateks ning abistajateks olid kõik vene keele õpetajad, kes julgustasid noortel talendikatel lavale astuda. Nendeks olid Tiiu Soostar ja Varje Sild LÜGist, Jelena Turevitš Haapsalu Põhikoolist ning Jõhvi Gümnaasiumi vene keele õpetajad.

Romansside õrna kõla saatel saadi ka uusi teadmisi ning üritus muutis tavalise koolipäeva kordades erilisemaks.

Liisalota Kroon, 11.H klassi õpilane

Artur Snigurski ja Aliis Vatu Vene romansside kontserti juhtimas Foto: Marlene Schwindt

Merel Keldrima ja Katarina Sits Vene romansside kontserdil Foto: Marlene Schwindt

6.9 Omaloominguõhtu

30. jaanuaril toimus VÕLVis omaloominguõhtu. Külaskäisid luuletaja Kaur Riismaa, kes rääkis luulest ja tutvustas enda loomingut, ja kooli vilistlane Piia Tomingas, kes täitis ruumi enda loodud muusikaga. Osalejad jagasid oma loomingut ja koos kirjutati ka kohapeal luuletusi, inspireerituna juhuslikult saadud sõnapaaridest.

Marie Keldrima (10.H), Laura Rouhiainen (11.H), Marlene Schwindt (11.M)

Omaloominguõhtu

6.10 Tartu rahu 100. aastapäevale ja Eesti Vabariigi 102. aastapäevale pühendatud kõnevõistlus

6. veebruaril toimus LÜGis Tartu rahu 100. aastapäevale ja Eesti Vabariigi 102. aastapäevale pühendatud kõnevõistlus. Paremad kõned selgitas välja žürii, kuhu kuulusid piiskop Tiit Salumäe, ajalehe „Lääne Elu“ toimetaja Kaire Reiljan, Haapsalu Linnavalitsuse kultuurispetsialist Teele Jurtom, ajalooõpetaja Kalle Lõuna ja raamatukoguhoidja Anneli Ilves.

Peapreemia pälvis 12.LR õpilane Johanna Jõgi kõnega „102 aastat tagasi sündis ime”.

Lisaks peapreemiale anti välja 3 esimest preemiat ja 4 teist preemiat.

Esimese preemia saajad:

Triin Raid (12.LR) kõnega „Kapis hoitud tolmune unistus“

Pia Margaret Reinberg (12.LR) kõnega „Eesti muld ja Eesti süda”

Rachel Sarapuu (12.M) kõnega „Meie Eesti – meie kiiksud”

Teise preemia saajad:

Anastasia Nevski (10.H) kõnega „Üks kõigi ja kõik ühe eest“

Amy Palmits (10.H) kõnega „Eestlane olen ja eestlaseks jään”

Martin Purre (10.S) kõnega „Meie Eesti“

Kirke Treiberk (10.H) kõnega „Mis on minu jaoks Eestis tähtis?”

Parimad said rahalise autasu Heino Noore stipendiumifondist.

Anastasia Nevski pälvis lisaks „Lääne Elu“ eripreemia.

Katrin Seppel, juhiabi

Johanna Jõgi kõnevõistlusel

6.11 Tartu rahu tähistamine ja „Ajarännak 1920“

30. jaanuarist kuni 6. veebruarini tähistati Läänemaa Ühisgümnaasiumis Tartu rahu 100. aastapäeva. Meie mälumängurid 12.LR, 11.M ja 11.S klassidest osalesid Tartu rahu teemalise mälumängu üleriigilises lõppvoorus Jaan Poska Gümnaasiumis. Õpilasomavalitsuse esindajad Siim Luiga ja Katarina Sits lugesid 2. veebruaril Jaani kirikus mälestusüritusel linnarahvale ette Tartu rahulepingu teksti. 6. veebruaril toimunud Tartu rahu 100. ja Eesti Vabariigi 102. aastapäevale pühendatud kõnevõistlus Heino Noore stipendiumitele oli erakordselt osavõtjaterohke ja kõrgetasemeline.

Nädala jooksul toimusid paljudes klassides õpetajate Kalle Lõuna ja Karl Heina juhendamisel ajarännakud. „Ajarännak 1920“ on üleriigiline projekt, mille algatasid Eesti Rahva Muuseum ja Eesti Ajaloo- ja Ühiskonnaõpetajate Selts.

Õpilastest ajarändurid jagati rühmadeks, osad pidid kehastama 1920. aasta Haapsalu elanikke ja tollaseid gümnaasiumiõpetajaid ning -õpilasi, teised Eesti või Nõukogude Venemaa rahudelegatsiooni liikmeid. Eeltööna pidid õpilased valmistuma individuaalse rolli täitmiseks. Selleks oli vaja uurida tollaste inimeste kohta lisamaterjale erinevatest allikatest. Ajarännak

kestis ühe ainetunni. Seejuures pidid osalejad nägema välja ja käituma võimalikult ajastutruult. Osalejad vaidlesid Tartu rahu tingimuste üle ja esitasid oma nägemuse piirist. Arutleti, milleks rahu vaja ja mida selle kehtestamine muudaks. Igaüks pidi tutvustama ka enda individuaalset rolli. Ajarännaku käigus tegime fotosid, et jäädvustada tänaseid ajarändureid.

Kalle Lõuna, sotsiaalsuuna juht

10.S ajarännakus

Foto: Karl Hein

12.RL ajarännakus

Foto: Arvo Tarmula

11.H ja 12.H ajarännakus

Foto: Kalle Lõuna

6.12 Sõbrapäev

14. veebruaril oli meie kool täis armastuse ja sõpruse hõngu. Maja oli kaunistatud südamete ja tulukestega, mis tekitasid väga sooja ja hubase õhkkonna. Nagu meie koolis tavaks, toimus kogu päeva vältel südamesõbra otsimise mäng. Südamesõbra leidmise õnnestumisel pidi paar tegema pildi ning postitama selle Instagrami. Üleslaetud piltide seast valis žürii välja kõige loomingulisemad fotod – võitjateks osutusid seekord Ele-Riin Niit ja Rasmus Valdmann. Loomulikult ei puudunud vahetundidest ka teised (traditsioonilised) mängud, laat ja „soovide puu“, kuhu oli võimalik riputada oma soov/mõte sõbrale ja/või kooliperele. Lisaks jaotasid asjalikud postiljonid sõbrapäeva postkasti nädala vältel kogunenud pakikesed omanikele.

Mattias Metsalu, 11.S õpilane

Sõbrapäev

6.13 Vabariigi aastapäevale pühendatud aktus

21. veebruaril toimus LÜGis vabariigi aastapäevale pühendatud aktus. Aktuse kõned meenutasid 102 aasta taguseid sündmuseid. 12.M õpilane Rachel Sarapuu esitas LÜGi kõnevõistlusel eripreemia saanud kõne „Meie Eesti – meie kiiksud”.

Õpilasesindus asetask Haapsalu Vabadussõja ausamba jalamile pärja.

Rachel Sarapuu esitamas oma kõnet

Foto: Tõnu Tiit

6.14 Näitus „Naine ja mees“

Läänemaa Ühisgümnaasiumi (LÜG) ja Haapsalu kunstikooli õpilaste kolmas ühisnäitus Haapsalu linnagaleriis lahkas noorte inimeste nägemust naistest ja meestest.

Kahe kooli ühisnäitus oli Haapsalu linnagaleriis kolmandat korda. Kui esimesel aastal oli teemaks iseseisvus ja teisel aastal rütm, siis sel aastal kandis näitus pealkirja „Naine ja mees“.

Mõlema kooli kunstiõpetaja Karel Rahu sõnul pakkus teema välja LÜG. „Oleme igal aastal võtnud koolis ühe läbiva teema, mida käsitleme gümnaasiumis nii kujutavas kui ka lavakunstis ja kirjanduses,” selgitas Rahu.

Ta tõi näiteks, et noored otsisid meeste ja naiste kirjutatud luulet ning meestest või naistest kirjutatud luulet ja selle järgi lõid kunstitunnis teoseid. Lavakunstitunnis aga valmis noortel samal teemal etendus.

„Mul on hea meel näha, et noored on meheks-naiseks olemist ja nendevahelisi suhteid väga erinevalt näinud. Ei ole ainult armastusest,” ütles Rahu.

Näitus „Naine ja mees”

Näitusel osalesid:

Haapsalu kunstikooli 4. kursuselt Maarja-Luisa Adelman, Pille-Riin Kikas, Rafael-Erik Torn (juhendaja Aide Leit-Lepmets), 1. kursuselt Anete Pindmaa, Lisandra Hlonin, Arabella Lillepuu (juhendaja Indrek Jets); avatud stuudiost Aliis Vatku (juhendaja Elis Saareväli).

LÜGi 11.H klassist Madelen Kalvik, Margareth Kampmann, Kendra Kurisman, Amanda Marie Paajanen, Darja Zaboronok, Demis Teral, Melissa Tootson, Sandra Toper, Alice Ütsik (juhendaja Karel Rahu).

Kaire Reiljan (Lääne Elu)

<https://online.le.ee/2020/03/08/haapsalu-linnagaleriis-naitavad-oma-loomingut-kahe-kooli-opilased/> 8. märts 2020

Aliis Vatku näitusel „Naine ja mees“

Foto: Arvo Tarmula

6.15 Katse algatada koolis mõttespordi sari

11.S õpilane Hendrik Astra tegi ettepaneku organiseerida koolis mõttespordi sari. Selleks otsustas ta valida enda praktiliseks tööks just mõttespordi sarja organiseerimise. Hendrik Astra oli läbinud valikaine „Mõttesport“, lisaks osalenud mõttespordi olümpiaadil. Sarja kavandati kokku neli ala: male, kabe, sudokude lahendamine ja mälumäng. Sari jäi lõpetamata, eriolukorra tõttu jäi ära mälumäng ning male ja sudokude lahendamine viidi läbi internetikeskkondades individuaalmängudena.

Kabeturniiridel võistlesid 2. oktoobril omavahel 11. klasside võistkonnad, 9. oktoobril 12. klasside võistkonnad ja 16. oktoobril 10. klasside võistkonnad. 17. oktoobril toimus LÜGi aulas kabe finaaltourniir, mille võitis 10.S klassi võistkond koosseisus Veronika Rotberg ja Raimond Hargats.

Maleturniir toimus 1. aprillil 2020 mõttespordiportaal Vint keskkonnas. Kõik mängud võitis väljaspool arvestust võistelnud õpetaja Kalle Lõuna (12 p). Esimese koha sai 10.S õpilane Martin Purre (8 p).

Sudokude lahendamise võistlus toimus 2. aprillil 2020 mõttespordiportaal Vint keskkonnas. Osalejad pidid 100 minuti jooksul lahendama 8 sudokut. Võitjaks tuli Karolina Lillemets (11. LR) lahendades kõik 8 sudokut 58 minuti ja 47 sekundiga.

Üldvõitja jäi välja selgitamata. Kõige aktiivsemalt osalesid sarjas 10.S, 11.LR ja 12.S õpilased.

Kalle Lõuna, sotsiaalsuuna juht

6.16 Tutipidu

12. juunil kõlas (sümboolne) viimane koolikell meie selleaastaste lõpetajate auks.

Päev kulges aardejahi temaatikas ja kulmineerus tunnustamisega.

Tutipidu

Foto: Melissa Tootson

6.17 Direktori vastuvõtt

Läänemaa Ühisgümnaasium lõpetas 12. juunil ühe väga teistmoodi õppeaasta – aasta, millest kolmandik läks distantsõppe tähe all.

Kooli hoovis toimunud tunnustamise üritusel anti välja kiituskirjad ning tänukirjad heade tulemuste eest konkurssidel, võistlustel, olümpiaadidel või õppetöös.

Direktori vastuvõtt

Foto: Demis Teral

7. Mälumäng

7.1 LÜGi mälumängusari

19. novembril toimunud kooli mälumängusarja I mängu võitis 12.H/LR võistkond, parimad Tartu rahu tundjad õpivad 11.M klassis. I koht 12.H/LR – Carmen-Lii Targamaa, Anni Kallas, Arlethe Annus, Jane-Riin Niit. II koht ja eripreemia Tartu rahu tundmise eest 11.M – Mattias Kerge, Lisett Mary Aasma, Jelizaveta Salihova, Peeter Kaus. III koht 10.M – Veiko Vilta, Birgitta Vare, Kirke Treiberk, Aliis Vatu.

Kevadpoolaastal jäi planeeritud mälumäng eriolukorra tõttu ära.

7.2 Läänemaa koolinoorte mälumängusari

27. novembril toimusid Läänemaa Ühisgümnaasiumis Eesti koolinoorte XVII mälumängumeistrivõistluste ja Tartu rahu mängu eelvoor. Ühtlasi oli tegemist maakondliku mälumängusarja esimese mänguga.

Mälumängus oli kokku 65 küsimust. Kokku osales 19 võistkonda ja 78 mälumängurit. Kõigepealt esitati 15 küsimust, mis läksid ainult Tartu rahu mängu arvestusse. Sellele järgnesid 10 küsimust ajaloo ja poliitika teemadel, mis läksid nii Eesti mälumängumeistrivõistluste (EMV) kui Tartu rahu mängu arvestusse. Järgnesid 40 küsimust EMV arvestuses muudest eluvaldkondadest (geograafia, loodus, teadus, tehnika, kultuur, sport).

Koolinoorte XVII mälumängumeistrivõistluste raames saavutas maakonna tasandil I koha Läänemaa Ühisgümnaasiumi 12.LR võistkond (65 punkti), koosseisus Sander Saska, Marie Põlluaed, Johanna Jõgi ja Ilja Serenko. II koha Läänemaa Ühisgümnaasiumi 12.H/LR võistkond (57 punkti), koosseisus Anni Kallas, Arlethe Annus, Carmen-Lii Targamaa ja Jane-Riin Niit.

Üleriigilise Tartu rahu mängu eelvoorus saavutas II koha Läänemaa Ühisgümnaasiumi 12.LR võistkond (28 punkti) ja III koha Läänemaa Ühisgümnaasiumi 11.M võistkond (26 punkti) koosseisus Mattias Kerge, Lisett Mary Aasma, Jelizaveta Salihova, Peeter Kaus.

Eesti koolinoorte XVII mälumängumeistrivõistluste finaalikoha võitis selle tulemusega 12.LR võistkond.

30. jaanuaril toimunud Tartu rahu mälumängus oli 11.M võistkond edukas ja saavutas Tartus samuti Eesti koolinoorte XVII mälumängumeistrivõistluste finaalikoha.

Seega tagasid Eesti koolinoorte XVII mälumängumeistrivõistluste finaalikohad kokkuvõttes kaks LÜGi võistkonda - 12.LR ja 11.M.

Paraku lükkusid koroonaviiruse leviku tõttu ülejäänud mälumängud edasi ja seejärel otsustati neid mitte korraldada. Maakondlikus koolinoorte mälumängusarjas otsustati kuulutada välja parimad mälumängurid Eesti koolinoorte XVII mälumängumeistrivõistluste ja Tartu rahu mängu eelvoorude tulemuste põhjal. I koha sai 12.LR võistkond ja II koha 12.H/LR võistkond.

Kalle Lõuna, sotsiaalsuuna juht

8. Kooli spordiüritused

8.1 Tuletõrjespordi mängud Türil

12. septembril osalesid LÜGi õpilased Türil X üle-eestilistel tuletõrjespordi mängudel kolmandat korda.

LÜGi võistkonna koosseisus võistlesid Jan Jeeberg (11.H), Katarina Sits (11.H), Robin Särg (10.M), Erko Puskar (10.M), Rasmus Kuslap (10.H) ja Eliis-Maria Koit (11.H).

Võistlus koosnes kahest osast. Esimesena tuli läbida ringteatejooks, mis õnnestus meie kooli õpilastel väga hästi ja saavutati teine aeg. Mootorpumba hargnemise võistluses ebaõnnestus meie kooli võistkonnal voolikute ühendamine, kus kaotati palju väärtuslikku aega ning tulemuseks oli 9. aeg. Kokkuvõttes andsid kahe võistluse tulemused meile 5. koha.

Individuaalvõistlusena oli kavas konksredeliga tornijooks, kus Eliis-Maria Koit ja Katarina Sits saavutasid vastavalt aegadele 4. ja 5. koha.

Kokku võttis mängudest osa 510 õpilast üle Eesti.

Leelo Paju, kehalise kasvatuse õpetaja

Tuletõrjespordi mängud Türil

8.2 Olümpiapäev Läänemaa Ühisgümnaasiumis

Euroopa spordinädalal, 24. septembril pidas Läänemaa Ühisgümnaasium olümpiapäeva, mis toimus Haapsalu lossihoovis. Üritus viidi läbi praktilise töö raames 11. klasside õpilaste Demis Terali, Sille Männiku ja Gregor Uustalu poolt.

Iga klass mõtles oma riigile nime ja tegi endale lipu ning plakati, mis tutvustasid nende riiki. Klasside kõrval osales ka õpetajate poolt kokku pandud tiim. Päev algas rongkäiguga koolihoovist lossiparki. Õpilasesinduse poolt andis tervitused edasi Siim Luiga ja päeva kuulutas avatuks kooli direktor Ain Iro. Oli ka olümpialipu heiskamine päris olümpiahümni saatel ning olümpiatule süütamine. Sportlase vande andis Liisalota Kroon ja kohtuniku vande Karmo Einmann. Sellele järgnes kultuuriprogramm, kus klassid esitasid oma riike tutvustavad esitused, mille nad olid eelnevalt ette valmistanud. Enne sportima minemist tehti osalejatele väike soojendus ja mängud võisidki alata.

Võisteldi kuuel erineval alal: auto vedamine, mobiilide täpsusvisked, T-särgi vahetus, rennipall, tandem-suusatamine ja mullipallide jooks.

Autasustamisel toimus ka loterii, kus oli võimalik saada erinevaid auhindu.

Olümpiapäeva karika võitis 11.M klass. Kuid tähtis ei olnud võit, vaid võimetekohane osavõtt. Kõige olulisem oli siiski meeskonnatöö ja klassi ühtekuuluvustunne ning kaasvõistlejate austamine.

Avamine ja lõpetamine toimusid olümpiahartat jälgides, et õpetada õpilastele olümpiaalaseid teadmisi. Päeva juhtis LÜGi vilistlane Rivo Reinsalu.

Üritust toetasid Vanalinna Bowling, treeningstudio Hantel, AC Sport, SA Haapsalu ja Läänemaa muuseumid, Eesti Barbecue Assotsiatsioon, Terken, Haapsalu Spordikeskus, Loodusvägi, Rhumveld Baltic ja Läänemaa Ühisgümnaasium.

Gregor Uustalu, 11.H õpilane

LÜGi olümpiapäev

LÜGi olümpiapäev

8.3 Meie kooli korvpallipäev 2019

Traditsioonilised klassidevahelised korvpallivõistlused toimusid 21. novembril 2019 Wiedemanni spordihoones. Sel aastal aitasid võistlust korraldada valikaine „Liikumine ja tervis“ õpilased, olles kohtunikud, ajavõtjad, võistlustabelite täitjad, autasutajad jm korraldusega seotud abilisid.

Päev algas LÜGi monarhi Siim Luiga tervitusega, millele järgnes Jaanis Soosaare selgitus võistluste reeglitest. Peale seda anti sopsuvõistluste start, kus 3 minuti jooksul viskasid iga klassi 5 tüdrukut ja 5 poissi vabaviskeid.

12. klasside sopsuvõistlusel saavutas parima tulemuse 12.M – 9 sopsuga. Korvpallimängus, kus tüdrukute ja poiste tulemus liideti, saavutas I koha 12.LR klass, II koht 12.M ja III koht 12.H.

11. klasside sopsuvõistluse võitis 11.S – 10 sopsuga, korvpalli võitis 11.H klass, II koha saavutas 11.S ja III koha 11.M.

10. klasside sopsuvõistluse võitis ülekaalukalt 14 sopsuga 10.M ja sai kooli parima tulemusega sopsuvõistluse karika aastaks endale. Korvpallivõistluse võitis ülivõimsalt samuti 10.M klass, II koha saavutas 10.LR ja III koha 10.S klass.

Iga vanuseklassi võitja sai aastaks rändkarika ja kringli ning kolm esimest klassi diplomid.

Vahetunnis käisid õpetajad/koolitöötajad sopsuvõistlust sooritamas – tulemuseks 9 sopsu.

Superfinaalis võitis 10.M nii 11.H kui ka 12.LR klassi ja sai endale ka superfinaali rändkarika ning preemiaks võimaluse mängida õpetajate/koolitöötajate võistkonna vastu. 10.M oli võitmatu ka viimases mängus ja võitis seega kõik korvpallipäeva mängud.

Leelo Paju, kehalise kasvatuse õpetaja

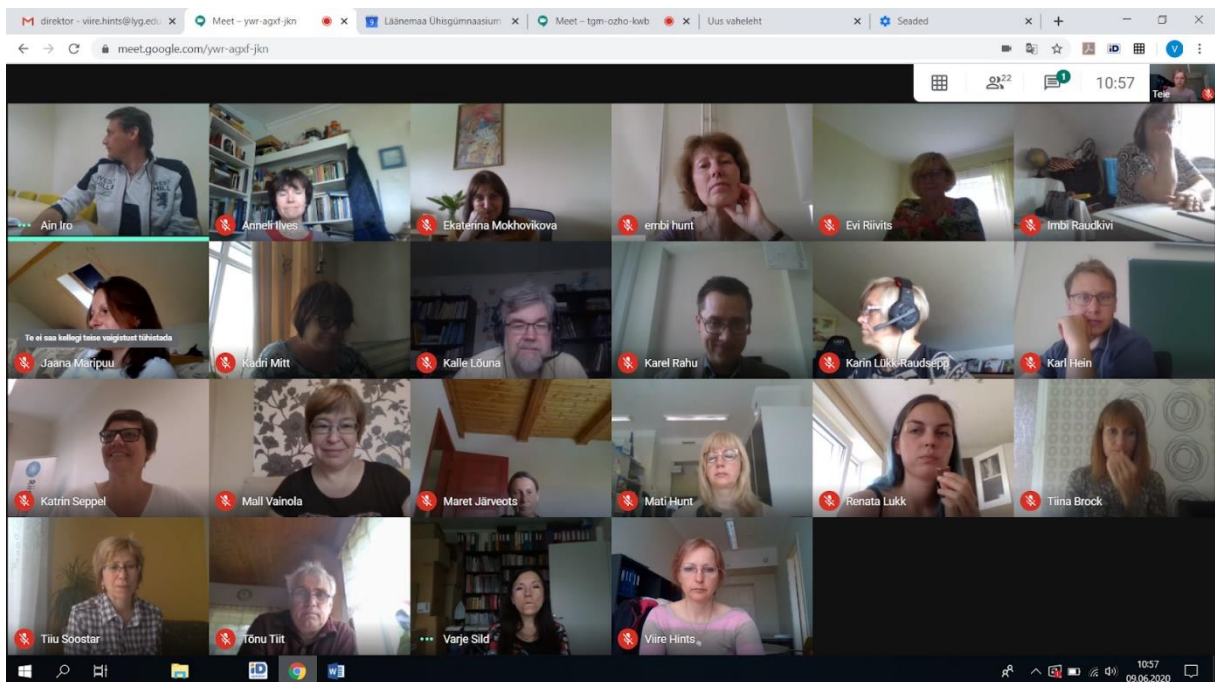

LÜG korvpallipäeva üldvõitjad - 10.M klassi võistkond

9. Kooli tegemised üleriigilises eriolukorras

12. märtsil 2020 kuulutati koroonaviiruse leviku tõkestamiseks Eesti Vabariigis välja üleriigiline eriolukord ja õppetöö koolimajas enam jätkuda ei tohtinud. Kahe päevaga tuli õpetajatel oma tegevus ümber mõelda ja 16. märtsist alustati miskit, milleks keegi tegelikult valmis polnud - distantsõpet.

Meie koolis otsustati jätkata tundidega tunniplaanijärgselt ehk siis virtuaalne tund toimus samal ajal, kui ta oleks toimunud koolimajas. Põhiliseks suhtlemisplatvormiks valisime Google Meet. Õpetaja pani Stuudiumisse info tunni kohta üles hiljemalt eelmisel päeval, et õpilased teaksid, mis hetkel nad peavad olema videotunnis või millal iseseisvalt töötama. Mitmed õpetajad panid info välja pikema perioodi kohta (nädal või kaks) ja õpilased said oma aega ise planeerida. Veebi kolisid ka õpetajate infovahetunnid ja vestlusringid, kus jagati infot olukorra edenemise kohta ja vahetati kogemusi.

Virtuaalne õpetajate infovahetund

Kuigi meie koolis on juba aastaid tehtud e-õppepäevi ja õpetajad on digimaailmas üsna osavad, osutus distantsõppe algus raskeks. Küll vedasid alt internetiplatvormid, mis ei suutnud ootamatu koormusega toime tulla, küll jäi puudu digipädevusest. Ka õpilaste jaoks oli olukord keeruline - mõnel ei olnud kodus videotunniks vajalikku seadet, mõnel polnud piisavalt interneti mahtu, mõni teine ei osanud õigesti dokumenti saata ja nii mõnigi ei suutnud

hommikul arvuti taha istuda. Siiski leiti enamus probleemidele kiiresti lahendused - arvutite ja internetiga aitas kool, dokumentide saatmine õpiti selgeks ning aineõpetaja, klassijuhataja ja õpilase koostöös leiti enamasti lahendus ka enesedistsipliini ja motivatsiooni puudumise probleemidele. Kindlasti võib aga öelda, et see olukord nõudis tavapärasest rohkem paindlikkust nii õpetajatelt kui õpilastelt ja ehk aitas see meil kõigil üksteisega arvestama õppida.

Aja möödudes harjuti videotundide ja iseseisva õppimisega, leiti uusi lähenemisi õppetööle ja prooviti õppetööd mitmekesisemaks muuta. Üks näide tunni huvitavamaks muutmisest on peapiiskop Urmas Viilma kutsumine maailmareligioonide tundi.

Maailmareligioonide tundi külastas virtuaalselt peapiiskop Urmas Viilma

Eriolukorraga kaasnev distantstõppe kohustus toob endaga kaasa mitmeid ebamugavusi ja raskusi, ent samas avab ka uusi võimalusi. Nii muudab distantstõppe näiteks märksa lihtsamaks külalisesinejate kutsumise koolitundidesse.

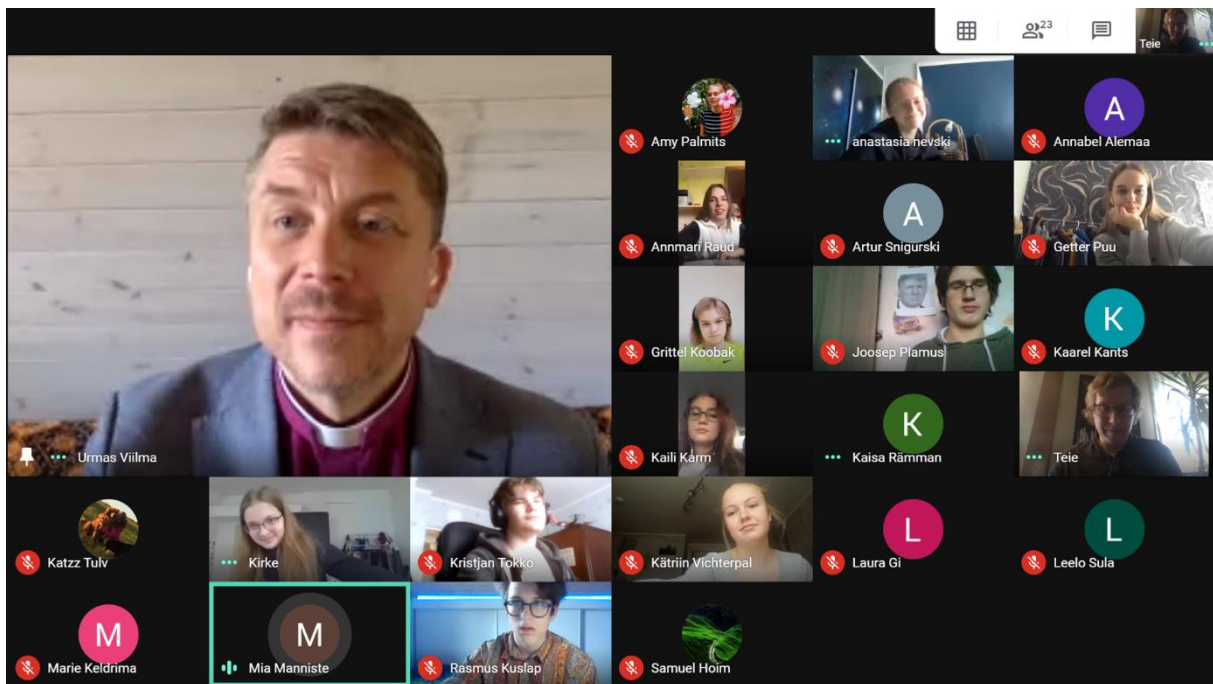
15. mail külastas Läänemaa Ühisgümnaasiumi maailmareligioonide suunaainet virtuaalselt Urmas Viilma, pidades 10.H õpilastele loengu Google Meet keskkonnas.

Urmas Viilma on Eesti Evangeelse Luterliku Kiriku (EELK) peapiiskop alates 2014. aastast ning Tallinna Toomkooli taasavamise üks algatajaid.

Peapiiskop pidas õpilastele väga sisuka ja huvitava loengu kristlusest, kõneldes kristluse tekkimisest ja ajaloo, Jeesuse isikust ning ajaloolisusest, Piiblist, kristliku usu aluspõhimõtetest, sakramentidest ning Eesti luterlikust kirikust.

Oma loengus lükkas piiskop ümber mitmeid müüte ja väärarvamusi kristluse kohta ning selgitas luterliku õpetuse olulisust Eesti haridus- ja kultuuriloos. Väga konkreetselt ja arusaadavalt tegi ta ka õpilastele selgeks, milles seisneb luterliku õpetuse tuum.

Karl Hein, ajaloo ja ühiskonnaõpetuse õpetaja

Virtuaalne maailmareligioonide tund

Siiski jäi kodus õppimine paljude jaoks üksluiseks ja arvuti taha oli järjest raskem istuda. Inimesed tundsid puudust üksteisest ja omavahelisest suhtlemisest. Appi tuli VÕLV.

Õpilasesinduse VÕLV juhatuse (Siim Luiga, Maria Palk, Mario Konks, Rasmus Valdmann, Kristjan-Sander Peterson) eestvedamisel toimus eriline (seekord siis virtuaalne) LÜGness, mis kestis 1.-12. aprillini. Virtuaalsele LÜGnessile laekus kokku 272 pilti/videot.

1. aprillil esitas monarh Siim Luiga väljakutse, visandada oma kõige kaunim(kooli) sinilind. Teisena tegi asepäalik Maria Palk väljakutse – seisame kätel või pea peal või käte ja pea peal. Kolmandaks väljakutseks oli täpsuslöökk vetsupaberiga, mille esitas infopäalik Mario Konks. 1. asepäaliku Rasmus Valdmanni väljakutse eesmärgiks oli oma rõõmu jagamine. Kuna pilt räägib rohkem kui tuhat sõna, siis tuli oma rõõm jäädvustada pildile või videole. Viimase väljakutse esitas 2. asepäalik Kristjan-Sander Peterson. Väljakutse oli kevadpühadele sobilik – välja selgitada kõige sinisem muna.

Võistlusel osalenud kõige aktiivsem klass oli 10.S ja kõige aktiivsemad õpetajad Jaana Maripuu ja Renata Lukk, keda premeeriti Haapsalu seikluspargi külastusega. Samal ajal toimus ka diplomi kujundamise konkurss, mille võitis Marlene Schwindt (11.M).

5 km kõnni/jooksu tulemused

Neiud – I koht Marie Põlluaed (12.LR), II koht Lisett Mary Aasma (11.M), III koht Ätli Altosaar (11.M).

Noormehed – I koht Kevin Otsus (10.M), II koht Mattias Kerge (11.M), III koht Marko Kütt (11.M).

Õpetajad – I koht Jaana Maripuu, II koht Renata Lukk.

10 km rulluisutamise tulemused

Neiud – I koht Marie Põlluaed (12.LR), II koht Maria Seppi (10.M).

Õpetajad – I koht Jaana Maripuu, II koht Renata Lukk.

20 km jalgarattasõidu tulemused

Neiud – I-II koht Lija Jegisman (10.M) ja Evalota Masing (10.M), III Kristina Saumets (11.LR).

Noormehed – I koht Veiko Vilt (10.M), II koht Rasmus Kuslap (10.H), III koht Kristofer Jalonen (10.M).

Õpetajad – I koht Jaana Maripuu, II koht Renata Lukk.

Diplomi kujundamise konkursi võitis Marlene Schwindt 11.M

Liikumine ja tervis valikaine raames korraldatud spordivõistluse kokkuvõtte koostas Aliis Valtu

Getter Puu ja Anastasia Nevski virtuaalsel spordipäeval. Foto: erakogu

Eriolukord kestis Eestis 17. maini 2020, kuid distantsõppel oldi valitsuse kehtestatud piirangute tõttu suvevaheajani.

10. Külalisesinejad ja tunnid väljaspool kooli

10.1 Külaliseesinejad

10.1.1 Keskkonnatund 11.LR õpilastele

16. oktoobril oli 11.LR õpilastel keskkonnatunnis külaline – Haapsalu aselinnapea Helen Rammu. Kursuse viimases tunnis võeti kokku ja anti ülevaade Haapsalu linnakeskkonna seisundist, näitajatest ja tulevikusuundumustest.

Helen Rammu alustas tundi selgitusega linna piiride muutumisest seoses haldusreformiga. Kõik teemad, mida käsitleti, tulid õpilaste poolt, õpetaja Imbi Raudkivi edastas need lektorile.

Esmalt peatus lektor kaitsealade teemal – neid on meil kuus ja on kaitse all erinevatel põhjustel – nt Krahviaias ja Uuemõisa pargis kaitstakse nahkhiiri. 1/3 omavalitsusest on kaitsealadega kaetud.

Järgmine teema oli – võimalikud looduskatastroofid ja nende põhjused – need on õlireostus, metsatulekahjud, üleujutused, elektrikatkestused. Õpilased uurisid ka riskipiirkondade kaarti.

Kuna Läänemaa eripära on palju ranna-ala, siis peatuti ranna- ja kaldakaitse vöönditel (nt piiranguvöönd jt) ning selgitati lahti terminite sisu, toodi näited (nt üleujutusalasid looduses saab määrata taimestiku järgi).

Põhjavee ja joogivee teema – õpilased said vastuse, kuidas kaitstakse; milliseid abinõusid on võimalik selleks rakendada (nt reoveemahutid, imbsüsteem jt); millised on riiklikud meetmed veesüsteemide rajamiseks maapiirkondades.

Õhuseirest ja selle kvaliteedist oli samuti juttu. Kõige keskkonnasõbralikum on kaugküte (Haapsalu katlamaja) – puiduhake ja õli. Lokaalsed küttekohad – need on asutustes, ettevõtetes. Tulevikus plaanitakse linna katlamaja asukohaks äärelinna või paika linnast väljas.

Müraallikate näited: kavandatav raudtee ja visuaallennujaam, transiitliiklus läbi linna, kaevandusalad, teatud spordirajatised (lasketiir, maastikusõidurada, suveüritused).

Pikemalt peatus lektor jäätmemajanduse teemal. Linnas on olemas nii jäätmejaam kui erinevate jäätmete kogumispunktid. Suletud Pullapää prügilas teostatakse seiret, uuritakse energia kasutamise võimalusi.

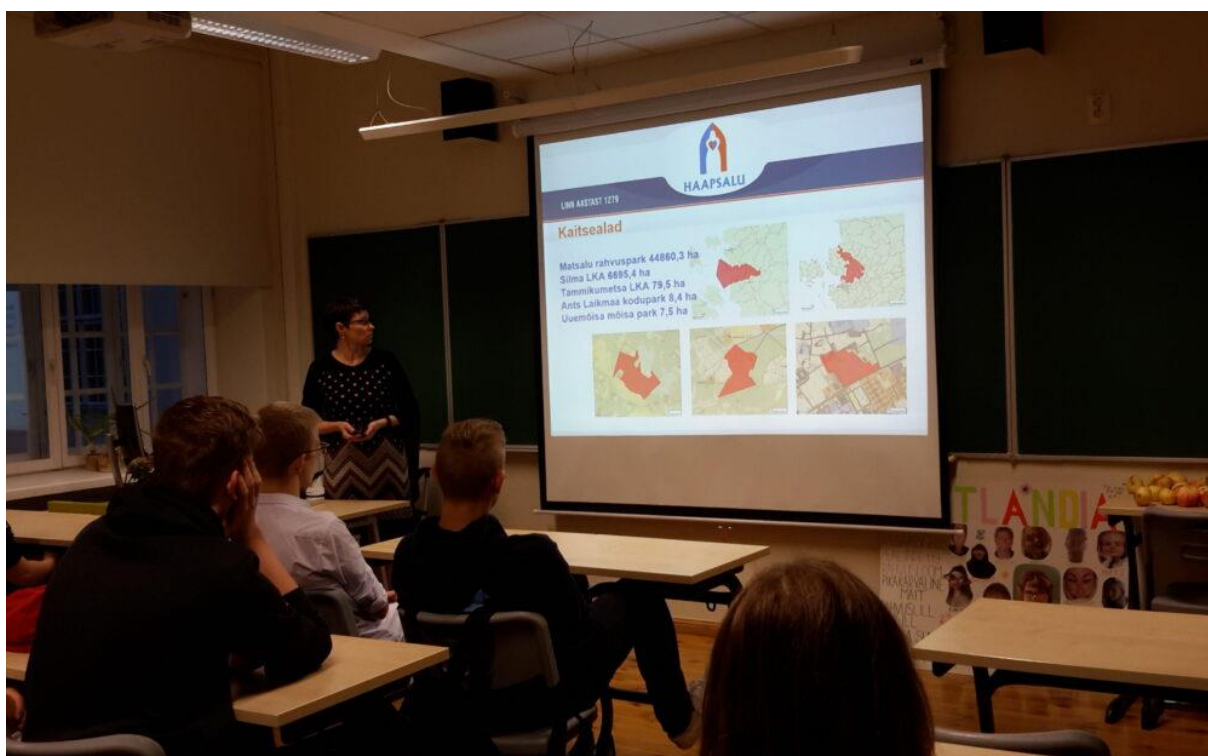
Radooniriskid – Läänemaal on need väikesed, vaid Võnnu ja Üsse kandis veidi suurem, aga kusagil ei ületa see normtasest.

Ohtlike ettevõtetenä võib käsitleda tanklate mahuteid, väetisemahuteid. Suurem osa mahutitest on maa-alused, riskitegur väike.

Linnas on pea pool pindalast rohealad.

Kokkuvõtteks võib öelda, et Haapsalus on turvaline ja keskkonnariskid väikesed – selle mõttega lõpetas tunni lektor, selle tundega saigi keskkonnakursus lõpetatud.

Imbi Raudkivi, geograafiaõpetaja, majandussuuna juht

Helen Rammu tunni andmas

10.1.2 Siim Kallas Läänemaa Ühisgümnaasiumis

18. oktoobril külastas meie kooli Siim Kallas ja tutvustas 12.M klassile ühiskonnaõpetuse tunni raames enda vaateid maksunduse alal.

Siim Kallas on Reformierakonna üks rajajatest. Ta on olnud Eesti Panga president, Eesti peaminister ja kaks ametiaega Euroopa Komisjoni volinik. Täna on Siim Kallas Eesti Vabariigi Riigikogu aseesimees, autoriteetne opositsioonipoliitik ja õppejõud.

Meie kooli külastas Siim Kallas eelkõige majandusõppejõuna. Ta tutvustas erinevaid maksusüsteeme ja nende ajaloolist kujunemist. Eesti majanduses tõi ta positiivsena esile proportsionaalset tulumaksu ja seda, et oleme üks väheseid riike, kus on kaotatud „saatanlik“ ettevõtete tulumaks. Üksikisiku tulumaksu edasist vähendamist ei pidanud Siim Kallas realistlikuks. Samas sotsiaalmaksu kärpimine oli tema arvates lausa hädavajalik. Opositsioonipoliitik Kallas tänast valitsuse poolt koostatud riigieelarvet ei kritiseerinud, ent kavandatavat pensionitõusu küll: „Lubate 100 eurot pensionitõusu ja annate 7 eurot.“ Siim Kallase sõnul ei tohi lubaduste ja tegelikkuse vahel nii suuri erinevusi olla. Kavandatavat pensionireformi nimetas Kallas ebaselge sisuga ja tänase seisuga ebamõistlikuks plaaniks.

Majandusklassi õpilastele pani Siim Kallas südamele, et majanduse alusdistsipliiniks on raamatupidamine. See tuleb endale kõigepealt selgeks teha ja siis võib juba edasi liikuda. Välispoliitikas tuli vaatluse alla Brexit ja selle mõju Euroopa Liidule ja Iirimaale. Siim Kallas rõhutas, et noored peaksid püüdlema lisaks Eesti ülikoolidele ka välisülikoolidesse: „Vähemalt korra tuleks seal ära käia.“

Kalle Lõuna, sotsiaalsuuna juht

Siim Kallas 12.M klassiga

Foto: Riigikogu Facebook

10.1.3 Jaanus Tehveri külalistund teemal „Milleks süütule advokaat?“

Jaanus Tehver esines abiturientidele ja 10. sotsiaalsuuna õpilastele 31. oktoobril 2019 loenguga õigusteaduse valdkonnast.

Jaanus Tehver on Eesti Advokatuuri esimees, advokaadibüroo Tehver&Partnerid eestvedaja. Jaanus Tehver on eelkõige kriminaalmenetluse ja karistusõiguse spetsialist.

Loengus keskendus Jaanus Tehver õigusemõistmisega kaasnevatele dilemmadele. Küsimustena esitatud seisukohad ärgitasid noori mõtlema põhiõigustele ja nende tagamisele. Millised peaksid olema politsei ja prokuratuuri õigused kurjategijate kinnipidamisel ning süüdimõistmisel? Mida teha, et vältida ekslikke kohtuotsuseid? Kuidas tagada süütuse presumptsioonist kinnipidamine? Kas advokaadi ülesandeks on tagada aus ja õiglane menetlus või vältida oma kaitsealuse süüdimõistmist ning karistamist? Kumb variant on parem, kas kurjategija vabaduses või kurjategija, kes on vanglas, ent ekslike tõenditega?

Jaanus Tehver esitas näiteid erinevatest põhjustest, mille alusel inimesi ekslikult süüdi mõistetakse. Nii tõi ta välja valetunnistused (mis on samuti kuriteod), loogikavead, alusetu enesesüüdistamine, menetluse ja õiguse tõlgendamise vead ning vigased ekspertiisid (inglise keeles *junk science*).

Raamatusoovituseks esitas Jaanus Tehver Daniel Kahnemani „Kiire ja aeglane mõtlemine“, mis selgitab inimese mõtlemist ja otsuste langetamise protsesse.

Loengu lõpus vastas Jaanus Tehver õpilaste küsimustele.

Kalle Lõuna, sotsiaalsuuna juht

Jaanus Tehveri külalistund

10.1.4 „Kalapäev“ Läänemaa Ühisgümnaasiumis

29. oktoobril tutvustas Kalanduse teabekeskus Läänemaa Ühisgümnaasiumi 11.H, 11.R ja 10.R klassi õpilastele kalurikutset ja kalateaduse tegevusvaldkondi. Külaskävisid kalandusspetsialist Jaak-Velori Sadul, mereinstituudi kalateadlane Lauri Saks ja Läänemaa kutseline kalur Taavi Suitsberg.

Teabetundide eesmärgiks on kalateaduse, Eesti kalanduse ning kalurikutse rõõmude ja väljakutsete vahetu tutvustamine õpilastele ja loodusainete õpetajatele elukutse esindajate pilgu läbi.

Saime vastused järgmistele küsimustele: Kuidas saada ihtüoloogiks ehk kalateadlaseks? Millega ihtüoloogid tegelevad? Kuidas saada kutseliseks kaluriks? Kui suured on baasinvesteeringud kutse omandamisel ja tegevusega alustamisel? Mis seisus on Eesti kalavarud? Mis on levinuimad püügivahendid? Miks tasub eelistada kodumaist kala?

Tunni muutis eriti huvitavaks kalur Taavi Suitsbergi püütud ja kaasavõetud Väinamere kalad: haug, ahven, lest, kiisk, ümarmudil, kilu, merisilm, vimb ja särg. Erilist elevust tekitas õpilastes angerjas.

Mall Vainola, bioloogiaõpetaja

Kalapäev LÜGis

10.1.5 11.M õpilased kohtusid Salva kindlustuse esindajaga

15. novembril kohtusid 11.M õpilased makromajanduse tunni raames Salva Kindlustuse esindajaga – Karin Aido viis läbi kindlustusteemalise tunni.

Tunni käigus said õpilased ülevaate ja vastused järgmistele teemadele: Millal ja miks sai alguse kindlustusseltside tegevus maailmas? Eesti kindlustusseltsid. Vabatahtliku kindlustuse liigid. Kohustusliku kindlustuse liigid. Kuidas kujuneb kindlustuse makse? Mis on vastutuskindlustus? Kindlustusriskid, riskikäitumine. Reisikindlustus, reisirõrkekindlustus. Kuidas erinevates situatsioonides tõendada kahjude teket? com – milliseid teenuseid pakub? Kuidas on seotud kindlustus ja pangalaenu?

Tunni alguses selgitas lektor õpilastele, miks on kasulik kindlustada ja mida saab kindlustada.

Pikemalt peatuti liikluskindlustusega seotud teemadel – selle kohta oli õpilastel ka kõige rohkem küsimusi (mida teha, kui on juhtunud avarii; kahjude tõendamise dokumendid jms). Karin Aido vastas õpilaste küsimustele ja tõi välja vajalikud aspektid. Kuna õpilased ei olnud varasemalt kokku puutunud vastutuskindlustuse teemaga, selgitas lektor näidete abil selle vajalikkust. Välja toodi ka eluliselt olulised aspektid korteri üürimisel, auto „laenamisel“, reisimisel (nt ekstreemsportimise eesmärgil).

Kõikide teemade juures illustreeris lektor vastused näidetega ja soovitas kindlasti enne kindlustuse sõlmimist nõu pidada kindlustusseltsi töötajatega, et tagada parim võimalik kaitse.

Käsitletud teemade kohta tõi Karin Aido reaalsed ja elulised näited.

Õpilaste arvates olid käsitletud teemad nende jaoks väga vajalikud ning tund möödus mõnusas õhkkonnas, oli väga huvitav.

Imbi Raudkivi, geograafia ja majandusainete õpetaja, majandussuuna juht

Katrin Aidu tundi andmas

10.1.6 Maria Palk ja Rasmus Valdmann majandustundides

12.M õpilased Maria ja Rasmus on ettevõtlikud noored – nii oli neil soov tulla majandusklasside õpilastele tundi andma. Lepiti kokku ajad ja teemad. 1. novembril olid nad 11.M õpilaste juures ja 4. novembril käisid 10.M majanduse aluste tunnis.

Nii Maria kui Rasmus on läbinud õpilasfirma programmi, kuuluvad JA Alumni juhatusse, on mentorid ja omavad ettevõtluse koolitaja diplomit, neil on oma firma ja nad on aktiivsed tegutsejad Eesti ettevõtlusmaastikul.

Tunni materjali ette valmistades jagasid nad omavahel ülesanded, olid koos tundides õpetajateks. Nad innustasid õpilasi olema aktiivsed ja osalema konkurssidel, võistlustel jms kohtades – ikka kogemuste saamiseks ja edasiste valikute tegemisel.

Tunde alustasid Maria ja Rasmus motivatsioonikoolitusega – õpilased kaasati aktiivselt kaasa mõtlema ja töötama.

Lühidalt tutvustasid nad Changemakersi programmi, oma firma tööd (Harper OÜ), osaühingut kui ettevõtte vormi, selgitasid oma kogemuste põhjal „ettevõtlusnippe“, toonitasid õpilastele koostöö olulisust ja võrgustikututvuste vajalikkust – mida rohkem kontakte, seda tõenäolisem on „hea leid mistahes valdkonnas“, äge müügitöö, suhtluspartnerid välismaal jne. Toodi näited,

kuidas nad on leidnud jõudu ja energiat edasi tegutseda ja mitte alla anda, kui „asjad kippusid käest libisema“.

Imbi Raudkivi, geograafia ja majandusainete õpetaja, majandussuuna juht

Maria Palk ja Rasmus Valdmann 10.M tunnis

10.1.7 Pangandusteemaline tund

8. novembril kohtusid makromajanduse kursuse raames 11.M õpilased Margus Nermaniga (Swedbank), kes viis läbi pangandusteemalise tunni – Eesti pangad ja igapäevapangandus.

Esmalt said õpilased ülevaate panga funktsioonidest – makseteenused, varade transformeerimine, riskide juhtimine, laenuvõtjate monitooring. Iga rolli juurde toodi näited. Selgitati, mida „hõlmab“ hoiuste turg ja laenuturg. Finants- ja majanduskriiside näited ja seostamine rahateemaga kinnistas kursuse eelmist teemat (majanduskriisid, majanduse muutused), lisati näited maailmast. Samuti aitas varade (raha, põhivara, käibevara) ja kohustuste (pikaajalised, lühiajalised) teema; kontod (aktiiva, passiva) meelde tuletada ja seoseid luua eelmisel õppeaastal õpitud teemat – raamatupidamise alused.

Võrreldi ja selgitati Eesti pankasid erinevate näitajate alusel (nt bilansimahu järgi). Pikemalt peatuti ka teistel finantsvahendajatel ja selgituse leidsid olulisemad erinevused võrreldes

pangaga. Margus Nerman andis õpilastele ülevaate, kuidas pangandussüsteemis toimub „raha loomise protsess“.

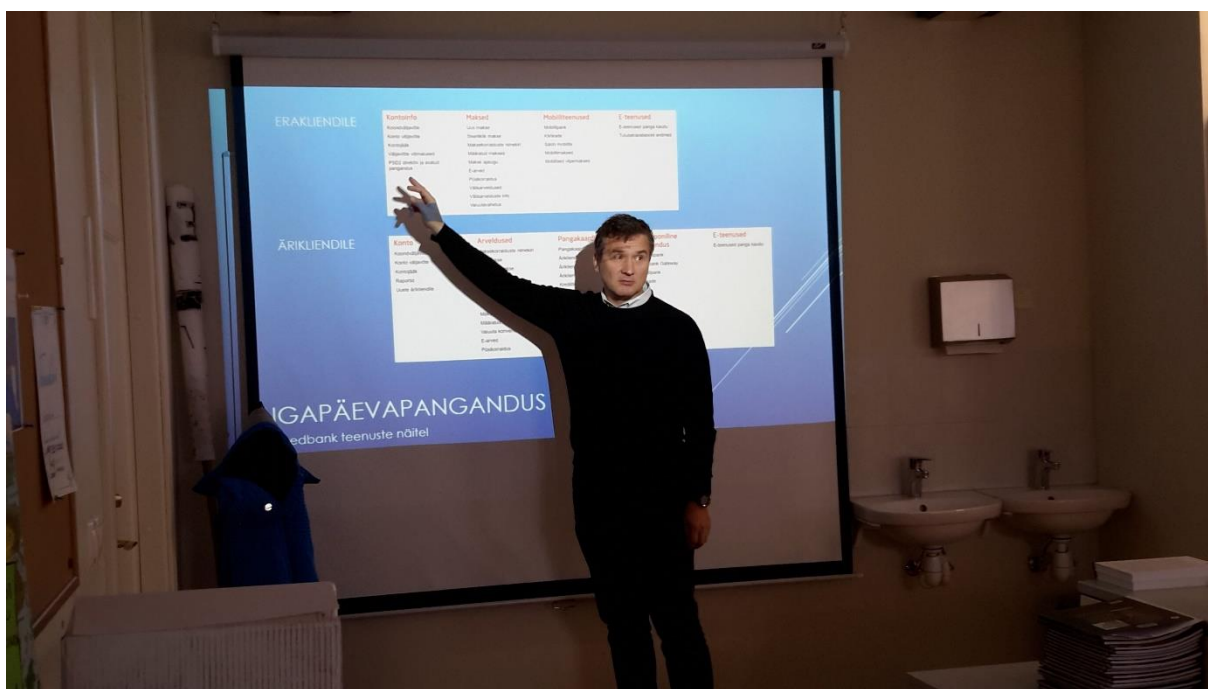
Riskijuhtimise protsess – õpilased kuulasid ja said õpetust riskide liikide kohta, neid kokku kaheksa (nt turvarisk, kindlustus- ja krediidirisk jne), lisaks näited riskiennetuste kohta.

Igapäevapanganduse teema juures käsitleti võimalusi era- ja ärikliendile, illustreeriti erinevusi praktiliste näidetega. Omaette teemaploki hõlmas e-arvete teema.

Krediitkaardi ja deebetkaardi erinevused, omadused, rakendused – need said väga hästi selgeks.

Suur hulk finantstermineid sai selgeks ja osaliselt korratud (likviidsus, deposiidid, ühisrahastus, siseriiklikud ja välisriiklikud maksed, vara transformatsioon, omakapital, investering, Valuutafond, avatud pangandus, kliiring jpm) – tund oli asjalik ja teemakäsitus vajalik. Lektoril oli usinamatele kaasamõtlejatele kaasas väiksed kingitused.

Imbi Raudkivi, geograafia ja majandusainete õpetaja, majandussuuna juht

Kohtumine Margus Nermaniga

10.1.8 10.LRS õpilaste geograafianädala kohtumine

Geograafiapäeva tähistatakse maailmas alates 1998. aastast Geograafilise Teadlikkuse Nädala raames novembri kolmanda nädala kolmapäeval. Geoinfosüsteemide (GIS) päeva mõte on alguse saanud 1987. aastal USA-s, Eestis toimus esimene GIS päev 1999. aastal. GIS on

omavahel seotud tarkvara ja andmed, mida saab kasutada geograafilise info vaatamiseks ja haldamiseks, ruumiliste seoste analüüsimiseks ning ruumiliste protsesside modelleerimiseks.

GIS annab raamistiku ruumiandmete ja nendega seotud informatsiooni kogumiseks ja haldamiseks selliselt, et seda saab visualiseerida ja analüüsida.

13. novembril, oli 10. loodus-reaal- ja sotsiaalsuuna õpilastel võimalus kohtuda Haapsalu Linnavalitsuse linnageodeediga – geograafia tundi viis läbi Peep Aedviir.

Tunni eesmärk oli seotud geograafiateaduse rolli, seoste, valdkonnapõhiste arengute ja GIS tehnoloogia tutvustamisega – millised teenused ja uuringud on rajatud GIS tehnoloogiale; kuidas on need seotud igapäevaeluga (kus GISi kasutatakse, ametid, rakendusvõimalused).

Esmalt rääkis Peep Aedviir geograafia uurimismeetodite ja -valdkondade arengust läbi aja, lisaks tõi ta õpilastele näiteid uurimisvahenditest. Ta rõhutas õpilastele geograafia algteadmiste olulisust, tuues näiteid reaalsest elust.

Peatuti veel järgmisel teemadel: Mõõdistamise tehnoloogia, vajalikkus, mõõtmisvead, topogeodeetiline alus, tööstusmõõdistamine. Geograafia ja geodeesia seosed. Ellipsoid, geoid. Amsterdam null – kõrgussüsteem, mille järgi on Haapsalu 22 cm kõrgemal kui oli. Mis on geodeetiline punkt? Laserskaneerimine, kõrgusjoonte genereerimine looduses. GIS, ortofoto ja aerofoto. Kartograafia, vektor- ja rasterandmed, asukohastatud andmed, aluskaart. Andmekorjemeetodid. Veebikaardid. Mida ja kuidas on tehtud Haapsalus? <http://gis.haapsalu.eu/>

Koos õpilastega otsiti ja leiti vastuseid tekkinud küsimustele. Geoinformaatika terminid, mis õpilastele tundusid rasked, said selgituse. Kõikide teemade juures tõi lektor konkreetsed näited, illustreeris veebimaterjali kasutades, miks on GIS andmed/tarkvara vajalikud (nt parklate laiendamine, vanade hoonete rekonstrueerimine, ehitustegevus, kanalisatsiooni- ja veesüsteemid, detail- ja üldplaneeringud, tänavavalgustuse juhtimissüsteem jpm).

Tund oli õpilaste arvates informatiivne, teemade vajalikkusest saadi aru. Arvati ka, et väga paljude elukutsete esindajad on seotud GIS andmete ja rakendustega, osati välja tuua seoseid eri valdkondade vahel.

Imbi Raudkivi, geograafiaõpetaja

Kohtumine linnageodeet Peep Aedviiruga

10.1.9 Joosep Valm 11.M makromajanduse tunnis

19. novembril käis 12.M õpilane Joosep Valm 11. majandusklassi õpilastele tundi andmas. See oli Joosepi omaalgatus ja soov tulla rääkima finantskirjaoskuse teemadel. Leppisime kokku konkreetsed alateemad, Joosep valmistas tunni ette ja oli teisipäeval makromajanduse tunnis õpetajaks.

Joosep peatus järgmistel teemadel: Finantsturud, põhimõisted. Aktsiaturud. Väärtpaberid (võlakiri, aktsia, futuur, hinnavaheleping ...). Aktsiatega kauplemine, börsid, börsihinnad, raha liikumine börsil. Fundamentaalne ja tehniline analüüs, erinevate graafikute „lugemine“ (joon-, candlesticks, bar chart). Investeerimine, investeerimisfondid. Finantsturgu mõjutavad uudised ja müüdid. Panganduse ja aktsiaturu seosed. Intressimäärade mõju riikide majandusele.

Joosep andis soovitusi, kuidas investeerimisega alustada – milliseid raamatuid lugeda (enne teooriaga tutvumine ja alles siis investeerimine); näitas õpilastele veebis, millised keskkonnad ja mida sisulist näitavad (kus ja mida teha); millega arvestada ja kuidas ära tunda turul kasvu/kahanemise prognoos jpm.

Investeerimise temaatika on õpilaste hulgas populaarne ja teema huvipakkuv – nii läks tund kiiresti ja möödus mõnuses õhkkonnas ning huvitavalt, õpilased olid aktiivsed küsijad ja avatud

olid ka vihikud. Suur pluss teemade lahtirääkimise juures – Joosep kasutas selgitamiseks näiteid, skeeme, mida tegi tahvlile – nii sai keeruline lihtsaks!

Joosep on suupärane õpetaja ja vastas väga arusaadavalt kõigile õpilaste küsimustele.

Imbi Raudkivi, geograafia ja majandusainete õpetaja, majandussuuna juht

Joosep Valm makromajanduse tunnis

10.1.10 11.M õpilased kohtusid Meelis Orglaga

26. novembril oli 11.M õpilaste makromajanduse tunnis ettevõtja Meelis Orgla. Kohtumise ettevalmistamisel koostasid õpilased rühmades ettevõtjale küsimused, mille õpetaja Imbi Raudkivi edastas meili teel ettevõtjale. Olime kokku leppinud, et tunni formaat on n-ö vaba, toimus vestlusring ja arutelu.

Õpilaste ettevalmistatud küsimused: Kuidas ettevõtluses läbi lüüa? Eduka ettevõtte saladused, kuidas alustada ettevõtlusega, kuidas algus „üle elada”? Teekond äriini – kuidas, millal? Millest äriidee sündis? Miks alustasid ettevõtlusega, kaua oled tegelenud, millest sündis äriidee? Kliendid – on neid palju, kas äri toob palju „sisse”, kuidas kliente saada, millist tagasisidet olete saanud (kõige positiivsem/negatiivsem)? Mis kuud toovad aastas enim „sisse”, mis kuud mitte? Kuidas Sinu äril läheb? Kas soovivad õppida majandust Tartu Ülikoolis? Millised on hobid? Mida, kuidas, kuhu investeerida, kui oled saanud just 18? Valuutaturg. Kas on kokkupuudet.

Mis vaated/arvamus on investeerimisele/investeerimise osas..? Krüptoraha. Mida arvad, kas on kokkupuudet?

Lühimõtted tunnist pani kirja 11.M õpilane Lisett Mary Aasma:

Meelis Orgla on lõpetanud Tartu Ülikooli majanduse – hea ülevaade kogu maailmas toimuvast. Soovitas teha bakakraad Eestis, magister välismaal, haridus ja palgatöö on oluline, kogemus! Investeerimine on „omamine“, kaubelda saab kõigega. Aktsiad erinevatest sektoritest, hajutatus. Ülevaade valuutaturust, investing.com tehniline analüüs. Ettevõtlus lahendab probleemi, mida suurem ja unikaalsem probleem, seda paremini lööb ettevõtte läbi. Alustades odavate vahenditega testimine, turu-uuringud (kliendi alternatiivid) on olulised. Müügivõti – kliendi murede kuulamine, mitte rääkimine. Negatiivne tagasiside annab võimaluse tegeleda probleemiga – ettevõtlus!

Õpilased jäid tunniga väga rahule, vastused saadi oma küsimustele ja vestlus Meelis Orglaga mitmekesistel teemadel oli huvitav ning kasulik.

Imbi Raudkivi, geograafia ja majandusainete õpetaja, majandussuuna juht

10.1.11 Rahatarkuse tunnid

29. novembril toimusid 10.LRS ja 10.M klassides rahatarkuse tunnid, mille viis läbi Aleks Korolenko (SEB pank) – LÜGi 2. lennu vilistlane ja majandusklassi õpilane.

Kokkuvõtte tundides käsitletud teemadest tegid Maria Seppi, Kristofer Jalonen, Greg-Rasmus Reinesberg (10.M), Lydia Rüütel ja Kristjan Allik (10.LRS):

Alustasime tundi teemaga, mis seotud iseseisva elu alustamisega – õppida seda, mis päriselt huvi pakub (Eestis kolm inimest kümnest ei tööta valitud erialal). Kuidas seada ja saavutada püstitatud eesmärgid ja miks on oluline eesmäärke seada. Aleks soovitas meile oma eesmärkide täitmiseks kasutada sõna SMART - spetsiifiline, mõõdetav, ajaliselt määratletud, relevantne, teostatav. Ta soovitas töökogemuse saamiseks ja palgatööga tegelemiseks käia enne ülikooli tööl või töötada õppimise kõrvalt. Fookusteemad olid seotud tulevikuerialadega, millised ametid kaovad ja miks. Käsitlesime palgateemat, kuidas kujunevad maksud, mismoodi planeerida raha, mis võimalused on säästmiseks ja kuidas seda teha. Millal on mõistlik võtta laenu, kuidas seda otstarbekalt teha ja mida tähendab laenukoormus. Arvutasime bruto- ja

netopalka, rääkisime kuidas töötavad pensionisambad, mis on intressid, jutuks tuli veel ületunnitöö ja alatunnitöö seosed palgaga. Meelde jäi, et iga inimene võiks oma sissetulekust igakuiselt kõrvale panna 10%, „mustadeks päevadeks“. Aleks tõi palju näiteid ja illustreeris oma juttu faktidega. Üllatav oli, et vaid kaks inimest kümnest planeerivad igapäevaselt oma rahaasju. Tutvusime Investopedia kodulehega, rääkisime põgusalt ka investeerimisest. Aleks vastas kõigile meie küsimustele ja oli äärmiselt sõbralik. Meile väga see loeng meeldis, kuna see oli inforohke, midagi teistsugust – leiame, et loeng oli hariv, teemad vajalikud – alustame ju mõne aasta pärast oma enda eluga tööturul ja kõrgkoolis.

Mängisime Kahooti rahatarkuse teemadel ja saime kingituseks toreda vihiku, mängu võitja sai lisaks ka pastaka!

Meile väga meeldis kogu tund! Külaline rääkis väga hästi ja oli näha kirge tema silmis, milline oli ta olek ja, kuidas ta andis edasi oma teadmisi meile. Seda oli väga põnev vaadata ja kuulata.

Õpilased andsid tundide teemade kohta sisulise tagasiside järgmises ainetunnis, see oli asjalik!

Imbi Raudkivi, geograafia ja majandusainete õpetaja, majandussuuna juht

Rahatarkuse tund

10.1.12 10.M õpilaste kohtumine Taavi Ilmjärvega

16. detsembril oli 10.M majanduse aluste tunnis külaline – Taavi Ilmjärv, Southwestern Advantage müügijuht ja osanik, ettevõtja.

Taavi on ka varasemalt meie koolis majandustundides käinud ja soovis ka tänavu meie õpilastega kohtuda. Ta tutvustas ennast ja andis õpilastele edasi oma mõtted seniste õpingute ja ettevõtluskogemuste põhjal. Loeng teemal „Kes tahab saada rikkaks ja kuidas töötab raha?“ keskendus rahateenimise ja – säästmise võimalustele, raharinglusele, investeerimisele. Ta selgitas aja „dimensiooni“ rahaga ümberkäimisel, koos lahendati ülesandeid (liitintress jms), andis mõtteid vabatahtlikuks tegevuseks ning arutleti, kuidas määravad harjumused raha kasvatamist. Kiiremad said kingituseks J. Roosaare raamatu „Kuidas saada rikkaks?“.

Kokkuvõtte tunnist tegi Lisanna Maasikas:

16. detsembri majanduse aluste tunnis käis meile rääkimas Toilast pärit noor ettevõtja, kuidas töötab raha ja mis vahe on jõukusel ja rikkusel. Oma ettekannet alustas Taavi rikkaks saamise valemiga – loo tulud, mis on kuludest suuremad ja investeeeri ülejäänud vara, et luua passiivset tulu. Ta selgitas, mis vahe on varadel ja mis on kohustus; kuidas mõista liitintressi (geomeetriline jada). Ta tutvustas „kuue purgi süsteemi“ – kuhu ja mis osadeks jagada saadud tulud – nii leiab raha ka säästmiseks ja investeerimiseks. Taavi soovitus oli – alustada tulude/kulude jälgimist juba noorena ja väikeste summadega. Saime nippe, kuidas alustada „raha kasvatamist“ – haridus, blogid, raamatud, seminarid, koolitused. Tund oli põnev ja tekitas huvi investeerimise teema vastu. Meil oli väga huvitav ja kasulik tund.

Õpilaste arvates oli tund väga vajalik ja pani neid mõtlema rahamaailma toimimise üle – igaüks on oma õnne sepp!

Imbi Raudkivi, geograafia ja majandusainete õpetaja, majandussuuna juht

10.M tund Taavi Ilmjärvega

10.1.13 Majandussuuna vilistlase kohtumine 10. klasside õpilastega

6. märtsil oli 10.M ja 10.LRS klasside õpilastel tundides külas LÜGi majandussuuna vilistlane Viktoria Joonasing.

Viktoria kõneles õpilastele oma õpingutest TalTech ärinduse erialal ja andis soovitusi, miks ning kuidas õppida, sh rõhutas ta gümnaasiumis õppimise vajalikkust – iga uus teadmine on investeering iseendasse, tulevikuks.

Esmalt palus ta kõigil õpilastel end tutvustada ning öelda oma hobid. Seejärel kõneles Viktoria eesmärgistamisest, selgitas kuidas on eesmärk ja vastutus omavahel seotud. Ta kaasas õpilased, paludes neil vihikusse kirja panna kolm isiklikku materiaalsset ja emotsionaalset eesmärki. Ta tõi näiteid, kuidas tema oma eesmäärke saavutab ning soovitas panna kirja (nt igal nädalal) oma eesmärgid. Ta tutvustas oma kogemusele tuginedes võimalikke mooduseid selleks, neist ühena tõi välja Google Calendar'i.

Teise teemana oli jutuks planeerimine. Ka siin tõi ta välja planeerimise vajalikkuse – oluline vs ebaoluline, ajaressursi jagamine jms.

Kolmas teema oli harjumuste kujunemine, koos õpilastega tehti harjutus heade ja halbade harjumuste kohta, arutleti, kui kaua võtab aega harjumuste kujunemine ja kuidas olulisi harjumusi mitte ära unustada.

Teemad, mida käsitleti, olid illustreeritud näitlike videoklippidega ning kogu tund tugines tema enda kogemustele. Üheks Viktoria lemmikharjumuseks on lugemine. Toodi näiteid raamatutest, mida ta soovitas õpilastel lugeda (teemadekohased) ja ta lubas huvilistel õpilastel ka endaga ühendust võtta, kui mõni tunniteema ja/või raamat huvi pakub. Tunni lõpus tuli jutuks tudengielu ning kuidas hoida „rahaasjad kontrolli all“ – see oli õpilaste üks küsimustest Viktoriale.

Õpilased küsisid palju, olid huvitatud ning andsid Viktoriale tundide lõpus ka tagasisidet. Noortepärased teemad ja näited, karjääriplaneerimine ja isikuomaduste/-harjumuste kujundamine, igati asjakohased tunnid, lisaks noorelt noortele suhtlemine ja nii lektori kui õpilaste rahulolu, koostöine õhkkond – kõik jäid rahule!

Imbi Raudkivi, geograafia ja majandusainete õpetaja, majandussuuna juht

Viktoria Joonas esinemas 10.klassi õpilastele

10.2 Õppetunnid väljaspool kooli

10.2.1 Eesti keele tund kunstigaleriis

9. septembril toimus 10.H eesti keele tund Haapsalu Linnagaleriis, kus parajasti oli üleval LÜGi endise kunstiõpetaja Tiiu Randmann-Mihkla näitus „Sprotid õlis“.

Kuna eesti keele kursusel oli teemaks keelemärgid ja nende erinevad vormid, siis üks neist on kindlasti kunstikeel. Seda läksidki õpilased uurima ja oma kunstialast keeletaju katsetama.

Esmalt rääkis tööde autor näituse ideest ja tööde sünniloost laiemalt. Seejärel valisid õpilased näitusesaalist neid enim kõnetanud teose(d) ning kirjutasid, millest valitud töö neile kõneleb ja seejärel proovisid väljendada seda, mida see võis kunstnikule tähendada, millist lugu tema seal võis kujutada. Õpilaste tõlgendused olid väga huvitavad ja avarapilgulised. Kuna näitusel olid lisaks kunstitaiestele üles riputatud ka luuletused, mis on kunstnikul sündinud inspireerituna oma töödest, siis ei saanud ka neist mööda vaadata. Õpilastel oli ülesanne leida iga luuletuse juurde sobiv töö ning seda ka põhjendada. Oli kokkulangevusi nii autoriga kui ka uusi ja huvitavaid nägemusi ja seletusi.

Kokkuvõtteid tehes sai ka Tiiu Randmann-Mihkla kuulda noorte värskendavaid ja omalaadseid tõlgendusi oma teoste kohta. Tund oli rikastav nii õpilastele, õpetajale kui ka kunstnikule.

Tiina Brock, eesti keele ja kirjanduse õpetaja

10.H eesti keele tund kunstigaleriis

Foto: Tiina Brock

10.2.2 11.M klass lasteraamatukogus

13. septembril külastas 11.M klass Haapsalu lasteraamatukogu. Lugemissoovitusi jagas raamatukoguhaldjas Krista Kumberg ja nii mõnigi leidis endale raamatu, mida järgmisena laenutada. Ka rääkis Krista Kumberg, kuidas kirjanikud kasutavad huvikonkse. Krista Kumbergil õnnestus huvikonksu otsa saada isegi need, keda raamatud väga ei kõneta. Ta rõhutas, et nii lastele kui ka täiskasvanutele mõjub hästi, kui kodus on palju raamatuid.

Raamatukogus olid üleval põnevad näitused. Esimene oli fotomeenutus Astrid Lindgrenist, kes koos Ilon Wiklandiga 30 aastat tagasi Haapsalut külastas.

Edgar Valteri 90. sünniaastapäeva puhul oli üleval näitus „Edgar Valteri imeline pokumaailm“.

Veel saime vaadata Moskva kunstniku Julia Bolšakova linnajoonistuste näitust. Seega olime sattunud otse kunsti ja kirjanduse südamesse.

Tunni teises osas lõime Ilmar Laabani eeskujul oma autoportree. Autoportreed said mängulised. Näiteid töödest: Ma olen nagu roheline leht, mis talvel närbub. Ma olen kortsus raamatulehed. Ma olen rahulik nagu merevesi, mis päikesepaistel sillerdab. Ma olen süsi paberil. Ma olen eksinud mõtted. Ma olen raamat, millel algus ja lõpp. Ma olen siil udus, kes ei näe horisonti. Ma olen kollaste päevalilledega vaas. Ma olen mustrilise tapeediga sein. Ma olen aeglus. Olen nagu vesi, mis ringleb sama teed. Ma olen mees. Ma olen läbinähtav kui udu, mõnikord tihe, mõnikord hõre. Ma nina ei noki ja jalas on alati ühtevärvi sokid. Ma olen kadunud eesti-vene-inglisekeelses maailmas. Ma olen nagu tekk, kes õhtul sooja annab.

Krista Kumberg lugemissoovitusi andmas

Monika Undo, eesti keele ja kirjanduse õpetaja

11. Suunapäevad ja -ettevõtmised

11.1 Humanitaarsuund

11.1.1 Kunstist narkootikumideni ehk Natuke teistsugune suunapäev

18. novembril käisid 10.H ja 12.H klass meeleolukal suunapäeval Tallinnas.

Eesti Kunsti Akadeemia (EKA), Okupatsioonide ja vabaduse muuseum Vabamu, Sakala 3 Teatrimaja – need olid väga vahvad ja harivad paigad, mida külastasime.

Päev algas meil EKA suures moodsas, kaasaegses hoones. Seal tutvustas Ronja Soopan (Haapsalu juurtega noor töötaja) meile kooli põhimõtteid, väärtusi ja erialasid. Muljeid ja kogemusi koolist jagas teise kursuse moedisaini tudeng, meie kooli vilistlane Karl-Christoph Rebane. Paistab, et kool tundub äge ja loob võimalusi areneda professionaalide käe all. Õpilased said koolimajas ka ringkäigu teha, tutvuda töötubadega ja näitustega. Kunstiakadeemia eripäraks on minimaalne sisekujundus, mis annab võimaluse noortel olla loov – maja on nende maailma suurim lõuend, nagu ütles giid.

Peale pausi suundusime Vabamusse. Maja arhitektuur oli üpriski modernne, kuid peitis endas eelmise sajandi lugusid. Seal saime kokku muuseumiõpetajatega, kes viisid läbi tunni teemal „Sõja mõju üksikisikule“. Meid jagati kaheks grupiks, et paremini ära mahuks, ja seejärel saime väikese loengu sõja teemal. Loeng meenutas ajalootundi, kuid palju põnevamas võtmes, sest saime ise kaasa rääkida ja arvamust avaldada. Mööda muuseumisaale liikudes räägiti inimeste valikutest sõja ajal ja meile jutustati ka nelja erineva inimese elulugu, kelle ees olid rasked valikud. Muuseumitunni lõpus töötasime rühmades: pidime analüüsima kuulnud lugude põhjal inimeste otsuseid, mis aitasid neil ellu jääda. Hiljem oli teadmiste kontroll ja mõned mängud. Pärast tundi saime võimaluse muuseumis ka iseseisvalt ringi käia ja huvitavaid eksponaate avastada. Seal oli näha paat, millega inimesed üritasid põgeneda okupatsiooni ajal, sai tutvuda erinevate ideoloogiatega ning nende propagandaplakatitega. Samuti oli võimalus õpilastel ka mängu proovida, näiteks pakkida kohvrit ühe minutiga või virtuaalprillidega luua enda nõukogudeaegne korter, palju elevust tekitasid ka transistorraadio ja kineskoobiga värviteleviisor. Tekkis tunne, nagu elaks ise selles ajastus.

Õhtul suundusime Sakala tänava teatrimajja, endisesse NO99 teatrisse, vaatama etendust „Kuidas minust sai HAPKOMAH“. Laval olid TÜ VKA (Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemia) teatrikunsti 13. lennu 3. kursuse tudengid, kellest kiirgas palju energiat. Truppi kuulus ka meie kooli vilistlane Karmel Naudre. Seadsime end saali valmis 15 minutit enne etenduse algust, et mitte maha magada etenduse proloogi ehk intro't. See oli ehmatav, üllatav ja uudne: saalis oli vali muusika, tants ja saalis ringi jooksvad noored imiteerisid narkopidu. Näitlejad üritasid inimesi ka tantsima kutsuda ja neile pakuti nii-öelda korgijooki, mis oli tegelikult mahl. Peale intro't läks asi tõsisemaks: hakati jutustama noore narkomaani ja ta sõprade-kaaslaste lugu. Lavakujundus oli praktiline: mitmeotstarbelist turnimispuud kasutati nii autona, narivoodina kui ka kontoriruumina. Lavastuses jagati harivaid fakte narkootikumide ja nende mõju kohta. Väga õpetlik lugu! Peale etendust oli vestlusring koos näitlejate, Viljandi haigla spetsialisti ja politsei esindajaga, kes rääkisid narkootikumide ja sõltuvuse teemal ning kust abi leida. Näitlejad rääkisid sellest, kuidas see lavastus sündis. Vaatajad said vabas vormis esitada küsimusi ja kaasa rääkida. Peale etendust oli kojusõit, õpilased olid väsinud, kuid rõõmsad ning pead täis tarku mõtteid. Oli õpilasi, kellele meeldis vaadatud tükk väga, kuid oli ka neid, keda jättis lavastus veidi külmaks. Siiski väljus teatrist enamik õpilasi rahulolevate, rõõmsate nägudega. Lavastus pani suunapäevale jõulise punkti.

Taolised tegevused on kindlasti sama harivad kui tunnid koolis!

Keven Kirs, Annabel Triebstock, Markus Häidberg, Jane-Riin Niit, Liisa Nork, 12.H õpilased

10.H klassi tagasisidest mõned lõigud:

Kui ma varem polnud isegi mõelnud EKAsse minemise peale, siis tänu suunapäevale hakkasin ma seda otsust kaaluma. /—/ Teater oli väga hariv ja silmaringi avardav. Suunapäev oli väga hariv ja tore.

Suunapäev oli väga tore, etendus oli minu arust parim osa, aga see ei tähenda, et mulle muuseum ja EKA ei meeldinud. /—/ Muuseumis oli tore see, et saime ise rääkida ja avaldada oma mõtteid ja arvamusi

Õppisin üsna palju. Hetkel kaalun tõsiselt EKAs õppimist.

Päev oli väga huvitav. Kõige rohkem meeldis mulle okupatsioonimuuseum, sest 20. saj ajalugu on minu lemmik. /—/ EKAs oli huvitav vaadata neid inimesi, kes meist mööda kõndisid – ikka tõelised kunstiinimesed.

Suunapäev oli väga vinge. Kõik asutused, mida külastasime, olid väga huvitavad ning erinevad.

Minule meeldis suunapäev väga. Lemmikud olid EKA ja teatrietendus. Oli tore, et meile tutvustas kunstiakadeemiat oma kooli vilistlane. Teatrietendus oli VÕIMAS. Tavaliselt jutustan ma teatris üsna palju, kuid see kord istusin täiesti vaikselt – olin sõnatu.

Kuna olen isegi mõelnud EKAsse edasi mineku peale, oli tore näha ja kuulda siseinfot kõigest, mis ees ootaks. Muuseumitund oli ka väga huvitav. Hea, et meil oli giid, mitte ei pidanud terve aeg omapäi olema. Ka teema oli huvitav.

Vabamu muuseumitund oli igav. Mind see ajalugu kuidagi ei huvita, aga kui saime ise muuseumis ringi käia, oli isegi äge. Õhtune näidend pakkus palju mõtteainet ja kinnitust, et sellisele teele ma sattuda ei taha. Äge päev oli!

EKA on olnud mul juba varem plaanis, aga pole kunagi osanud selle kohta infot otsida. See näitas EKA tõelist palet. Vabamus rääkis giid väga põnevalt /—/ Mängud ja ülesanded olid ka huvitavad. Teater oli väga mõtlema panev ja olin pärast etendust sõnatu heas mõttes. See etendus aitas maailma ja inimesi mõista.

Arvasin, et Vabamus võib igav hakata, aga tegelikult aga tegelikult oli giidiga tuur/tund väga huvitav.

Teater oli üks parimaid etendusi, mida ma oma elus näinud olen

10.H ja 12.H suunapäeval

11.1.2 Palverännak Mekast teatrisse- suunapäev täis inspiratsiooni

28. novembril käis 11. humanitaarklass suunapäeval Tallinnas. Loodusega kooskõlastatud Arvo Pärdi keskus, ETV telgitaguste avastamine, Improteater Impeerium täis üllatusi – humanitaarid olid oma loomulikus keskkonnas.

Esimeseks peatuseks sai Laulasmaal asuv Arvo Pärdi keskus, kus arhitektuur ja omapärane hingamine tegid nii hingele kui silmale pai. Keset männimetsa ja mustikapõõsaid asuv kaasaegselt minimalistlik hoone maskeerub oma maheda olemusega loodusesse ja tohutud aknad panevad särama maja hinge. Kõik on harmoonilises koosluses. Juba uksest sisse astudes oli tunda rahulikkust ning hubast õhkkonda. Maja sisse on peidetud tillukesed välihoovid, mis annavad ruumidele veelgi avarama ning kergema tunde. Arvestades meie klassi elavat iseloomu, oli meile endilegi üllatuseks, milline rahulik ning vaikne olek meid seal tabas.

Keskuses on olemas kõik! Ei puudu kontserdisaal, kinoruum, raamatukogu, kohvik ja veel hulganisti ruume, kus pärand ja tarkused elavad. Nagu iga elusorganismi sees on hing, ei puudu see ka Pärdi keskusest – keset maja asub Eesti oma Meka, nimelt pisike kabel, kus Pärt ja tema austajad saavad vaadata iseenda sisse.

Giid, kes meile keskust tutvustas, oskas meid kuulama panna. Saime teada tohutult palju uut infot Arvo Pärdi ning tema loomingu kohta. Läbi juhuse sattusime kokku ka Arvo Pärdi endaga, kes nina oma tööruumi ukse vahelt välja pistis ja suunapäevalisi siira naeratusega tervitas.

Lõpetuseks istusime kahe suure laua taha, kus põlesid küünlad ja kuhu olid valmis pandud värvid ja pintsliid. Meile kõigile anti tilluksed lillepotid ning taustaks pandi mängima Pärdi „Peegel Peeglis”, mille kirjutas helilooja vahetult enne Eestist lahkumist. Ka Pärt oli harrastanud lillepottide maalimist, kui tal muusikaloomingus sundpaus oli. Järgmiste minutite jooksul valmisid meie kõigi lillepotid lugude „Peegel peeglis” ja „Alinale” järgi. Igaüks kujutas täpselt seda, milliseid emotsioone talle selline muusika tõi.

Järgmine sihtkoht oli meil ETV Telemaja. Esimesena jäi meile tee peale Eesti Televisiooni ajaloonäitus. Puudutades ekraane saime taas läbi elada oma lapsepõlve – kohtasime nii mõndagi tegelast lapsepõlvest, nagu onu Tik-Tak, Telepoiss, Leopold, Kessu ja paljud teised.

Peatselt liitus meiega ka ETV särasilmne giid proua Mai Mikiver. Pärast ekskursiooni lapsepõlvemälestustesse viis Mikiver meid uudistama erinevaid stuudioid. Nägime saate „Esimene stuudio” võttepaika, saime isegi vaadata pealt „Jõulutunneli” ühe saateosas salvestust. Väga huvitav kogemus oli see, kui me saime minna heliruumi ja rääkida helirežissööriga tema tööst ja näha realselt, kuidas tema töö käib.

„Terevisiooni” stuudio jäi paljudele enim meelde. Saime seal istuda samal diivanil, kus saatejuhid hommikuti, ja muusikutenurgas võtta isegi lauluviisi üles ning laulda giidile ning õpetajatele ühe vahva loo algklassidest – „Vallatu tee”.

Äratundmisrõõmu pakkus meie klassile „Lastetoa” stuudio, kus tehti rohkelt pilte ning terve ruum kajas külastuse ajal naerust, meenutades meile aega, kui pisikestena televiisoritest „Saame kokku Tomi juures” vaatasime. Oli väga meeldiv külaskäik.

ETV majas õnnestus meil märgata ka mõnda Eesti kuulsust, nägime alati säravat Anne Veskit, Luisa Rõivast (Värki), asjalikku Margus Saart, kultuurisaadetest tuttavat Karmel Killandit (Eikner) ning sattusime peale ka Inga Lunge ning ansambli Justament salvestusele.

Viimaseks peatuspaigaks suunapäeval sai Telliskivi Loomelinnak, kus jäi vaba aega, et enne Improteater Impeeriumi etendust keha kinnitada ja ringi uudistada. Vaba Laval viidi õpilased ringkäigule Urmas Vadi eksklusiivsete tekstide ja näitlejate mõttemaailma, kus vaatajate silme all sündis kogu lugu. Teatris nägime, kuidas näitlejad, kellele oli antud vaid loo algus, pidid selle ise lõpetama. Improviseerisid Erki Aule, Kati Ong ja Mairi Tikerpalu, süntesaatoril improviseeris Tarvo Krall ning valgusega mängis Mario Saarik. Näitlejad oskasid lugeda üksteise kehakeelt ja mängida välja end erinevatest keerukatest situatsioonidest. Helikunstnik ja valgustaja oskasid suhelda näitlejatega mingisugusel kõrgemal tasandil, valides just õige valgustuse ja õiged helid, vastavalt laval valitsevale hetkeolukorrale.

Nad kaasasid endaga ka rahvast: vaheajal anti publikule võimalus valida Urmas Vadi raamatust üks lause, mida teise vaatuse ajal jooksvalt etüüdidesse sisse pisteti. Ka meie 11.H sai sõna sekka öelda loo kujunemises, valides välja oma laused. Niimoodi saime ka meie olla sellel etendusel väikestviisi stsenaariumikirjutajad. Huvitavaks tegid etenduse improvisatsiooni apsakad, kust oli näha, et ühel näitlejal on peas üks mõte, kuid teisel on teine, ning nad pidid sellest olukorrast korralikult välja tulema. Oli väga huvitav kogemus.

Elamusterohke ja inspireeriv päev sütitas noorte silmad ja koduteel kihises buss veel emotsioonide üleküllusest. Tihti ei tule ette päeva, kus nii palju kuulsuseid tulevaste tegijate kohtuvad. Usume aga, et ka 11.H teeb veel tulevikus ilma kas muusika, kunsti, arhitektuuri, televisiooni või teatri vallas.

Teksti pani kokku ja sidus tervikuks Tiina Brock, 11.H kl klassijuhataja ja eesti keele õpetaja ning humanitaarsuuna juht

Kasutatud on järgmiste õpilaste kirjutisi: Liisi Suitsberg, Liisalota Kroon, Luise-Maria Tombak, Melissa Tootson, Margareth Kampmann, Alice Ütsik

11.H suunapäeval

11.1.3 11.H loobus enda jõulupakkidest heategevuse kasuks

11.H õpilased tulid sel aastal välja üllatusliku ideega mitte teha üksteisele loosipakke, vaid selle asemel teha kingitused neile, kes seda rohkem vajavad. Heategevuse väljund leiti projektist „Täht idas“. Selle projekti kaudu saab saata kingipakke lastele, kes on kas põgenikelaagrites või suures vaesuses. Kingipakid selles projektis tehakse soo ja vanuse järgi – iga karp saab peale vastava sildi. Kokku tehti 6 suurt kingipakki ja lisaks annetati iga paki kohta 5 € saatmiskulude katteks. Selle aasta kingipakid lähevad järgmistesse piirkondadesse: Indiasse, Kolkatasse laste juurde agulirajoonides; Gruusias, Gori linnas ja selle lähiümbruses Vene-Gruusia sõjapõgenike laste juurde; Jordaaniasse Süüria ja Iraagi põgenike laste juurde.

On väga tore tõdeda, et kätte on jõudnud aeg, mil tahetakse järjest enam anda, mitte ainult saada. Eriti südantsoojendav on see, et see idee tuli õpilastelt endalt.

Rõõm oli tegijatel, loodetavasti tunnevad rõõmu ka saajad.

11.H klassi õpilaste nimel klassijuhataja Tiina Brock

11.H õpilased osalesid heategevuses

11.1.4 10.H õpilased jõuluajal Haapsalu väikelastekodus

10.H õpilased käisid jõuluajal Haapsalu väikelastekodus lastega tegelemas. Klass jagunes kaheks – üks grupp käis 13. detsembril, ja teine 16. detsembril.

Väikelastekodus võttis meid vastu 6 toredat last, kes tegid rõõmuga kaasa kõik tegevused, mida neile pakkusime. Reedese grupiga lõikasid lapsed päkapikke, joonistasid näod ja keha ning kleepisid habemed. Veel kaunistati piparkooke ja siis esitasid gümnasistid väiksematele ühe jõuluteemalise näidendi. Esmaspäeval volditi ajalehemütse, mängiti seltskonnamänge ja lauldi jõululaule.

Väikelastekodu lapsed on siirad ja sõbralikud ning nendega tegelemine täitis 10.H õpilaste südamed rõõmuga ja tõi hinge jõulutunde.

Jaana Maripuu, 10.H klassijuhataja

10.H Haapsalu väikelastekodus

11.2 Majandussuund

11.2.1 Õpilasfirma TaimTime osales majanduskonverentsil Äriplaan 2020

25. septembril toimunud Eesti suurimal majanduskonverentsil Äriplaan 2020 esindas meie kooli eelneval aastal alustanud õpilasfirma TaimTime koosseisus Marlene Schwindt, Anita Raag, Liisi Sillat ja Marilyn Tüür 11.M klassist.

Konverentsil pidasid loengu 13 erinevat ettevõtjat, juhti, omanikku, kinnisvaraarendajat, samuti Eesti panga asepresident ja Eesti Vabariigi peaminister. Äripäev kinkis kõikidele esinejatele TaimTime'i tehtud tooted.

Õpilasfirma ning Läänemaa Ühisgümnaasiumi nimi on ära märgitud Äriplaan 2020 inforaamatus ning firmat tutvustati konverentsil kõigile Alexela kontserdisaalis viibinutele.

Konverents keskendus mitmele olulisele teemale Eesti majanduses ja selle tulevikus, muuhulgas keskkonnavalane jätkusuutlikkus, investeerimine, globaalne majandus, majanduskriis ja palju muud.

Marlene Schwindt, 11.M õpilane

Õpilasfirma TaimTime majanduskonverentsil Äriplaan 2020

11.2.2 10. klassi õpilased osalesid õpilasfirmade kursusel „Samm sinu unistuseseni“

9. oktoobril toimus Haapsalu Kutsehariduskeskuses kursus õpilasfirmadele. Kursuse „Samm sinu unistuseseni“ viis läbi Tallinna Teaduspark Tehnopol.

Seda võimalust tutvustas meie õpilastele õpetaja Imbi Raudkivi, kes korraldas/organiseeris õpilaste osavõtu koolitusel koostöös SA Läänemaaga.

Kursusel arutleti, kuidas jõuda hea äriideeni, kuidas prototüüpida esialgset toodet ning kuidas luua ideest tõeliselt toimiv äri. Õpilasfirmade liikmed esitlesid kursuse lõpuks oma ideid ning parimaid ka autasustati.

Koos õpetaja Rea Rausiga osalesid kursusel ning alustavad õpilasfirma programmiga õpilased Rasmus Kuslap, Marie Keldrima, Amy Palmits (kõik 10.H), Marie Grete Mägi (10.LR),

Birgitta Vare, Andro Kalamees, Erko Puskar, Marko Suitsberg, Lija Jegisman, Evalota Masing, Kaspar Kariste, Aliis Vatu, Martin Vatu, Maria-Elisabeth Kursiman, Margaret Marleen Loznitsa, Fiona Eliis Protas, Linda Naudi (kõik 10.M) ning Lydia Rüütel, Valeria Poljanski-Antšarov (mõlemad 10.S).

Imbi Raudkivi, geograafia ja majandusainete õpetaja, majandussuuna juht

Rea Raus, inglise keele ja majandusainete õpetaja

Kursusel „Samm sinu unistuseseni“

11.2.3 Ettevõtlusnädala kohtumine ettevõtjaga majandusklassidele

9. oktoobril 2019 kohtusid Läänemaa Ühisgümnaasiumis majandusklasside õpilased ettevõtja Maiu Lauringuga (MTÜ Arvamusfestival). Kohtumine toimus algatuse Minu Lugu raames. Loengu teemad olid seotud juhtimise ja eestvedamisega, ettevõtlusega.

Loengu alguses ärgitas lektor õpilasi mõtlema ja arutlema teemal „Millist tulevikku sina lood?“. Jõuti järelduseni, et ühiskonnas toimuvad kiired muutused mõjutavad „tulevikuprobleemide ringi“ ning sisu – tuleb olla valmis kaasa mõtlema igaühel meist.

Maiu Lauring rääkis õpilastele oma loo kolmest etapist – kooliaeg, vahetusõpilaseks olemise aeg, tööturul tegutsemise ja vabatahtliku töö aeg.

USAs õppides koges lektor teadlikult õppimise ja mõtlemise „kunsti“ ja julgustas õpilasi mõtestatult õppima ning seeläbi oma hoiakuid kujundama. Olulisena tõi ta välja tänase maailma muutumise juures selle, et otsuste tegemisse on vaja kaasata erinevate elualade esindajad – nii on kaasatud suurem kogukond ja toimetamiskeskond. Arutleti poliitiliste riskide üle ettevõtluses (nt regulatsioonid survestavad ettevõtjaid).

Kõneleti meeskonnatööd mõjutavaid teguritest; suhetest meeskonnas, mis on määrava tähtsusega eesmärkide saavutamise teel. Muutuste juhtimine on pingutus, liider, eestvedaja ja boss, sotsiaalne ettevõtlus ja ebavõrdsus, uued ärimudelid, inspiratsioon, mugav tarbija, ringmajandus vs lineaarne majandusmudel, heaoluühiskonna kulukus, vaesus – need ja paljud teised teemad leidsid loengu käigus käsitlemist ja asjakohased vastused.

Kõlama jäid järgmised mõtted: Oskusi saab täiendada, tööd tuleb teha hoiakute ja käitumise „kallal“. Kujunda teadlikult harjumusi. Julge võtta vastutus ja ole eestvedaja. Analüüsi, uuri, ole kriitiline. Ümbritse end inimestega, kes on sinust targemad. Sõna väljaütlemine on ka tegu! Oled tarbija või looja?

Imbi Raudkivi, geograafia ja majandusainete õpetaja, majandussuuna juht

Kohtumine ettevõtjaga

11.2.4 10. majandusklassi õpilaste suunapäev Tartumaal

2. oktoobril käisid meie kooli 10.M õpilased suunapäeval Tartumaal. Haapsalust alustasime sõitu kell 6.30. Meiega koos sõitsid Tartusse INNOKA robotikaringi õpilased.

Esimene sihtpunkt oli Tõravere Observatoorium. Meid võttis vastu külastuskeskuse juhataja Heli Lätt, kes andis õpilastele lühiülevaate observatooriumist ja pidas loengu teemal „Millist (lisa)väärtust pakuvad Tartu observatoorium ja külastuskeskus ühiskonnale?“

Peatuti järgmistel teemadel: kuidas riik teadust toetab (alusteadused, rakendusuuringud, tootearendus); baasfinantseerimine; prototüüp; autoriõigused; investeeringud; projektipõhine tegevus; ärimudel jpm.

Pikemalt peatus lektor finantsteemadel – kuidas kujunevad keskuse tulud ja kulud, eelarve.

Külastuskeskus kui turismiobjekt/-ettevõtte – kuidas klient leiab sinna tee, mida keskus on teinud selleks, et külaline/turist tunneks end oodatuna jne.

Peale loengut saime osaleda majatuuril ja käisime tähetornis, samuti tutvusime ümbruse turismiattraksioonidega.

Tartusse jõudsimel 13.30 ja kohtusime AHHA keskuses juhajaga – Andres Juurega. Tema andis ülevaate ettevõtte tekkeloost, põhiväärtustest, tööjõu- ja palgapoliitikast, eelarve kujunemisest, töökeskkonnast, turundusvõtetest, konkurentsist, juhitüüpidest jpm. Kohtumine möödus väga avatud õhkkonnas ja õpilased olid väga rahul kuuldu ja nähtuga.

Õpilased said arutelu käigus kaasa rääkida, küsida, mida aktiivselt ka tehti. Pikem arutelu tekkis lektori ja õpilaste vahel teemal – hariduse roll tööturul; teadmised vs oskused; tehniline või sotsiaalne haridus; demagoogia; teaduspõhine tootmine. Andres Juur andis õpilastele nõu olla julged katsetama ja olema aktiivsed kooliväliselt (CV), küsida endalt – MIDA OSKAD (mitte – mida tead), milline on väärtus, mille poole püüelda ja miks tahan teha tööd?

Kell 15.15 kohtusid õpilased Tartu Aparaaditehases, mis täna toimetab Kultuuritehase nime all, kahe torema retkejuhiga – Erki Pruul (tegevjuht) ja Karmen Otu (programmijuht).

Nõukogude ajal valmistati tehases külmutusseadmeid, salajasi allveelaevaosasisid ja jälgede segamiseks ka mittetöötavaid vihmavarje ning tõmbelukke. 2006. aastal omandas Aparaaditehase kompleksi ABC Kinnisvarateenuste OÜ, kelle valduses on tehas tänaseni. Alates 2014. aastast arendatakse 14 000 m² suurust keskust kultuuritehaseks.

Aparaaditehasest ja seda ümbritsevast kvartalist on saanud üks Tartu kiiremini arenevaid piirkondi. See universaalne kultuuritehas ühendab endas loomingulised ettevõtjad, kunstnike stuudiod, disainerite ateljeed, kaubanduse ja meelelahutuse. Siin on kolm restorani, kaks kohvikut, siin tegutseb pika ajalooga Müüri Lille täika ja veel pikema ajalooga Trükimuuseum ning koha on leidnud paljud põnevad väikepoed. Keskuse lähiaja plaanidesse kuulub tehasehoovi, ehk Aparaaditehase Taskupargi väljaarendamine piirkonna ägedaimaks kohtumispaigaks.

Programmijuhid viisid läbi tutvustava ringkäigu tehase ruumides, kus õpilased kohtusid erinevate ettevõtjatega, kes on tehases endale ruumid rentinud ja igapäevaselt seal töötavad (nt ärinõustaja, mööblikoda, armastuse saal, kohvikupidaja, taaskasutuspoed). Tehase allkorrusel saab tulevikus olema ringmajanduse ettevõtluskeskkond.

Peatuti teemal, kuidas on võimalik ettevõtlusega alustada (kus, millest alguse saab, ressursid jms). Kui on vajadus või probleemile lahendus leida, tuleb ära teha ja lihtsalt alustada – seda nägimegi Aparaaditehases.

Kella 18 ajal alustasime kojusõitu väsinutena, kuid vaimselt erksatena – päeva tegemiste ja nähtu osas jätkasime arutlemist koduteel bussis.

Imbi Raudkivi, geograafia ja majandusainete õpetaja, majandussuuna juht

10.M suunapäev Tartus

11.2.5 Ettevõtliku kooli edulugude konkurss 2019

17. oktoobril osalesid 11.M klassi õpilased Paides haridusprogrammi „Ettevõtlik Kool“ haridusfestivalil, kus toimus parimate edulugude lõppvoor.

Eelmisel õppeaastal toimus 11.M õpilastel koos Põlva Gümnaasiumiga praktilise turunduse projekt ning see jõudis edulugude konkursi „Õppimine on põnev!“ nominentide hulka.

Üle-eestilisele edulugude konkursile „Õppimine on põnev“ laekus tänavu 106 edulugu. 15 kõige silmapaistvamat lugu jõudsid lõppvooru, mis toimus Paide Muusika- ja Teatrimajas. Finaalis võistlesid edulood viies kategoorias, igas kolm lugu.

Õpilased valmistusid festivaliks ja otsustasid teha esitluse asemel projektist ülevaatliku video. Filmi produtsendid on Peeter Kaus ja Marilyn Tüür. Viis õpilast (Annabel Pindmaa, Liisa Salihova, Kevin Otsus, Kris Kaasen, Marko Kütt) andsid publikule lühiülevaate sellest, mida nad projekti käigus õppisid ja millised on nende oskused peale projekti.

Žürii ja publiku hääletuse alusel saavutas edulugu III koha kategoorias „Põnevaim tund“.

Auhinnaks on võimalik valida võidetud summa (150 euro) väärtuses järgmiste kategooriate hulgast üks – õppetööks vajalikud digiseadmed; õppereis, transport; koolitus, töötuba, muuseumikülastus; robotikakomplektid. Auhinnakotis oli veel Roland Tokko raamat „12 asja, mida koolis ei õpetatud“ ja lauamängude komplekt. See komplekt sobib hästi kooli õpilaste puhkenurka ja raamat kooli raamatukogusse.

Edulugude konkursi korraldamist toetavad Haridus- ja Teadusministeerium ning ettevõtlusõppe programm „Edu ja Tegu” Euroopa Liidu Euroopa Sotsiaalfondist.

Imbi Raudkivi, geograafia ja majandusainete õpetaja, majandussuuna juht, projektijuht

Ettevõtliku kooli edulugude konkurs 2019

11.2.6 Õpilasfirmade liikmed käisid Tallinnas koolitusel

1. novembril toimus Tallinnas õpilasfirma liikmetele koolituspäev, mille korraldas JA Eesti.

Õppepäev algas Estonian Business School'is. Iga töötoa liikmed käisid erinevates ettevõtetes ekskursioonil, sellele järgnes koolitus ettevõttes. Osaleti neljas töötoas – turundus, juhtimine ja personalitöö, raamatupidamine ja finantsid, tootearendus. Firma liikmed jagunesid töötubadesse vastavalt oma rollile meeskonnas.

Koolituspäeval osalesid:

10.H klassi õpilased Amy Palmits, Rasmus Kuslap, Marie Keldrima ja Kaspar Kariste (10.M)
– ÕF TASQ (juhendaja Rea Raus)

10.M klassi õpilased Fiona Eliis Protas, Margaret Marleen Loznitsa, Maria-Elisabeth Kurisman
ja Linda Naudi – ÕF Capelli (juhendaja Imbi Raudkivi)

10.M õpilased Evalota Masing, Lija Jegisman ja Marie Grete Mägi (10.LR) – ÕF Sangen
(juhendaja Rea Raus)

10.M õpilased Andro Kalamees ja Birgitta Vare – ÕF Millestki Midagi (juhendaja Imbi
Raudkivi)

Õpilased kirjutasid omapoolsed mõtted, tegid kokkuvõtte.

Birgitta:

EBS-is räägiti meile veidi tulevatest õpilasfirmade üritustest jms. Seal liikusid turunduseinimesed edasi Hiltoni hotelli.

Hiltonis rääkis kõigepealt sealne general manager, kuidas ta selle ametini jõudis ja millega ta täpsemalt tegeleb. See toimus inglise keeles. Edasi räägiti meile eesti keeles hotellipidamisest üldisemalt. Pärast seda toimus majatuur.

Majatuur tehtud ja lõuna peetud algas meil ~3h pikkune koolitus, kus rääkisime turundamisest põhjalikumalt. Seda viis läbi EBS-i enda õppejõud. Selle käigus õppisime nt mis vahe on turundusstrateegial ja -taktikal jms. Samuti tegime jooksvalt teemakohaseid meeskonnaülesandeid.

Jäime Androga koolitusega väga rahule. See oli palju huvitavam ja õpetlikum, kui eeldasime. Minule oli enam-vähem kõik huvitav, Androle meeldis eriti digiturunduse osa. Oli väärt kõik:)

Amy:

Rasmus käis juhtimise ja personalitöö töötoas ja rääkis meile seal toimunud järgnevalt: „Juhtimise ja personalitöö koolitusel saime esitluse näol teada ühe Eesti suurima firma Adcashi süsteemist ja nende sünniloost. Peale seda tehti meile ekskursioon läbi Adcashi kontori. Pärast lõuna söömist alustasime uue töötoaga, mis jagunes kaheks, teooria ja praktika. Rääkisime juhi ja liidri erinevustest, töötajate motiveerimisest, erinevaid tehnikaid. Samuti jäi

kõrva lause: ei ole ideaalseid inimesi, on ideaalidega inimesed, kedagi teist matkides saavutad keskpärasuse, tipu saavutad vaid iseendana, inimesel tuleb töö paremini välja, kui ta teeb seda hea meelega. Praktikas lahendasime töölehel kirjeldatud probleemset olukorda firmas.

Marie käis tootearenduse töötoas, kus pani kirja järgneva: Tootearenduse töötoas rääkis meile Joonatan Oras enda õpilasfirma eduloo, mis võitis ka EU parima õpilasfirma tiitli. Selle käigus tutvustas ta üldiselt toote valmimise protsessi ning andis nippe parima võimaliku toote välja arendamiseks ja selle müümiseks. Koolituse lõpus oli kõikidel töötoas osalenud õpilastel võimalus enda õpilasfirmat paari minuti jooksul tutvustada.

Amy osales turunduse töötoas ja jättis meelde järgneva: toote turundamisel on kõige tähtsam teada oma täpset sihtgruppi ja potentsiaalset klientuuri. Turundamise kohta on levinud nii mõnigi müüt, mis kohe kindlasti ei vasta tõele nagu – kui toode on piisavalt hea, siis ei ole vaja seda reklaamida ja toode müüb end ise.

Kaspar käis raamatupidamise ja finantside töötoas, kus õppis üleüldiselt rohkem firma rahaasjadega toimetulemist. Pani kirja paar olulist mõistet finantside kohta.

Kokkuvõtvalt võib veel öelda, et me kõik leidsime antud töötoad väga kasulikud ja ka huvitavad, saime teada palju uut ja põnevat!

Margaret:

Maria osales juhtimise ja personaalitöö töötoas, mis asus Adcashis. Alguses rääkis Priit Viru enda eluloost ja kuidas ta jõudis sinna, kus ta täna on. Hiljem tegi ta ka meile väikse tuuri Adcashis. Siis algas koolitus, mida viis läbi Anto Liivat. Saime teada, mis on juhi ja liidri omadused ning kuidas ettevõtte juhina hoida kõik kontrolli all.

Fiona osales tootearenduse töötoas, mis toimus Tallinna lennujaamas. Alguses toimus ekskursioon, kus sai käia VIP alas ning ka pagasi ruumides. Pärast seda rääkis Joonatan Oras sellest, miks on tootearendus tähtis ja miks peaks klientide tagasisidet arvesse võtma. Saime ise esitada ka enda firma kohta lühiülevaate ja teistele tagasisidet anda.

Linda osales raamatupidamise ja finantside töötoas, mis leidis aset SEB pangas. Oma edulugu jagas Edward Rebane ning pärast seda tehti õpilastele pangas ekskursioon. Seejärel viis Epp Vodja (JA Eesti) läbi koolituse, kus saime aimu, mida üldse raamatupidamine endast kujutab ja kuidas teha finantsaruandeid. Õpilastele anti ette lugu ühest puulusikaid tootvast

õpilasfirmast ning üheskoos koostati sellele õpilasfirmale kõik vajalikud raamatupidamisdokumendid.

Margaret osales turunduse töötoas, mis leidis aset Hiltoni hotellis. Alguses toimus Hiltoni hotelli ekskursioon, kus näidati ilusamaid ja suuremaid sviite, ning käidi ka VIP lounges, kuhu saavad muidu sisse ainult sviitides ööbijad. Pärast seda toimus loeng turundusest, millest see koosneb, mis on turunduse peamised suunad, räägiti väga palju kliendi sihtgruppidest. Loengut viis läbi Marge Sassi.

See oli kindlasti meile kõigile suureks kogemuseks, keegi meist ei kahetse minekut. Saime kõik palju uusi teadmisi ja kogemusi, mida saame oma firmas tulevikus kasutada.

Imbi Raudkivi ja Rea Raus, õpilaste juhendajad

Õpilasfirmade koolituspäev

11.2.7 12.M suunapäeval Viljandimaal

28. novembril käisid 12.majandusklassi õpilased tutvumas Viljandimaa ettevõtluskeskkonnaga.

Õppepäeva eesmärgid:

Kolme ettevõtte külastused (e/v roll – kohalik, regionaalne, rahvusvaheline; tootmisressursid; majandusnäitajad; e/v lugu; turg; logistika; reklaam, turundus; tööõuturg).

Viljandimaa ettevõtluskeskkond – võimalused/eeldused, eripära, väljundid.

Õppepäeva alustasime Viljandis, kus toimus õppekäik Eesti ühes innovaativses tehnoloogiaettevõttes – Cleveron ASis. Õpilasi juhendas ja tutvustas ettevõtte tegevust Tiia Toom.

Cleveron AS on maailmas innovatsiooniliider robootiliste pakiautomaatide, click and collect lahenduste looja jae- ja logistikasektorile, tegutseb 18 riigis.

Õpilased said võimaluse näha ja proovida pakiautomaatide tööpõhimõtteid, tutvusid ettevõtte tootmiskeskkonnaga. Nägime ka Cleveroni Akadeemia tudengite praktikatundi. Cleveroni akadeemia teeb koostööd Eesti Ettevõtluskooliga Mainor (rakenduskõrgharidus).

Järgmisena sõitsime Kolga-Jaani valda, kus tegutseb iglusaunade ja –väikemajade tootmisettevõtte IGLUCRAFT OÜ – noored ettevõtjad, disainsaunade ja väikemajade tootmine, koostöö turismisektoriga (nt Austrias, Inglismaal, Saksamaal, Belgias jm).

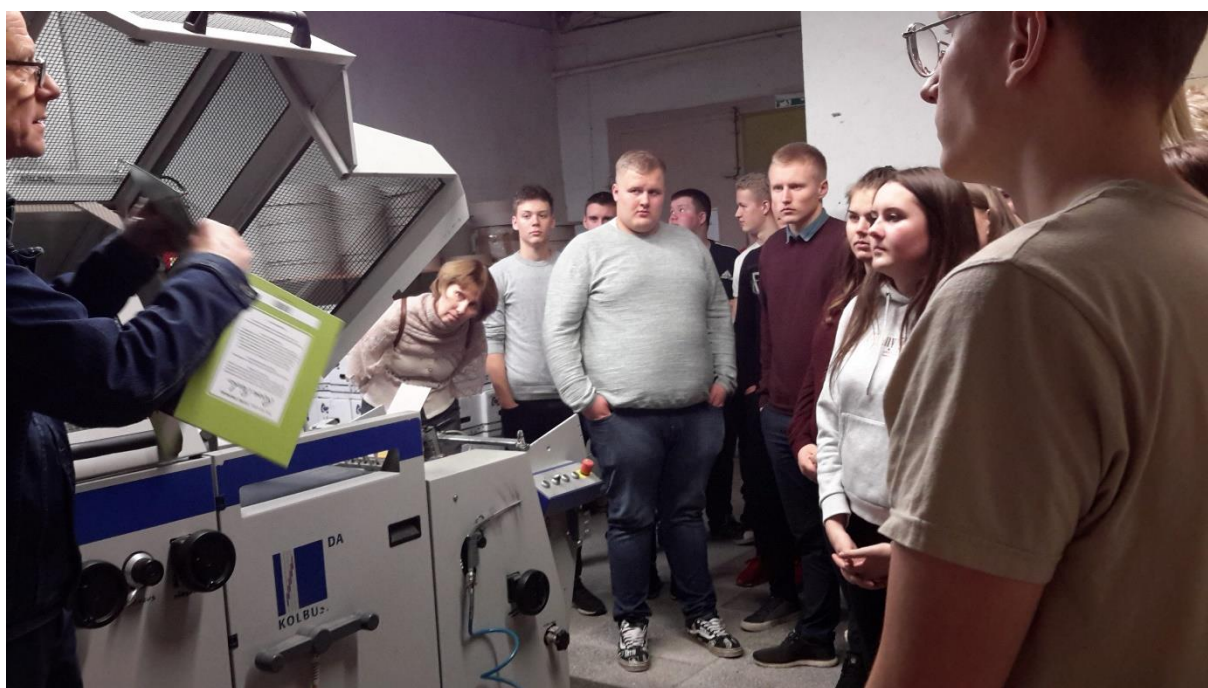
Meid võttis vastu juhatuse liige Priit Kallas, kes andis noortele põhjaliku ülevaate ettevõttest. Kahe tunni jooksul kuulsime, kuidas ettevõtte alustas (2014), kuidas on toimunud tootearendus ja mida peetakse oluliseks suhtlemisel klientidega. Tooraine tuleb suurematelt puiduettevõtetelt, majad ja saunad valmivad ettevõttes neljas töökeskuses. Kallas rääkis noortele brändimisest, nutika turundamise viisidest, kommunikatsiooninippidest. Ta soovitas õpilastele ettevõtlusmaastikul alustamisel leida oma nišš ja tegutseda valdkonnas, mida hästi oskavad/tunnevad.

Päeva kolmas külastatud ettevõtte oli Print Best OÜ – Eesti suurim poogenofset trükikoda (raamatud, ajakirjad, tootekataloogid), mille toodangust läheb 90% EL maadesse, tehakse trükiseid tuntud brändidele nagu nt The Walt Disney Company, Mattel ja NBC Universal jpt. Nägime kogu tootmisprotsessi (trükiettevalmistus, trükkimine, lõikamine, voltimine,

liimimine, õmblemine, pakkimine, lamineerimine jne) ja raamatute valmimist. Ettevõttes on kasutusel kaasaegne tehnoloogia, tutvusime kõigi masinate tööpõhimõttega. Õpilastega viis õppekäigu läbi majandus- ja tehnikajuht Arvo Kampus.

Õpilaste arvates andis õppepäev neile kasulikke teadmisi ettevõtlusest, turundusest, meeskonnatööst, meedia rollist ja olulisusest, konkurentsist jpm. Kuna ettevõtete tegevusvaldkonnad olid erinevad, oli õppepäev igas mõttes huvitav ja kasulik – nähti/kuuldi erinevate majandussektorite võimalusi tootmisel/teenindamisel, Eesti tööturu- ja tööjõupoliitikat ja seotust maailmamajanduse suundumustega.

Imbi Raudkivi, geograafia ja majandusainete õpetaja, majandussuuna juht

12.M suunapäeval Viljandimaal

11.2.8 Ettevõtte Kift LÜGiS

3. detsembril täitus LÜGi aula meie oma kooli majandushuviliste õpilastega, sest rääkimas käisid noored kutid ettevõttest Kift. Ettevõtte müüb eesti puidust tehtud pangakaardi taskuid. Nende äri kasvas välja õpilasfirmast.

Kifti esindasid noored hakkajad: Mathias Randrüüt, Aleksander Kampus ja Gregor Lillemets. Ettevõtjad ise tegelevad kooli kõrvalt igapäevaselt oma äriga ja inspireerivad noori.

Kuulajad said uusi teadmisi õpilasfirma programmi alustamisest, turundusvõimalustest ja kuulsid üldist ettevõtluse maailmast.

Loengu eesmärgiks oli justnimelt inspireerida ja anda julgust noortele juurde, et minna oma unistuste poole.

Rasmus Valdmann, 12.M õpilane, kohtumise korraldaja

Noored tutvustamas ettevõtet Kift

11.2.9 Õpilasfirmade laat Tallinnas

8. detsembril toimus õpilasfirmade (ÕF) laat Tallinnas, T1 kaubanduskeskuses, kus firmad said kaubelda ja huvilised firmade toodanguga tutvuda ja osta. Laata korraldas Harju Ettevõtlus- ja Arenduskeskus. Kohale oli tulnud ligi 100 õpilasfirmat. Noori koolitasid ja nõustasid väärivad mentorid Southwestern Advantage Eestist.

Läänemaa Ühisgümnaasiumist osalesid kaks 10.M õpilasfirmat:

ÕF Capelli (Linda Naudi, Margaret Marleen Loznitsa, Maria-Elisabeth Kurisman, Fiona Eliis Protas) – taaskasutatavast materjalist juukseakssessuaarid.

ÕF Millestki-Midagi (Birgitta Vare, Marko Suitsberg, Erko Puskar, Andro Kalamees) – taaskasutatavast materjalist sisustuselemendid.

Õpilaste juhendaja on Imbi Raudkivi.

Õpilaste arvates oli neile esimene müügitöö vägagi kasulik – tegeleti müügitööga, suheldi erinevatest sihtrühmadest klientidega, nähti teiste firmade tegevust (konkurents) – kogemused!

Capelli liikmed ütlesid, et esimese laada kohta läks neil hästi – oli uudistajaid, kaup läks müügiks, kogemusi saadi väga palju, tootearenduse osas saadi palju mõtteid.

Millestki-Midagi liikmed olid ühel meelel – palju uusi kontakte, võimalikud koostööpartnerid, müük läks hästi, kliendid tundsid firma tootmisprotsessi vastu huvi ja mentorid olid asjalikud – andsid nõu ja soovitusi ja kiitsid meeskonda hea müügitöö eest!

Imbi Raudkivi, geograafia ja majandusainete õpetaja, majandussuuna juht

Õpilasfirmade laad Tallinnas

11.2.10 Õpilasfirmad kauplesid Rannarootsi keskuse jõululaadal

14. detsembril toimus Rannarootsi keskuses jõululaat, kus oma toodanguga kauplesid ka meie kooli kaks õpilasfirmat (ÕF). Võimalust laadapäeval osalemiseks aitas korraldada Kaja Rüütel (SA Läänemaa).

ÕF Millestki-Midagi liikmed Birgitta Vare ja Andro Kalamees (10.M) kauplesid taaskasutatud materjalist toodetega – korgist tahvlid, löikelaad, erinevad küünlaalused. Uudistajaid ja ostjaid

jagus kogu laada ajaks. Firma võttis vastu ka mitu tellimustööd. Müügitulemusi hindasid nad väga headeks.

ÕF Capelli liikmed Maria-Elisabeth Kurisman, Linda Naudi, Margareth Marleen Loznitsa ja Fiona Eliis Protas (10.M) kauplesid juukseaksessuaaridega. Need olid müügis jõuluvärvides, komplektina ja üksikult. Firma liikmed jäid seekordse müügitööga eriti rahule.

Imbi Raudkivi, õpilaste juhendaja

Õpilasfirmad jõululaadal

11.2.11 Õpilasfirmade laad Raplas

21. detsembril toimus Raplas Rappeli keskuses JA Eesti poolt korraldatud õpilasfirmade (ÕF) laad. Sinna oli kogunenud üle Eesti oma tooteid tutvustama ja müüma üle 40 õpilasfirma.

Müügiga alustati kell 10 ja õpilaste tööpäev lõppes kell 15.30.

Läänemaa Ühisgümnaasiumist osalesid Rapla laadal kõik viis firmat. ÕF TASQ ja ÕF Sangen, juhendaja õpetaja Rea Raus; ÕF Blanet, juhendaja Angela Leppik (SA INNOKAS); ÕF Capelli ja ÕF Millestki-Midagi, juhendaja õpetaja Imbi Raudkivi.

Päev oli teguderohke ning õpilased said müügitööga kenasti hakkama. Kõigi firmadega suhtles ka žürii. Õpilasi tänati, nad said korraldajatelt kingikoti ja tunnistuse. Lisaks pälvis iga firma tunnistuse – „kõige...”

ÕF TASQ liikmed Kaspar Kariste (10.M), Rasmus Kuslap, Marie Keldrima, Amy Palmits (10.H) – parim tasku. Firma liikmed arvasid müügitöö kohta üheskoos, et alguses ei saanud vedama, pärast ei saanud pidama.

ÕF Capelli liikmed Margaret Marleen Loznitsa, Linda Naudi, Maria-Elisabeth Kurisman, Fiona Eliis Protas (10.M) – kõige nummimad tooted. Müük läks neil ootuspäraselt, palju saadi suhelda, kuhjaga kogemusi.

ÕF Blanet liikmed Karina Mazanova, Lydia Rüütel, Gerli Aun (10.S) – kõige paremad sõnumid. Firma liikmed arvasid, et nemad said väga hea müügikogemuse, hea tagasiside, toredaid tutvusi ja ideid.

ÕF Sangen liikmed Marie Grete Mägi (10.LR), Evalota Masing, Lija Jegisman (10.M) – kõige käepärasem toode. Nemad õppisid, kuidas oma toodet „ilusaks rääkida“, hea meel inimeste toetuse üle.

ÕF Millestki-Midagi liikmed Birgitta Vare, Marko Suitsberg, Andro Kalamees, Erko Puskar (10.M) – kõige peale mõtlevam, kõikvõimalik sisustuseks. Nemad õppisid, et alati ei pruugi hästi minna, müügiedu mõjutavad paljud tegurid – õppimise koht.

Kokkuvõttes ütlesid kõik firmad, et oli väärt päev väärtuslike kogemustega.

Imbi Raudkivi ja Rea Raus, õpilasfirmade juhendajad

Õpilasfirmade laat Raplas

11.2.12 LÜG õpilasfirmad osalesid koolitustel

10. jaanuaril toimus Tallinnas EBSis müügikoolitus õpilasfirmade liikmetele. Koolitust viisid läbi Southwestern Eesti müügispetsialistid, korraldaja Junior Achievement Eesti SA.

Meie kooli õpilasfirmad olid koolitusel esindatud. Müüginippidega viisid end kurssi Marko Suitsberg, Andro Kalamees ja Erko Puskar (ÕF Millestki-Midagi); Rasmus Kuslap (ÕF

TASQ); Evalota Masing (ÕF Sangen); Maria-Elisabeth Kursisman, Fiona Eliis Protas, Margaret Marleen Loznitsa, Linda Naudi (ÕF Capelli); Lydia Rüütel, Karina Mazanova, Geili Sillaste (ÕF Blanel).

Kokkuvõtte müügikoolitusest tegi Erko Puskar:

Müügikoolitus toimus Estonian Business Schoolis ning selle eesmärk oli meid õpetada paremini oma toodet/teenust müüma ja turundama. Päeva esimeses pooles tegid Timo Aleste ning Oleksiy Krasnoperov meile loenguid. Timo Aleste rääkis, kui tähtis on leida oma firma “MIKS?” ning tuleb tunda oma sihtgruppi. Oleksiy Krasnoperov rääkis, et “EI” vastust ei tohi põlata, vaid tuleb olla järjekindel. Lisaks rääkis ta, et käibe suurendamiseks pole alati mõtet toote hinda suurendada, vaid kontaktide arvu suurendada ehk kutsuda rohkem inimesi laua äärde ja neile toodet tutvustada. Ta andis ka 2 valemit : $1.01^{365} = 37.8$, kuid $0.99^{365} = 0.03$ – PINGUTA ROHKEM. Päeva teises pooles jagati meid gruppidesse ning meie grupijuhiks sai Karel Kõiv, kes rääkis meile rohkem firmadele eraldi suunatud juttu. Lisaks rääkis ta, kuidas kontakti luua ja kuidas suhtlust arendada. TULEB PALJU KÜSIMUSI KÜSIDA, sest nii saad kliendiga tuttavaks ning ostmise tõenäosus suureneb. Väga kasulik päev oli!

Laupäeval, 11. jaanuaril toimus aga koolitus Keskkonnainvesteeringute Keskuses, kus koostöös JA Eestiga sai teoks koolitus gümnaasiumiastme õpilasfirmadele ÕFxNegavatt: Keskkonnahoidlikkus Sinu ettevõttes.

Meie õpilased olid ka keskkonnakoolitusel õppimas ja ideid kogumas: Marko Suitsberg (ÕF Millestki-Midagi); Marie Grethe Mägi, Evalota Masing, Lija Jegisman (ÕF Sangen); Fiona Eliis Protas, Linda Naudi ja Margaret Marleen Loznitsa (ÕF Capelli); Karina Mazanova, Lydia Rüütel, Geili Sillaste (ÕF Blanel).

Käsitlemist leidsid järgmised teemad – rohelise turunduse põhitõed; rohepesu – kuidas ära tunda, kuidas ettevõttes vältida, näited koos aruteluga; väärtused – väärtused kui veendumused ja mõtted, mis juhivad meid erinevates elusituatsioonides ning mismoodi siduda väärtused oma õpilasfirma tegevusega. Õpilastele jagasid teadmisi Urmas Villmann, Liisa Aavik, Mayri Tiido.

Imbi Raudkivi, geograafia ja majandusainete õpetaja, majandussuuna juht

11.2.13 Changemakers Academy 4. hooaja avapauk

Changemakers programm on suunatud noortele, kes soovivad panustada sotsiaalsesse ettevõtlusse, rääkida kaasa maailma muutmisel, teha koostööd eakaaslastega ning ennast arendada.

Programmi tutvustamisele koolis aitas kaasa Changemakersi mentor 12.M õpilane Maria Palk, kes käis klassides rääkimas ning infot jagamas. Huvilised õpilased andsid oma kontaktid Mariale, kes koordineeris edasist tegevust programmis osalemiseks.

Programmis osalemiseks oli vaja igal õpilasel kandideerida ning kirjutada motivatsioonikiri – seda sai teha 18. detsembrini. Meie õpilastest osutusid valituks Aliis Vatu ja Erko Puskar (10.M), Liisi Suitsberg, Luise-Maria Tombak, Karita Lindkreim, Madelen Kalvik (11.H).

Kahe kuu jooksul asuvad õpilased oma meeskonnaga looma ühele sotsiaalsele ettevõttele turundusplaani ning viivad selle ka ellu, igal tiimil on oma mentor. Programmis osaleb ca 120 koolinoort üle Eesti. Parimad tiimid saavad märtsis minna auhinnareisile Londonisse.

Kahe kuu tegevuste sisse mahuvad: 11.01 – avapauk, 18.01 – turunduswebinar, 01.02 – inspiratsioonipäevak, 29.02 – kõnemaraton, 07.03 – finaalgala, töö tiimides koos mentoriga ning ettevõttega.

Erko Puskari mõtted avapäevast:

Changemakersi Avapauk oli super! Kohe Fotografiskasse sisenedes oli tunda seda energiat ja rõõmsameelsust nii mentorite kui ka kaasosaliste poolt.

Päev algas registreerimisega, pärast mida tulid väikesed loengud Marianne Leiburi (inspiratsioonikõneleja) ning Kelly Kotkase (turundusspetsialist) poolt. Marianne Leibur rääkis, et tuleb pidevalt tegeleda paljude asjadega, sest nii harjud sellega ära ning oledki tegus. Kelly Kotkas seletas slide-show abil turundusmaailma põhitõdesid ning mõistsin, et õige turunduse abiga saab oma toodet väga hästi müüa. Pärast loenguid tuli pisike paus, mille ajal sai ennast pisut liigutada ning veidi näksida. Pärast pausi programm jätkus. Meid jagati tiimidesse, kellega järgnevad 2 kuud koos tegutseme. Jagamine toimus piirkonna alusel, kuhu ise kandideerisid. Valisin Pärnu, sest sinna on väiksem konkurents. Sama valiku olid teinud ka neli Läänemaa Ühisgümnaasiumi õpilast ning üks Noarootsi Gümnaasiumi õpilane. Saime tuttavaks ka oma mentori Sigrit Roosilehega, kes on väga rõõmsameelne, nagu ka meie tiim.

Mängisime tiimiga koos mängu, mõtlesime välja halvima töö maailmas ning hiljem ka esitlesime seda. Saime esitluse ning mõtte eest II koha. Pärast tiimiga tutvumist esitleti meile ettevõtteid, kellele peame turundusplaani looma. Meie ettevõtteks sai Pesapuu ning 2 kuu jooksul tuleb meil 1.–3. klassidele õppevahendina mõeldud raamat müüki paisata ning seda turundada. Pärast seda tuli väike refleksioon õpitule ning kirjutasime paar mõtet, kuidas ennast kuni märtsini arendada ning mida soovime õppida. Need mõtted panime ümbrikusse ja avame pärast ürituse lõppu. Väga tore Avapauk oli ning ootan järgnevat kahte kuud.

Karita Lingkreimi mõtted:

Mulle meeldis kõige rohkem Kelly starting point esitlus, kus räägiti oma firma alustamisest ja sellega kaasnevatest ohtudest. Räägiti ka kuidas teiste firmadega koostööd teha ja kuidas suhelda nendega. Pärast koolitusi tuli gruppidesse jaotamine. See käis nii, et märk või pilt, mis meile alguses jagati tuli suurelt ekraanile ning mentor tuli siis ette. Minu mentoriks sai imearmas inimene Eerik Hannus. Ta on Pärnus üks väga tegus noor, kes ehitab praegu Pärnusse noorekeskust nimega HUUB. Mu tiimikaaslasteks said Birgitta Talling, Britt Rondo, Laura Lind, Maarja Hein, Mihkel Mihkelson – kõik noored pärit Pärnust. Me oleme väga erinevates vanustes 15–20, kuid me saime kohe väga hästi läbi. Alguses tutvustasime end üksteisele ja siis kohe läksime edasi esimest ülesannet lahendama, mida võis ka võistluseks kutsuda. Me võitsime esimese ülesande. Võitsime ka teise, kus pidi ebameeldivast ametist tegema müüdava ameti või toote/teenuse. Edasi saime omale ettevõtte nimega Pesapuu ja tutvusime natuke selle ettevõtte ja ettevõtjaga.

Liisi Suitsbergi mõtted:

Kui Fotografiskasse jõudsime, küsiti nime ning saime omale maailmamuuja meelespea ehk Changemakeri märkmiku ning nimelised sildid, kus oli ka peal mingi sümbol. Viis meist – mina, Madelen, Luise, Erko ja Aliis olime ühe sümboliga, Karita teisega. Hiljem selgus, et need sümbolid jagasid meid tiimidesse.

Edasi läksime saali, kus kell 9.50 pidi algama üritus pihta. Saal oli tume, mida kell edasi läks seda rohkem tundus mulle, et see asi oli veidi kahtlane, aga lavale tulid säravad päevajuhid, kes juhtisid meie terve päeva käiku. Esimene plokk koosnes tutvumismängudest, inspiratsioonikõnelejatest, turundusaluste tutvustamisest ning mentoritega kohtumisest – selle sees ka oma tiimiga kohtumine. Kõik mentorid kutsuti aplausi saatel kahekaupa lavale, kus räägiti veidi neist ning siis näidati, millist rühma nad juhendama hakkavad. Mina, Erko,

Madelen, Luise ja Aliis saime oma mentoriks särava Sigrit Roosilehe, kelle märk oli raamatuvirn, mille peale oli kirjutatud USA. Hiljem temaga vesteldes saime tema kohta palju huvitavat teada, k.a see, et ta oli kaks korda USAs raamatuid müümas käinud. Edasi sujus päev omamoodi, tegime tiimipildi, läbisime tiimiga koolituse (kus saime hullult naerda), kuulasime edulugusid, tutvusime oma ettevõttega, kellele hakkame turundusplaani pooleks aastaks koostama, tegime päevale refleksiooni.

Sain inspiratsiooni jätkata, motiveerivaid mõtteterasid ning ka turundusmaailmas vajalikke teadmisi. Ürituse korralduslik pool oli super, kõik toimis ning hetkekski ei käinud peast läbi mõtet „issand, mis see asi peaks olema”. Taaskord õigustas end mõte – „Kui sulle antakse võimalus, haara sellest! Võta kinni igast pakkumisest projektides osaleda ning ütle kõigele jah!”

Imbi Raudkivi, geograafia ja majandusainete õpetaja, majandussuuna juht

Changemakers tiim

11.2.14 11.M suunapäeval Tallinnas

14. jaanuaril sõitsid 11.M klassi õpilased Tallinnasse suunapäevale. Päeva tegevused jagunesid kolmeks:

1. Ettevõtte Pipedrive külastus (CMR-tarkvara-kliendisuhete haldamise tööriist müügiprotsessi visualiseerimiseks; töökultuuri eripärad ja vestlusring töötajatega). Õpilased said ülevaate ettevõtte „teistsugusest“ töökultuurist ja –keskkonnast – avatud ruumid kaheksal korrusel, igal korrusel nõ teema (nt sport, muusika, kirjandus jne) vastava kujundusega, kabinetid on nimetatud seal töötajate „lemmikute“ järgi (nt Potteri tuba, klaveri kõnetuba jne), ruumikasutus on multifunktsionaalne. Õpilastega tegelesid noored ettevõtjad, kes jagasid oma kogemusi ja vastasid küsimustele. Paar mõtet, mis jäid kõlama: ükskõik mida võib teha, aga seda teha tuleb kirega; vastutusega kaasneb kire; olulised on kool ja tutvused – liitumine erinevate huvigruppidega on soodustav tegur tööturul; edasiviiv jõud on enesedistsipliin.

2. Mikkeli kunstimuuseumi muuseumitund Kadriorus „Alfred Rõude – kunsti kogu mõte”.

Meid võttis vastu haridustöö kuraator Aleksander Metsamärt, kes viis läbi ka muuseumitunni. Õpilased tutvusid ekspositsioonisaalides Alfred Rõude ja Johannes Mikkeli isikutega ja tegevustega. Tunni käigus selgitati kunstituru spetsiifikat, kuidas turg „töötab“ (pakkumine, nõudlus, hinnamuutused), kultuuriruumi mõju kunstile, millest/kuidas tekib kunstile väärtus, kuidas on majanduse põhimõisted (nt laenamine, säästmine, investeerimine, ressursid jt) „kasutatavad“ kunstiturul. Kõik eelnev seostati näidetega ekspositsioonist ja lektori kogemuste pagasist. Ühe teemana oli kõneks oksjonitel toimuv, võltsingud turul portselanituru näitel.

3. Eesti Panga muuseumis said õpilased kuulda ja meelde tuletada varasemalt õpitut raha, panganduse ja finantssüsteemi kohta.

Fookusteemad olid: Raha kui riigi tunnus? Kuidas raha „toodetakse“? Kuidas toimib pangandus? Miks on Eesti Pangal palju vara? Milleks on keskpangal vaja majandusproгноosi? Mida tähendab keskpanga jaoks hinnastabiilsus? Millised on keskpanga käsutuses olevad meetmed, millega hinnastabiilsust mõjutada? Miks on arveldussüsteemid finantsstabiilsuse tagamisel olulised?

Õppepäeva tegevused olid mitmekesised, inspireerivad ja andsid mõtteid isikliku karjääri kujundamiseks – nii arvasid õpilased ja ka õpetajad.

Imbi Raudkivi, geograafia ja majandusainete õpetaja, majandussuuna juht

11.M suunapäeval Tallinnas

11.2.15 Eesti õpilasfirmade laat 2020

8.-9. veebruaril 2020 toimus Tallinnas seni suurim Eesti õpilasfirmade laat. Laupäeval võistlesid õpilasfirmad kahes keskuses – Kristiine ja Rocca Al Mare kaubanduskeskustes, pühapäeval jätkus laat Rocca Al Mare keskuses. Kahel päeval võistlesid kokku umbes 300 õpilasfirmat üle Eesti.

Korraldaja on Junior Achievement Eesti, peatoetajad: SEB, Graanul Invest, Eesti Arengukoostöö, Tallinna Ettevõtlusamet, Southwestern Advantage, Erasmus+, Coca-Cola HBC, Kristiine keskus, Rocca al Mare Kaubanduskeskus.

Läänemaa Ühisgümnaasiumi kõik viis õpilasfirmat olid laadal müügitööd tegemas 8. veebruaril Rocca Al Mares.

ÕF TASQ liikmed Kaspar Kariste (10.M), Rasmus Kuslap, Marie Keldrima, Amy Palmits (10.H), juhendaja õp Rea Raus.

ÕF Capelli liikmed Margaret Marleen Loznitsa, Linda Naudi, Maria-Elisabeth Kurisman, Fiona Eliis Protas (10.M), juhendaja õp Imbi Raudkivi.

ÕF Blanet liikmed Karina Mazanova, Lydia Rüütel, Geily Sillaste (10.S), juhendaja Angela Leppik (SA Innokas).

ÕF Sangen liikmed Marie Grete Mägi (10.LR), Evalota Masing, Lija Jegisman (10.M), juhendaja õp Rea Raus.

ÕF Millestki-Midagi liikmed Birgitta Vare, Marko Suitsberg, Andro Kalamees, Erko Puskar (10.M), juhendaja õp Imbi Raudkivi.

Kõik meie õpilasfirmad tegid väga head müügitööd, suhtlesid klientidega aktiivselt, olid rõõmsameelsed. Mõned firmad teenisid rohkem, mõned vähem, aga eranditult kõik jäid laadatööga rahule, saadi palju kogemusi, enesekindlust.

Kohale jõudes alustasid firmad ette valmistama ja kujundama müügiboksi – kõigil osalejatel tuli seda tehes arvestada laada reeglitega. Kujundus ja eeltöö tehti ära kodudes, enne laata. Kell 12 algas aktiivne müügitöö, mis kestis kella 17.

Võistluse ajal hindas õpilasfirmade tegevuse eri aspekte väärikas žürii. Välja anti viis preemiat – laada parim toode, teenus, müügistrateegia, kujundus ja stiil, rahvusvaheline õpilasfirma.

Eripreemiaid anti välja ja tunnustati viit õpilasfirmat. ÕF Millestki-Midagi pälvis neist ühe – Kõige keskkonnasõbralikum õpilasfirma. Auhinna panid välja Fast Track Education, Äripäev (National Geographic), Telia.

Imbi Raudkivi ja Rea Raus, õpilaste juhendajad

ÕF „Millestki midagi“ õpilasfirmade laadal

11.2.16 Õpilasfirma „Millestki-Midagi” Eesti parima õpilasfirma võistluse finaalis

LÜGi õpilasfirma „Millestki-Midagi” jõudis Eesti parima õpilasfirma võistluse finaali.

Õpilasfirma „Millestki-Midagi” toodab ülejääkidest sisustuselemente: teadetetahvleid, küünlajalgu, tumbasid jms.

Õpilasfirmas tegutsevad Andro Kalamees, Marko Suitsberg, Birgitta Vare ja Erko Puskar. Noorte juhendaja on õpetaja Imbi Raudkivi.

PÕFi finaali pääses 24 firmat.

Õpilasfirma „Millestki Midagi“

Foto: „Millestki-Midagi” Facebooki leht

11.3 Sotsiaalsuund

11.3.1 Sotsiaalsuuna õpilased tutvusid muististega

11. oktoobril sõitsid 10. ja 11. sotsiaalsuuna õpilased Lõuna-Läänemaale, et tutvuda kesk- ja muinasaegsete muististega. Õppekäiku juhtis Läänemaa tuntuim arheoloog Mati Mandel. Seega avanes harukordne võimalus näha ja kuulda seda, mis tavainimese eest varjatuks jääb.

Päeva alustasime Lihula linnusevaremetest. Samas kohas purustas eestlaste vägi muistse vabadusvõitluse käigus Rootsi väe. Lihula jõudis olla ka Saare-Lääne piiskopkonna pealinn, ent tülid ordumeestega ja probleemid linnuse ehituskvaliteediga sundisid otsima keskuseks uut kohta. Hiljem tutvusime Virtsu vasallilinnuse varemetega, mida on viimastel aastatel hakatud renoveerima. Muinasaegsetest linnustest meeldis õpilastele enim Vatla ehk Karuse linnus, mis on tüüpiline neemiklinnus. Seevastu Salevere Salumäel nägime lausa 2000 aasta vanuse müüri alust, ent objekti tähtsuse tajumine oli keeruline. Sama saab öelda muistsete põldude kohta, mida on võimalik tuvastada vaid selle servadesse kuhjatud kivide abil.

Kultusekividest nägime Kokuta liukivi, mis omaaegse uskumise järgi pidi aitama kaasa laste saamisele ja Virtsu ohvrikivi, mis tagama õnne merereisil. Karuse kirikus nägime ka haruldasi hauaplaate, millel on ilmselt kujutatud 1270. aastal Karuse lahingus langenuid.

11. sotsiaalsuuna õpilane Karmen Räli kinnitas, et talle suunapäev meeldis: „Sain näha oma silmaga asju, mida muidu ainult õpiku piltidelt näinud olen ja sain palju uut informatsiooni.”

Kalle Lõuna, ajaloo ja ühiskonnaõpetuse õpetaja, sotsiaalsuuna juht

Sotsiaalsuuna õpilased tutvumas muististega

11.3.2 Tervisevahetunnid

Esimesel perioodil toimus 11. sotsiaalklassil uus suunakursus „Elu ja tervis“, mille raames kohtuti paljude inimestega erinevatelt ametipostidelt. Alustades Läänemaa Haigla õdedest ja Sotsiaalkindlustusameti peaspetsialistist, lõpetades Tallinna Ülikooli Haapsalu Kolledži õppejõududega ravimuda teemadel. Kursuse lõppedes läbis klass kahe õpilase poolt koostatud kokkuvõtva viktoriiniga tervisematka Paralepa metsas ning teised õpilased esitlesid presentatsioone tervistkahjustavatest ainetest.

Kursus lõppes meie klassi korraldatud tervele koolile suunatud tervisevahetundidega. Tervisevahetunnid pakkusid kaasõpilastele ja ka õpetajatele võimalust tutvuda ja teada saada või värskendada oma teadmisi aktiivse liikumise, erinevate puuete ja enda tervise kohta.

Tegevused olid koolimaja peale laiali hajutatud, kaasa arvatud spordisaali. Aulas tutvustas Läänemaa Puuetega Inimeste koda eesotsas Jaak Pihlaka ja Sven-Sten Kloreniga ratastoolis inimeste igapäeva raskusi ning huvilised said proovida ajale ratastooli vigursõitu.

Läänemaa pime kirjanik Anni Oraveer tutvustas mehhaanilisi- ja elektroonilisi nägemisabivahendeid ning Läänemaa Vähiühingu eestvedaja Tiia Treimann-Differt nii jala- kui

ka rinnaproteese. Veel sai panna proovile oma meeled. Lisaks oli võimalus lindude all määrata oma kehamassiindeks (KMI) ja kontrollida silmanägemist.

Spordisaalis oli võimalik veeta vahetunnid aktiivselt liikudes, sooritades korvpalli vabaviskeid, mängida lauatennist ning tutvuda tänavareketi mänguga. Kindlasti tasus külastada ka kunstiklassi, kus sai informatsiooni lampjalgsusest ning määrata oma jalataldade seisukorda.

Tervisevahetunnid oli vahvad ja teadmisterohked kõikidele osalistele (kõige rohkem ilmselt korraldajatele endile). Jäid kõlama laused, kus loodeti, et ka tulevikus leiavad sellised vahetunnid aset ning abivahenditega peaksid tutvuma kõik õpilased kohustuslikus korras.

Reio Ilau, 11.S õpilane

Tervisevahetunnid

11.3.3 10.S suunapäeval Haapsalus

11. märtsil külastasid 10. sotsiaalsuuna õpilased kohalikke asutusi.

Päev algas Teele Pagari külastamisega. Tegemist on eraettevõttega, mille eesmärk on pagaritoodete valmistamine ja müümine. Seda tehakse läbimõeldud tööritiini, erinevate

ülesannete ja uute töötajate väljaõpetamise abil. Õpilased said teadmisi seoses pagaritöökoja töötingimustega, näiteks milliseid esemeid selles ettevõttes töötades ei tohi kaasas kanda, kasutada ja kuidas hoitakse töökeskkond puhas. Üllatusena selgus, et Teele Pagar on üks väheseid ettevõtteid, kus toodete valmistamiseks kasutatakse veel toorpiima. Pagarite tööpäev algab juba kell kolm öösel, see on vajalik, et pakkuda tööle ruttavatele inimestele imemaitsevaid saiakesi. Eriti populaarne olevat kohvik just meeste seas.

Sihtasutuses Läänemaa võttis meid vastu naerusuine Kaja Rüütel, kes tutvustas sihtasutust ja selle töökorraldust. SA Läänemaa on ühendus, mis korraldab kogukonna elu ja erinevaid üritusi. Seejuures pakutakse tasuta nõustamist toetuste taotlemiseks ettevõtjatele, kodanikuühendustele ja kohalikele omavalitsustele. Külalisena võttis sõna Eesti Vabaühenduste Liidu esindaja Lauri Luide, kes tutvustas kogukonnapraktikat.

Õpilastele jätsid sügava mulje SA Läänemaa trepiastmetele kirjutatud tekstid. Täna olukorras on neist osad vägagi päevakohased: „Me ei saa suunata tuult, kuid saame seada purjeid“, „Leia eesmärk, küll vahendid leitakse“.

Pärastlõunal tutvusid õpilased Haapsalu Noorte Huvikeskusega. Huvikeskuse tegevuse eesmärk on luua lastele ja noortele täiendavaid võimalusi vaba aja sisustamiseks, loometegevuseks, teadmiste, oskuste ja vilumuste omandamiseks ning isiksuse arendamiseks. Näiteks kohapeal on võimalik mängida lauamänge, osaleda huviringides jne. Kokku on Läänemaal neli huvikeskust. Wiedemanni huvikeskuses on olemas automudelismi huviring, ka 10. sotsiaalsuuna õpilased said proovida kihutamist mudelaudodega. Peale automudelismi on veel 11 erinevat huviringi, näiteks: käsitöö, rulatamine, tantsimine, võimlemine, draamaring jne. Haapsalus leidub igaühele midagi põnevat!

Kokkuvõtte koostas sotsiaalsuuna juht Kalle Lõuna 10.S õpilaste kirjaliku tagasiside põhjal

10.S SA Läänemaa konverentsiruumis. Keskel vastuvõtja, Kaja Rüütel. Foto: Lauri Luide

11.4 Loodus- ja reaalsuund

11.4.1 Looduses õppimise päev 10.LR klassi õpilastele

20. septembril 2019 peale teist tundi sõitsid 10.LR õpilased loodusesse õppima – toimus Läänemaa looduskeskkonna kursuse praktiline väljasõit loodusesse. Õpilastega olid kaasas õpetajad Maret Järveots ja Imbi Raudkivi.

Esmalt suundusime mööda vana Haapsalu-Tallinna maanteed Variku bussipeatuseni, kust pöörasime Veski järve RMK lõkkeplatsi ja karjääri poole. Seal kohtusime retkejuhi Kairit Erritiga.

Alustasime õppepäeva Veski karjääri õpperajal. Seal on nõukogudeaegsed karjäärid, kust kaevandati liiva. Praegu on alad kaitse alla võetud ja kaevandamist ei toimu. Karjäärides on tänapäeval vesi ja sinna on asustatud kaitsealune juttuselg kärnkonn ehk kõre. Karjääride juures on jälgitav 2008. aasta metsapõlengus kannatada saanud loodus (850 ha) – kuidas lühikese aja jooksul see taastunud on. 30 meetri kõrgused liivaluited on pärit ajast, mil siin loksus Litoriinameri (kuni 8000 aastat tagasi). Luiteharjal on geodeetiline punkt. Õpperajal määrasime liike, uurisime luidetele kasvama asunud taimkatet, tutvusime metsapõlengute liikidega

(maatuli, pinna- ja ladvatuli). Vesikijärv on merest eraldunud ca 5000 aastat tagasi, kujunes Suurluude.

Edasi liikusime Nõva sadamasse, kus õppisime tundma Läänemere karpe. Samuti oli seal näha mere mõju rannikute kujunemisele (rannavallid). Selgitust sai ka loodusliku erosiooni mõiste. Määrasime rändrahnude ja kivimite tüüpe (tard-, moonde- ja settekivimid) ja hästi oli jälgitavad bretšakivid – Loode-Eestis kujunenud meteoriidiplahvatuse tagajärjel. Rannal oli vana paat, mille põhja külge on kinnitunud võõrliik – tõruvähk (üks vähestest vääneljalalistest, kes suudab taluda nii madalat soolsust, nagu see on Läänemeres).

Retke järgmises kohas – Lepaaugu järve ääres – tutvusime jäänukjärvede tekkelooga. Jäänukjärvi on Läänemaal rohkesti, kuna maakerke tagajärjel on kujunenud merelahtedest madalaveelised järved, mis ajapikku kinni kasvavad.

Üks eripärasid, mis on omane Loode-Eesti rannikutele, on jõgede ränne. Käisime nähtust uurimas Vesikijõe suudmealal, Keibu lahe ääres. Jõgede suudmealad muudavad asukohta. Mitu jõge on oma sāngi, eriti suubumiskohta merre tunduvalt muutnud: rāndav jõesuue on looderanniku jõgede ja ojade eripära.

Jõesuue on liivas vonklev, vahel voolab jõgi liivavalli taga merega rööbiti. Sagedased tormid võivad kuhjata suudmesse uue 1–2 meetri kõrguse liivavalli, mis suleb väljavoolu. Vool taastub kahel moel: valli taha kogunev vesi murrab valli läbi või kaevavad valli läbi inimesed.

Enne Peraküla randa minekut peatusime Vanajõe sāngi juures (merre voolab Uusjõgi), kus retkejuht selgitas sāngi kinnikasvamise põhjust (Mereparras kui eriti pikk ja kõrge luide tekkis maakerke tõttu paartuhat aastat tagasi ja takistas veevoolu merre). Õppisime tundma seesuguse jõesāngi ohtusid – vaheldumisi on muda ja veekihid ja silmaga näha vett ei pruugi olla – sisse kukkudes võib tekkida nõ vaakum, kust välja pääseda on võimatu. Mõõtsime tokiga sügavuse – see oli umbes 2,5 meetrit. Ohtu saab vältida – selliste paikade tunnustaim on soovõhk ja seda tundes ja looduses märgates ei soovitata pinnasele astuda.

Peraküla rannas on hästi märgatavad ja leitavad kõik luidete arenguetapid (kokku viis). Käisime nendega tutvumas ja määrasime tunnustaimed (nt valge luide – liiv-vareskaer; ruske luide – kukemari jne). Kust on pärit looderanniku liiv, see ei ole veel üheselt selge. Selle võisid siia kanda ühe teooria järgi Ürg-Neeva jõe vooluveed. Siin liiv laulab, tekib kiuksuv heli – see on põhjustatud puhta, ümara ja ühtlase terajāmedusega kvartšliiva hõõrdumisel tekkivate elektrilaengutega.

Retke lõpus külastasime RMK Nõva looduskeskust. Õpilased said vaadata kolme õppefilmi, töötada mikroskoobiga, määrata kivimeid, näha ekspositsiooni Nõva elurikkusest ning uurida Neugrundi kraatri süvageoloogiat. Samuti tegeleda roomajate määramisega ning määrata kivimeid.

Üheks Läänemaa eripäraks on ka karstinähtuse esinemine – Salajõe karstiala, olles Läänemaa suurim ja eesti mõistes esikümnes.

Kokkuvõtvalt – Läänemaa loodus on eriline, kujundatud maakerkest, tormidest st et maastikud on pidevalt muutuvad. Luide koosneb liivast, vallid jämedamast materjalist. Viimase 10 000 aastaga (peale viimast jääaega) on meie aladel maa kerkinud ca 100+ meetrit. Pinnamood on väga mitmekesine. Rändrahnuderohke rannik, lisaks bretšad. Jõesuudmed rändavad ja järved kuivavad aja jooksul, roostuvad. Paekivine aluspõhi ja karstialad. Iga vall või luide on saanud alguse vähemalt ühest suurest tormist.

Milliste elus ja eluta looduse „mõistetega“ lisaks praktiliste tegevuste käigus tutvusime?

Näiteks: viirgmaastik, laguun, klibuvall, loigud, lohud, seljakuid, orvandid, sadulakohad, mikroreljeef, liivahanged, sanglepp, puruvana, kiviimur, paakspuu, mangroov, merihumur, nõrgkivi, alpi põdrasammal, leesikas jpm.

Tagasi Haapsallu jõusime kella 18 – pisut väsinutena, aga rõõmsate ja vaimselt puhanutena!

Õpilaste sõnul oli päev looduses vajalik ja tore oli õppida, toodi ka välja, et raamatutest ei õpiks küll nii palju võrreldes praktiliselt looduses olemisega. Õppepäeva tegevuste sisulise poolega jätkame tundides, süstematiseerime kuuldu/nähtu ja koostame järgmistele loodusreaalikatele valiku õppematerjalidest – ikka igaühe individuaalset loovust kasutades!

Aitäh – Nõva RMK looduskeskus ja 10.LR asjalikud õpilased!

Imbi Raudkivi, geograafiaõpetaja, majandussuuna juht

10.LR looduses õppimise päev

11.4.2 10.LR õpilased Teadlaste Öö Teaduskohviku loengul

23. septembril 2019 toimus kultuurimajas Teadlaste Öö Festival. Selle raames toimusid lisaks töötubadele ka loengud Teaduskohvikus.

Meie 10.LR klass käis neljanda tunni ajal teadusloengul „Mis on puude taga?“.

Loeng kestis tund aega, mille käigus oli juttu metsast kui süsteemist, kasvukohatüüpidest, metsa vanusest ja millistest teguritest see sõltub. Peatuti Eesti metsatüüpidel, räägiti metsade majandamise võimalustest meil ja mujal maailmas. Pikemalt peatuti Läänemaa metsade uurimissuundadel ning metsapõlengute tagajärgedel keskkonnale. See sobis teemana hästi, kuna 10.LR õpilased õpivadki oma suunakursuse raames Läänemaa looduskeskkonda tundma. Ja kuna õpilased olid just käinud looduses õppepäeval (Nõva kandis), siis saime õpitule kinnitust ning nii mõnigi vastus oli õpilastel lektoritele tänu sellele olemas.

Õpilased said loengust kaasa mõtteid ja sisulisi näiteid oma kursuse jooksul juba kogutud materjalile, millega edasi töötame.

Mets läheb meile kõigile korda, seda nii Eestis kui maailmas. Soovime, et metsa jätkuks ka tulevastele põlvetele. Kuid kuidas metsa hoida, et seda ikka jaguks? Kas suudame ohjeldada oma tarbimist, mis põhjustab kliima muutumist? Mõtteainet on küllaga. Juttu oli veel globaalsetest metsaga seotud probleemidest ja lahendusvõimalustest, muutuvast kliimast ja Amazonase metsapõlengute põhjustest ja tagajärgedest.

Loengu viisid läbi Jürgen Kusmin, RMK Lääne-Harjumaa metsaülem ja Kristi Parro, RMK loodusteadlikkuse eestvedaja.

Imbi Raudkivi, geograafiaõpetaja, majandussuuna juht

Teadlaste öö

11.4.3 10.LR õpilased õppisid tundma Läänemaa looduse erilisust

Esimesel perioodil oli 10.LR klassil suunakursus „Läänemaa looduskeskkond“, mis 18. oktoobril sai toreda lõpu – õpilased käisid lossipargis ja Krahviaias objektide kõrgusi määramas ja pinnamoe erisusi kirjeldamas. Miks seal? Kuna see on üks kuuest maakonna loodushoiualadest – seal kaitstakse nahkhiiri.

Kogu kursuse jooksul oli õpilastel võimalik kaasa rääkida tundide korraldamisel ja õppemeetodite valimisel – ikka teooriale tuginedes praktiliselt. Palju tunde ja tegevusi toimus klassiruumist väljas – kooli ümbruses, rannikul, linnakeskkonnas, haljasaladel, õppereisil Läänemaale. Parimad tulemused saavutasime avastusõpet tehes, aruteludes, üksteise õpetamises ja aitamises – sellega said õpilased hakkama suurepäraselt! Tahtmine teha ja uudishimu iseloomustavad klassi kõiki õpilasi.

10.LR õpilaste omavaheline koostöö ja rühmaprotsessid toimusid hästi, kiitmist väärt on nende algatus- ja organiseerimisvõime. Kursusetööna koondasid õpilased kogutud andmed ja info Padleti keskkonda, tehes seda koos ja üksteist aidates – valmis õppematerjal Läänemaa looduse kohta, mida saavad kasutada õppetöös järgmised „loodusreaalikad“. Võimalusi kuidas seda teha, on palju.

10.LR jätkab kursusel kogutud ja süstematiseeritud materjali kasutamist geoinformaatika suunakursusel – ainetevaheline lõiming ja mõtestatud tegevused suunaga järgmisele kursusele aitavad luua seoseid ja õpilaste arvates säilib nii järjepidevus.

10.LR õpilaste ühised mõtted kursuse kohta:

Nõva õppereis:

See oli kõige meeldejäävam ja lahedam tund Läänemaa looduskeskonnas. Õppisime palju uusi asju: taimed, karbid, kivimid, jõed, veekogud, metsapõlengud, inimõju loodusele, lüüed, vallid jne. Meile meeldis looduses käia ja vaadelda. Õppisime et raba jääb hõõguma kauaks ajaks.

Loeng „Mis on puude taga“:

Õppisime kuidas metsa majandada. Õppisime, mis on mets. Õppisime, kuidas mitte loengut pidada. Nägime metsade istutamise skeemi. Räägiti võõrliikide sissetoomisest ja selle kahjulikkusest kohalikule loodusele. Õppisime erinevaid metsatüüpe jne.

Rühmatööd:

Õppisime kaardistama Haapsalut ja Läänemaad. Arendasime koostööoskust digitaalses- ja füüsilises keskkonnas. Vaatlesime keskkonda enda ümber. Oli erakordne võimalus käia kooli vaatetornis. Vaatasime õppefilme.

Õpilaste arvamused:

Kristjan. A: Läänemaa looduskeskkonna tund pani mind mõtlema kastist välja.

Raido: Õppisin palju uut, vaatasime palju õpifilme, tegime palju õuetunde ja vaatlesime loodust.

Maksim: Õppisime koostööd tegema.

Marie: Õppisin jälgima enda ümbrust ja loodust.

Heinrih: Inspireerivad jalutuskäigud Haapsalu linnas.

Johannes: Sain uue vaatenurga loodusest.

Carl Marcus: Hästi vaheldusrikas tund.

Kristjan. K: Sain hingata palju värsket õhku.

Anna: Tunnid olid põnevamad kui ma oskasin arvata.

Kärt: Õppisin tundma kodukeskkonna loodust.

Mihkel: Õppisin palju uut ja huvitavat Läänemaa looduse kohta, mida enne ei teadnud.

Mona: Õppisin enda ümber märkama asju, mida enne ei märganud.

Caspar: See kursus õpetas mind vaatama looduskeskkonda teise pilguga.

Sixten: On hästi tore, et koostöö edeneb hästi ja saame omavahel hästi läbi.

Aleksei: Nõva on tore koht, ma pole seal varem käinud. Avastas palju.

Mattias: Meeldis looduses jala kõndida ja kõike oma silmaga näha.

Õpetaja on samuti rõõmus – veel rohkem sära silmadesse saime kõik ja oli rohkesti positiivseid üllatusi, emotsioone.

Imbi Raudkivi, geograafiaõpetaja, majandussuuna juht

10. LR suunakursust lõpetamas

11.4.4 Rahvusvaheline viktoriin „Noored Euroopa metsades“

30. märtsil toimus rahvusvahelise viktoriini „Noored Euroopa metsades” Eesti 1. voor. Võistlusel osales tänavu 103 võistkonda.

Võistlus on suunatud 15-19.aastastele noortele. Võistkonnas peab olema kolm liiget. Mõõtu võetakse Eesti looduse, metsade ja metsanduse ajalooga seotud teemadel ja Euroopa metsade teemadel. Young People in European Forests võistlusel osalevate riikide organisatsioonide poolt on koostatud ingliskeelne õppematerjal, mida saab kasutada võistluseks valmistumisel.

Eesti finaal toimub 20.-30. aprillil veebipõhiselt. Finaali kutsutakse Eesti 1.vooru tulemuste põhjal 15 parimat.

Eesti 1. voorus osalesid LÜGist kaks võistkonda.

Lisett Mary Aasma, Mattias Kerge, Villem Rehkalt 11.M klassist saavutasid LÜG11 võistkonnana 4. koha ja tagasid selle tulemusega pääsu Eesti finaali võistlusele.

Anna-Kristiina Kokvel, Kärt Hansman 10.LR ja Epp Emili Saue 10.H võistkond LÜG10 – kiitus julge pealehakkamise, tubli panustamise ja kooli esindamise eest!

Imbi Raudkivi, õpilaste juhendaja

11.4.5 11.LR õpilased said Metsaviktoriinil auhinnalise koha

LÜGi 11.LR klassi kõik õpilased osalesid RMK 19. Metsaviktoriinil. Küsimustele vastamine ja arutelu toimus jagatud Google dokumendis ja lõplik vastamine juba Meet kohtumisena virtuaalses bioloogiaklassis.

Viktoriinil osales 50 klassi erinevatest Eesti koolidest ja 11.LR õpilastel õnnestus endale saada 10. ja ühtlasi viimane auhinnaline koht. Auhiinaks on õppereis mõnda RMK loodusmajja loodetavasti järgmise õppeaasta sügisel.

11.4.6 LÜGi võistkond saavutas Noored Euroopa Metsades Eesti finaalvõistlusel 8. koha

Rahvusvahelise viktoriini Noored Euroopa Metsades Eesti finaalvõistlus toimus 20.-30.aprillil, kuhu pääses ka LÜGi 11.M õpilaste võistkond veebiviktoriini tulemuste põhjal.

Finaal koosnes kolmest voorust – veebiviktoriinist, praktilistest ülesannetest ja videoesitlusest etteantud teemal.

Praktiliste ülesannete hulgas oli selliseid, mida sai lahendada vastavate andmerakenduste abil ja interneti otsinguga, aga suurem osa neist oli tarvis läbi teha looduses ja praktiliselt.

Videoesitluse teema oli kõigile ühine “Why forest/-ry?“, aga iga meeskond sai teemakohase sisu ise valida ja kokku panna.

Finaalis võistles 15 meeskonda. Meie õpilaste võistkond LÜG11 (koosseisus Lisett Mary Aasma, Villem Rehkalt, Mattias Kerge) saavutas finaalvõistlusel üldarvestuses 8. koha.

Imbi Raudkivi, õpilaste juhendaja

12.Väljasõidud

12.1 11. ja 12. majandusklassid Viljandis

31. jaanuaril sõitsid 11. ja 12. majandusklassi õpilased Ugalasse, muusikali „Once” vaatama. Viljandis külastas 11. klass Pärimusmuusika Aita ning abiturientid käisid ekskursioonil Ugala teatrimajas. Pärimusmuusika Aidas nägime, kuidas nutikaid lahendusi kasutades on võimalik muuta sajanditevanune lihtne ait tänapäevaseks kontserdimajaks. Maja ja selle võimalusi tutvustas meile asjatundlik giid. Teatrimaja lavatagune sisaldas suuri kostüümi- ning rekvisiidiladusid, auditoriumi ja palju muud põnevat. Lisaks jutustas giid näitlejate ning teatriruumide ajaloost. Muusikaliga jäid mõlemad klassid väga rahule ning hoolimata hilisest kellaajast püsis hea tuju reisi lõpuni.

Aulike Põllumägi, Mattias Kerge, 11.M õpilased

11. ja 12.M Ugala

12.2 Võõrkeeleeõpetajad Viimsis

28. jaanuaril 2020 külastasid LÜGi võõrkeeleeõpetajad noort kolleegi – teist aastat tegutsevat Viimsi Gümnaasiumi. Meid võttis vastu sealne õppekorraldusjuht Ingrid ja võõrkeeleeõpetajad. Osalesime kahes ainetunnis, vastavalt huvile inglise, vene või saksa keeles. Peale tunde toimus vestlusring õpetajatega, kus saime infot nende kooli kohta üldiselt, kuid ka õppekorralduse, hindamise, puudumiste, ürituste ja väljasõitude kohta. Kolleegidelt on tore õppida ja saime mõtteid, mida ise ka rakendada. Viimsi Gümnaasium on sarnaselt meile uuendusmeelne ja tänapäevane kool ning loodetavasti saab sellest külastusest alguse meievaheline pidev koostöö.

Jaana Maripuu, inglise keele õpetaja

Võõrkeeleeõpetajad Viimsi Gümnaasiumis

13. Välisprojektid

13.1 Erasmus + projekt „The Time of My Life“

13.1.1 Ülevaade projektist

Selle projekti eesmärk on uurida aega nii füüsilisest aspektist (aastaajad, ööpäev, kronobioloogia jne) kui ka ajalooperioodide tähenduses (minevik, olevik ja tulevik).

See on projekt, mille kaudu omandavad õpilased teadmisi järgmistes valdkonnades: Demokraatia ja ühiskond. Globaliseerimine. Ökoloogia ja majandus. Keeleõpe. Kronobioloogia.

Koos sellega omandavad õpilased järgmisi oskusi ja pädevusi: Meediakirjaoskus. Õppimise/õpetamise strateegiad. Ajaplaneerimine. Enda füüsilise ja vaimse tervise eest hoolitsemine.

Projektist võttavad osa 5 riiki: Saksamaa: Ratsgymnaasium Wolfsburg; Rootsi: Carlforsska gymnasiet; Hispaania: Institut Joan Coromines; Soome: Tampeereen yhteiskoulun; Eesti: Läänemaa Ühisgümnaasium.

Projekti käigus valmistavad igas riigis õpetajad-koordinaatorid ette õpilaste konverentsi ja viivad selle läbi projektis ette nähtud teemadel.

Ühel konverentsil esindab igat kooli 6 õpilast. Igal konverentsil osalevad erinevad õpilased, kelle kohustus on kodukonverentsil vastu võtta külalisõpilasi.

Iga grupp, kes käib konverentsil, peab tegema koostööd järgmisele konverentsile mineva gruppiga. Seda põhjusel, et üks grupp töötab konverentsil õpetajate juhendamisel välja materjalid ja järgmine grupp peab need materjalid kodus läbi töötama ja neid erinevate meetodite abil järgmisel konverentsil edasi andma teistele rahvusvahelistele õpilastele.

Õpetajad juhendavad oma õpilasi kogu protsessi vältel ja rahvusvahelisi õpilasi konverentside ajal. Selle tõttu on õpetajate töö kogu projekti vältel järjepidev ja tööetapid omavahel seotud.

Iga õppeaasta lõpus teevad projekti koordinaatorid SA Archimedesele nii finants- kui ka sisulise aruande.

Õpilaste konverentside ajad:

konverents : 25.11 – 01.12.2019, Ratsgymnaasium Wolfsburg

konverents : 17.02 – 23.02.2020, Carlforsska gymnasiet

konverents: 11.05 – 17.05.2020, Institut Joan Coromines (jäi ära eriolukorra tõttu)

konverents: 05.10 – 11.10.2020, Tampeereen yhteiskoulun (jäi ära koroonatõttu)

konverents: 08.03 – 14.03.2021, Läänemaa Ühisgümnaasium (jäab ära)

Tiina Brock, projektijuht

13.1.2 Konverents Saksamaal

25.11.–1.12.2019 käisid LÜGi õpilased Kaarel Metssalu (11.H), Marie Keldrima (10.H), Marii Kasepalu (12.H), Marlene Schwindt (11.M), Rasmus Kuslap (10.H) ja Virdžinja Nargla (12.H) ning õpetajad Katja Mokhovichova ja Rea Raus Erasmus+ projekti raames õppereisil Saksamaal Wolfsburgis. Projekt kannab nime „The Time of My Life” ning järgneva kahe õppeaasta jooksul toimuvad konverentsid erinevates Euroopa koolides: Rootsis, Hispaanias, Soomes ja Eestis. Nädal aega elasid õpilased saksa peredes ning said koos oma majutajaga koolitundides käies tutvuda Saksa kooliga. Koos teiste külalisõpilastega Soomest, Hispaaniast, Rootsist ja Saksamaalt tegeleti ka projekti teemaga, milleks on laiemalt aeg. Koos külastati ka suurimaid vaatamisväärsusi nii Wolfsburgis kui ka Berliinis ning koguti teadmisi riigi ning selle ajaloo kohta.

Katja Mokhovichova, Erasmus+ projektijuht

Erasmus+ projektiga Saksamaal

13.2 Nordplus

1.-6. märtsil 2020 toimus Läänemaa Ühisgümnaasiumis programmi Nordplus raames korraldatud rahvusvaheline õpilasprojekt, mille käigus külastasid meie kooli õpilased Taanist Odsherredi Gümnaasiumist ning Soomest Tampere Gümnaasiumist.

Kokku osales nädala jooksul 24 õpilast projektis „Immigration and minority awareness“ (immigratsioon ja teadlikkus vähemustest). Programmi raames korraldatakse aasta jooksul kolm rahvusvahelist õpilaskonverentsi. Haapsalus toimus programmi esimene kohtumine, teine konverents toimub novembris Taanis ning kokkuvõttev konverents toimub Soomes 2021. aasta alguses.

Programmi eesmärgiks on anda õpilastele ülevaade migratsioonist, pagulastest ning pagulaskriisist ning õppida mõistma, kuidas migratsioon ja pagulaskriis on mõjutanud Põhja-Euroopat.

Eestis tegeleti eelkõige migratsiooni tekkimise põhjustega – üritati mõista, mis põhjustel on inimesed olnud sunnitud oma kodumaalt lahkuma ning mis „tõmbab“ neid põhja-Euroopa riikidesse. Haapsalus toimunud konverentsi teemaks oli „The pushing and pulling factors of migration“ (Migratsiooni tõukavad ja tõmbavad põhjused).

Konverentsi esimesel päeval toimus eelkõige tutvumine teineteise, Läänemaa Ühisgümnaasiumi ning Haapsalu linnaga. Õpilased tutvustasid teineteisele ka varem ette valmistanud koduseid töid, millega anti ülevaade migratsioonist ja vähemusrahvustest õpilaste koduriigis. Õpetaja Karl Heina juhendamisel toimus ka esimene, sissejuhatav töötuba, kus tehti selgeks migratsiooniga seotud olulisimad alusfaktid. Õpilased said teada, mille poolest erinevad teineteisest mõisted „migrant“, „pagulane“ ja „varjupaigataotleja“. Saadi lühiülevaade ka olulisimatest sõdadest ja konfliktidest maailmas, mis on pagulaste liikumist põhjustanud ning riikidest, kuhu pagulased maailmas on peamiselt suundunud. Tööpäeva lõpetas õpetaja Knud Jesseni poolt koostatud lõbus linnamäng, mis andis projektis osalenud õpilastele ülevaate Haapsalu linna olulisimatest vaatamisväärsustest.

Projekti teisel päeval kohtusid õpilased külalisesineja Almonzer Eskandariga, kes kõneles olukorrast Süürias ning sellest, kuidas sõda on mõjutanud tavaliste süürlaste igapäevaelu. Seejärel toimusid erinevad töötoad, mille käigus õpiti läbi grupitööde ning ühistegevuse mõistma, kuidas majanduslik ebavõrdsus on üheks olulisimaks pagulaskriisi põhjustajaks maailmas.

Kolmandal päeval töötasid õpilased gruppides ning koostasid ettekandeid erinevatest põhjustest, miks inimesed oma kodumaalt lahkuvad. Õpilased uurisid, kuidas sõda, vaesus, kliimamuutused, poliitiline/usuline tagakius ning majanduslik ebavõrdsus on põhjustanud migratsiooni maailmas. Grupitööde tulemusel valmisid põhjalikud ettekanded.

Projekti neljandal päeval toimus õpetaja Katja Mokhovichova juhtimisel loominguline töötuba. Õpilastele anti ülesanne luua nn „fotonarratiiv“, läbi piltide jutustatud lugu migratsioonist tänapäeva maailmas. Töötoa tulemusel valmisid lõbusad, aga ka mõtlemapanevad lühilood.

Viimasel, reedesel päeval, oli õpilastele korraldatud ekskursioon Tallinnasse. Tallinnas külastasid õpilased MTÜ Mondot, kus neile anti ülevaade sellest, kuidas vabatahtlikud

heategevusorganisatsioonid on aidanud pagulasi Süürias, Türgis, Liibanonis, Jordaania ja mujal. Lisaks külastasid õpilased ka Tallinna Lennusadamat ning sealset näitust „1944 – suur põgenemine“, mis kõneleb sellest, kuidas eestlased teise maailmasõja ajal paatidel üle mere oma kodumaalt põgenesid. Mõistagi tutvuti ka Tallinna Vanalinna vaatamisväärsustega.

Karl Hein, ajaloo ja ühiskonnaõpetuse õpetaja, projektijuht

Nordplus projekt

14. Väga hea õppeedukusega õpilased

I perioodi väga hea õppeedukusega õpilased

Marie Keldrima 10.H, Leelo Sula 10.H, Erko Puskar 10.M, Birgitta Vare 10.M, Aliis Vatu 10.M, Gerli Aun 10.S, Kevin Grahv 11.LR, Markus Rand 11.LR, Karl-Alex Sokolov 11.LR, Mattias Kerge 11.M, Ele-Riin Niit 11.S, Brita Prees 11.S, Anna-Maria Mustkivi 12.H, Marie Põlluaed, 12.LR

II perioodi väga hea õppeedukusega õpilased

Marie Keldrima 10.H, Leelo Sula 10.H, Linda Naudi 10.M, Fiona Eliis Protas 10.M, Erko Puskar 10.M, Marko Suitsberg 10.M, Aliis Vátku 10.M, Veiko Vilta 10.M, Aaria Lee Troost 10.S, Sander Kollom 11.H, Liisalota Kroon 11.H, Markus Rand 11.LR, Mattias Kerge 11.M, Ele-Riin Niit 11.S, Brita Prees 11.S, Arlethe Annus 12.H, Anna-Maria Mustkivi 12.H, Marie Põlluaed 12.LR, Märten Matthias Rääli 12.LR, Sander Saska 12.LR, Ilja Serenko 12.LR, Jaanis Soosaar 12.LR

III perioodi väga hea õppeedukusega õpilased

Marie Keldrima 10.H, Rasmus Kuslap 10.H, Leelo Sula 10.H, Marko Suitsberg 10.M, Birgitta Vare 10.M, Aliis Vátku 10.M, Martin Vátku 10.M, Gerli Aun 10.S, Aaria Lee Troost 10.S, Liisalota Kroon 11.H, Kevin Grahv 11.LR, Mattias Kerge 11.M, Brita Prees 11.S, Arlethe Annus 12.H, Marie Põlluaed 12.LR, Sander Saska 12.LR

IV perioodi väga hea õppeedukusega õpilased

Samuel Hõim 10.H, Marie Keldrima 10.H, Rasmus Kuslap 10.H, Anastasia Nevski 10.H, Joosep Plamus 10.H, Epp Emili Saue 10.H, Leelo Sula 10.H, Lisanna Maasikas 10.M, Linda Naudi 10.M, Erko Puskar 10.M, Marko Suitsberg 10.M, Birgitta Vare 10.M, Aliis Vatu 10.M, Martin Vatu 10.M, Sandra Vatter 10.M, Veronika Rotberg 10.S, Geily Sillaste 10.S, Madelen Kalvik 11.H, Merel Keldrima 11.H, Sander Kollom 11.H, Liisalota Kroon 11.H, Kendra Kurisman 11.H, Alice Ütsik 11.H, Kevin Grahv 11.LR, Targo Kokvel 11.LR, Sille Männik 11.LR, Markus Rand 11.LR, Karl-Alex Sokolov 11.LR, Mattias Kerge 11.M, Anita Raag 11.M, Marlene Schwindt 11.M, Liisi Sillat 11.M, Ele-Riin Niit 11.S, Brita Prees 11.S, Karmen Räli 11.S, Anette Valk 11.S, Arlethe Annus 12.H, Karolin Kullison 12.H, Anna-Maria Mustkivi 12.H, Marie Põlluaed 12.LR, Rachel Sarapuu 12.M

V perioodi väga hea õppeedukusega õpilased

Samuel Hõim 10.H, Marie Keldrima 10.H, Rasmus Kuslap 10.H, Anastasia Nevski 10.H, Joosep Plamus 10.H, Leelo Sula 10.H, Kristjan Tokko 10.H, Kristofer Jalonen 10.M, Maria-Elisabeth Kurisman 10.M, Margaret Marleen Loznitsa 10.M, Lisanna Maasikas 10.M, Evalota Masing 10.M, Linda Naudi 10.M, Elise Pihlakas 10.M, Fiona Eliis Protas 10.M, Erko Puskar 10.M, Marko Suitsberg 10.M, Birgitta Vare 10.M, Aliis Vatu 10.M, Martin Vatu 10.M, Veiko Vilt 10.M, Liisa Lehtla 10.S, Veronika Rotberg 10.S, Geily Sillaste 10.S, Aaria Lee Troost 10.S, Madelen Kalvik 11.H, Sander Kollom 11.H, Liisalota Kroon 11.H, Kendra Kurisman 11.H, Anna-Brett Aviste 11.LR, Kevin Grahv 11.LR, Helena Karjane 11.LR, Targo Kokvel 11.LR, Sille Männik 11.LR, Janela Palmiste 11.LR, Markus Rand 11.LR, Kristina Saumets 11.LR, Karl-Alex Sokolov 11.LR, Gertu-Liis Soosaar 11.LR, Ätli Altosaar 11.M, Kris Kaasen 11.M, Mattias Kerge 11.M, Kevin Otsus 11.M, Annabel Pindmaa 11.M, Anita Raag 11.M, Jelizaveta Salihova 11.M, Marlene Schwindt 11.M, Liisi Sillat 11.M, Ele-Riin Niit 11.S, Brita Prees 11.S, Karmen Räli 11.S

Kiituskirja saajad 2019/2020. õppeaastal

Marie Keldrima 10.H, Leelo Sula 10.H, Linda Naudi 10.M, Erko Puskar 10.M, Marko Suitsberg 10.M, Birgitta Vare 10.M, Aliis Vatu 10.M, Martin Vatu 10.M, Aaria Lee Troost 10.S, Liisalota Kroon 11.H, Kevin Grahv 11.LR, Targo Kokvel 11.LR, Karl-Alex Sokolov 11.LR, Mattias Kerge 11.M, Ele-Riin Niit 11.S, Brita Prees 11.S

15. Parimad tulemused olümpiaadidel, konkurssidel ja võistlustel

15.1 Spordivaldkond

Läänemaa 2019. aasta rahva lemmik noorsportlane (noormees) on LÜGi 10.M õpilane, kardisportlane Robin Särge.

Läänemaa 2019. aasta rahva lemmik noorsportlane (neiu) on LÜGi 10.M õpilane, vehkleja Madli Palk.

Eesti Laskurliit tunnustas Elari Tahvinovit

Eesti Laskurliit tunnustas LÜGi 12. klassi õpilast Elari Tahvinovi, kui üht parimat ja edukamat noorsportlast püstolipoiste kategoorias 2019. aastal.

Elari kuulus Eesti noorte võistkonda, mis osales Euroopa meeskondlikel meistrivõistlustel ja jõudis finaali 8 parema hulka. Finaalis oli ta Eesti parim laskur. Elari tuli individuaalselt Eesti meistriks juunioride vanuseklassis ja oli mitmekordne võitja noorte vanuseklassis. Rahvusvahelistel võistlustel jäid tema kontosse võidud Soomes ja Lätis ning jõudmine Balti noorte meistrivõistlustel kolme parima hulka.

Eesti Laskurliidu president Riho Ühtegi ja Elari Tahvinov

Foto: Eesti laskurliit

September

18. septembril toimusid Paliveres **Läänemaa Koolispordi Liidu meistrivõistlused orienteerumises**. 10.-12. klassi tüdrukute parimad: I koht **Kaari Kargu** (12.LR), II koht **Kaisa Rämman** (10.H). 10.-12. klassi poiste parimad: I koht **Jaanis Soosaar** (12.LR), II koht **Marko Suitsberg** (10.M).

Kardispordi Eesti meistrivõistluste 7. etapp toimus septembri teisel nädalavahetusel Aravete kardirajal. Pingelise võistluse võitis LÜGi 10.M õpilane **Robin Särg**. Pärast viimast etappi

selgusid ka Eesti meistrivõistluste lõpptulemused. Robin Särge pidi sarja kokkuvõttes leppima ühepunktilise kaotuse ja 3. kohaga. Koolinoorte meistrivõistluste individuaalarvestuses tõi Aravete etapi võit Robin Särgele esikoha OK klassis. Särge saavutus tõstis koolide arvestuses LÜGi Eesti koolispordi meistrivõistluste 2. kohale.

21. septembril Haapsalu vehklemishallis toimunud **Eesti juunioride karikavõistlustel vehklemises** võitis LÜGi 12.LR õpilane **Carmen-Lii Targamaa** pronksi.

Eesti meistrivõistlustel veoautokrossi superbagide ehk veoautode baasil ehitatud bagide võistlusklassis võitis LÜGi 12.H klassi õpilane **Markus Häidberg** pronksmedali.

Oktoober

1. oktoobril toimusid Kullamaal **Läänemaa Koolispordi Liidu meistrivõistlused murdmaajooksus**. Kuldmedali 1000 m A-vanuseklassi jooksus võitis 12.LR õpilane **Marie Põlluaed** (aeg 4.00,1). Hõbemedali võitsid **Lisett Mary Aasma** (11.M) 1000 m A-vanuseklassis jooksus (aeg 4.11,2) ja **Joosep Valm** 3000 m A-vanuseklassi jooksus (aeg 11.59,8). Pronksmedali võitsid **Triin Kahn** 1000 m jooksus B-vanuseklassis (aeg 4.19,9) ja **Jaanis Soosaar** (12.LR) 3000 m A-vanuseklassi jooksus (aeg 11.59,8).

Esmakordselt **Euroopa noorte võistkondlike meistrivõistluste finaalis lasknud Eesti neljaliikmelises koondises** võistles Haapsalu spordikooli kasvandik, LÜGi 12.M klassi õpilane **Elari Tahvinov**. Võistlused toimusid 3.-5. oktoobril Budapestis. Eesti võistkond sai 8. koha. Elari Tahvinov oli Eesti parim punktitooja.

16. oktoobril selgitati Haapsalu kunstmuru väljakul **Läänemaa parim kool jalgpallis**. Läänemaa Ühisgümnaasium osales võistlustel 10., 11. ja 12. klasside võistkondadega. Neile pakkusid konkurentsi Noarootsi Gümnaasium ja Haapsalu Kutsehariduskeskus. Viie võistkonna vahel käisid väga põnevad ja tulised mängud. Kui kuld- ja hõbemedali pretendendid olid selged turniiri keskpaigas, siis pronksi omanik selgus alles viimases mängus. **I koht LÜGi 12. klass**, II koht Haapsalu KHK, III koht LÜGi 10. klass, 4. koht LÜGi 11. klass, 5. koht Noarootsi Gümnaasium.

26. oktoobril Haapsalus toimunud **Endel Nelise nimelistel Läänemaa meistrivõistlustel epeevehklemises** võitis LÜGi 12.LR õpilane **Carmen-Lii Targamaa** hõbemedali.

Lätis Aizputes toimunud **laskmisvõistlustel** võitis absoluutarvestuses (mehed+noored) III koha Läänemaa spordikooli võistkonna koosseisus LÜGi 12.M õpilane **Elari Tahvinov**.

November

Läänemaa Koolispordi Liidu meistriteks korvpallis tulid **LÜG neidude I** (Arlethe Annus, Anna-Maria Mustkivi, Madli Palk, Madelen Kalvik, Katarina Sits, Eliis-Maria Koit, Liisi Suitsberg, Aliis Vatu) ja **LÜG noormeeste I** (Robin Pae, Mario Konks, Kristofer Kikut, Demis Teral, Markus Mursal, Sven Makienko, Kristjan-Sander Peterson, Gregor Uustalu) **võistkond**. Noormeestest oli kõige resultatiivsem mängija Gregor Uustalu ja neidudest Eliis-Maria Koit.

LÜGi 10.M õpilane, **epeevehkleja Madli Palk** võitis Luxembourgis **kadettide Euroopa karikaetapil** pronksmedali.

Soomes Loviisa laskmisvõistlustel õhupüstoli 60 lasu võistlusel võitis kuni 18-aastaste noormeeste arvestuses esikoha LÜGi 12.M õpilane **Elari Tahvinov**, teiseks tuli **Peeter Kaus** (11.M). Püssis võitis hõbemedali **Jander Korpe** (12.M).

Detsember

12. detsembril toimusid **Läänemaa koolispordi laskmisvõistlused**. 10.-12. klasside arvestuses domineerisid LÜGi võistkonnad. I koht **LÜGi I võistkond** – Elari Tahvinov, Villem Rehkalt, Liisalota Kroon, Jander Korpe (185 silma). II koht **LÜGi II võistkond** – Birgitta Vare, Veronika Deykova, Kristjan Tokko, Peeter Kaus (184 silma). **Individuaalarvestuses** oli neidude esikolmik: I koht **Birgitta Vare** 47 silma (10.M), II koht **Veronika Deykova** 44 silma (10.M), III koht **Ele-Riin Niit** 42 silma (11.S). Noormehed suutsid välja mängida 3 kuldmedalit. Kõigil neil oli tulemuseks 49 silma. Esikohta jagasid: LÜGist **Jander Korpe** (12.M), **Villem Rehkalt** (11.M) ja HKHKst Kevin Markus Rohtvee.

Lääne maakonna laskmise meistrivõistlustel olid edukad LÜGi õpilased: **Elari Tahvinov** (12.M) võitis kaks meistritiitlit – 40 lasku õhupüstolist ja 30 lasku vabapüstolist ning 2. koha 20+20 spordipüstolist. **Jander Korpe** (12.M) võitis samuti kaks meistritiitlit – 30 lasku lamades spordipüssist ja 3×10 lasku spordipüssist ning 2. koha 40 lasku õhupüssist. 20+20 spordipüstol – 2. koht **Birgitta Vare** (10.M klass), 3. koht **Veronika Deykova** (10.M). **Birgitta Vare** saavutas lisaks 3. koha 40 lasku õhupüstolist.

Jaanuar

5. jaanuaril toimunud **Eesti kadettide meistrivõistlustel epeevehklemises** võitis LÜGi 10.M õpilane **Madli Palk** pronksmedali. Lisaks saavutas Madli **En Garde neidude võistkonnaga võistkondlikus epees** teise koha.

11. jaanuaril võitis Käärikul toimunud **Eesti juunioride vanuseklassi meistrivõistlustel püstollaskmises** pronksmedali LÜGi 12.M õpilane **Elari Tahvinov**.

19. jaanuaril Tallinnas toimunud **vehklemise Eesti meistrivõistlustel** võitsid Haapsalu klubi En Garde juuniorineiuud naiskondliku kulla. Naiskonna koosseisu kuulusid LÜGi õpilased **Carmen-Lii Targamaa** (12.LR) ja **Madli Palk** (10.M). **Carmen-Lii Targamaa** võitis lisaks individuaalse pronksi.

25.-26. jaanuaril **Soomes Espoos** peetud **vehklemise kadettide Euroopa karikaetapi** võitis Eesti naiskond, kuhu kuulus ka LÜGi 10.M õpilane **Madli Palk**.

30. jaanuar – 1. veebruar Haapsalus toimunud **Muda karikal** võitis tüdrukute **õhupüstolis** LÜGi 10.M õpilane **Birgitta Vare**, teise koha saavutas **Ele-Riin Niit** (11.S). **Kristjan Tokko** (10.H) võitis poiste õhupüstolis teise koha.

Ülenurme spordiklubi laskmise karikavõistlustel tuli tüdrukute õhupüstolis hõbemedalile LÜGi 10.M õpilane **Birgitta Vare**.

Veebruar

5. veebruaril toimusid **klassidevahelised võrkpallivõistlused**. 10. klaaside arvestuse võitis 10.M. 11. klasside arvestuses võitis 11.M. 12. klasside arvestuses võitis 12.M. Selle tulemusel olid superfinaalis esindatud kõik majandusklassid. Superfinaali ja seega üldvõidu saavutas 11.M klass.

8. veebruaril toimus LÜGis **piirkondlik ajaloo-olümpiaad**. Gümnaasiumiastmes said õpilased valida kahe teema vahel. LÜGi õpilaste tulemused: Eesti 18. sajandil – I koht **Mattias Kerge** (11.M, õp Kalle Lõuna), II-III koht **Lisett Mary Aasma** (11.M, õp Kalle Lõuna). Teine maailmasõda – I koht **Ilja Serenko** (12.LR, õp Kalle Lõuna), III koht **Karl Erik Zimmer** (12.M, õp Karl Hein) **Ilja Serenko** ja **Mattias Kerge** tagasid koha ajaloo-olümpiaadi finaalsooru Tartus.

11. veebruaril toimusid **Läänemaa Koolispordi Liidu lauatennise meistrivõistlused Koolipinks**. 10.-12. klassi noormeeste arvestuses võitis LÜGi 11.M õpilane **Kristjan-Sander Peterson**. Neidudest saavutas II koha **Liisa Lehtla** (10.S), **Karina Mazanova** (10.S) sai III koha.

Tallinnas Lasnamäe Kergejõustikuhallis toimusid **Eesti noorte kergejõustiku meistrivõistlused**. Neidude U20 vanuseklassis võitis kõrgushüppes Eesti meistri tiitli LÜGi 11.H õpilane **Eliis-Maria Koit**.

Märts

5. märtsil toimunud **LÜGi segavolle** võistlustel osales kaheksa meeskonda. LÜGi esindas kaks võistkonda – LÜG 911 ja LÜG 007. 1. koha võitis Noarootsi 1. võistkond. Võistkond LÜG 911 saavutas 2. koha ja 3. koha sai Noarootsi 2. võistkond. LÜG 007 sai 5. koha.

7.-8. märtsil toimusid Haapsalus 31. **Ilmar Randma karikavõistlused laskmises**, mis on üks suuremaid laskmisvõistluseid Baltikumis. LÜGi 12.M õpilane **Elari Tahvinov** saavutas võistlustel meeste õhupüstolis 3. koha.

15.2 Humanitaar- ja sotsiaalvaldkond

Jaanuar

24. jaanuaril 2020 toimus LÜGis **piirkondlik emakeeleolümpiaad**. 10. klasside parimad – 1. **Leelo Sula**, (õp Tiina Brock), 2. **Marie Keldrima**, (õp Tiina Brock), 3. **Lisanna Maasikas**, (õp Monika Undo). 11. klasside parimad – 1. **Mattias Kerge**, (õp Monika Undo), 2. **Marlene Schwindt**, (õp Monika Undo), 3. **Merel Keldrima**, (õp Tiina Brock) 12. klasside parimad LÜGist – 1. **Märten Matthias Rääli**, (õp Maret Järveots), 2.-3. **Arlethe Annus**, (õp Tiina Brock).

Veebruar

Aulike Põllumägi 12.M klassist osales **Viimsi Gümnaasiumi internetipõhise kõnevõistluse „Tänapäeval teavad inimesed kõige hinda ja mitte millegi väärtust“** (O. Wilde) finaalis

Märts

6. märtsil toimus Tartu Ülikoolis **inglise keele olümpiaadi vabariiklik voor**, kuhu valiti piirkondlike voorude tulemuste alusel 10 õpilast. Nendest kaks, **Robin Pae** (12.H) ja **Anna-Maria Mustkivi** (12.H) olid LÜGist. Robin Pae saavutas üldarvestuses 6. koha ja sai tunnustuse vabariikliku vooru parima ettekande eest. Anna-Maria Mustkivi kahjuks vabariiklikus voorus osaleda ei saanud, sellest hoolimata sai ta tunnustuse vabariiklikku vooru jõudmise puhul. Mõlema õpilase juhendaja oli Rea Raus.

6.-7. märtsil toimus Tartus **usundiõpetuse olümpiaadi vabariiklik voor**, kus LÜGi 12.LR klassi õpilane **Marie Põlluaed** saavutas 7. koha. Olümpiaadi teise vooru valiti üle riigi 11 õpilast, kes olid kirjutanud religiooniteemalise essee. Marie Põlluaed kirjutas essee teemal „Mõistlik ja mõttetu religioonis“. Kaks päeva kestnud olümpiaadi lõppvoor koosnes essee kaitsmisest, maailma usundite tundmise testist, etnodraama loomisest ning välkkõne koostamisest. Lõppvoorus osalenud õpilased külastasid ka Vastseliina linnust. Marie juhendaja oli Karl Hein.

19. märtsil jõudis lõpule **üleriigilise mõttespordi olümpiaadi** turniirid neljal alal: vene kabe, male, gomoku ja sudokude lahendamine. Individuaalarvestuses saavutas **Karolina Lillemets** 11.LR klassist **sudokude lahendamises** III koha. Sarjas toimus kokku 16 turniiri 93 mõttesportlase osalusel. LÜGi võistkond saavutas kokkuvõttes III koha. Karolina juhendaja oli Kalle Lõuna.

Aprill

Mattias Kerge 11. M klassist sai **arvustuste kirjutamise võistlusel Ulakass** Eesti Emakeeleõpetajate Seltsi eripreemia. Mattias arvustas Rein Põdra viimaseks jäänud romaani „Kättemaks. Romaan imelikust teekonnast“, mis ilmus 2019. aastal. Võib julgelt väita, et tegu on selle romaani seni kõige põhjalikuma arvustusega. Žürii tagasiside Mattiase arvustusele: „Tugev mõtisklus autori keelekasutuse ja romaani paigutuse asjus. Tasakaalukalt kriitiline, võrdlev“. Mattiase juhendaja oli Monika Undo.

2. aprillil toimus mõttespordi portaalis vint.ee **sudokude lahendamise võistlus**, mille organiseeris 11.S õpilane Hendrik Astra. Osalejaid oli seekord vaid viis, ent võitja, **Karolina Lillemetsa** (11.LR), tulemus oli kõrgetasemeline. Ta lahendas 8 sudokut erakordselt kiiresti (aeg 58.47), ükski teine võistleja ei suutnud kõiki sudokusid lahendada.

Mai

Mattias Kerge 11. M klassist saavutas **vabariiklikul emakeeleolümpiaadil** 11. klasside arvestuses teise koha. Kuna emakeeleolümpiaadi lõppvooru korraldamine kas veebis või piirkonnakeskustes osutus arvatust keerulisemaks, võttis žürii vastu otsuse jätta sel aastal lõppvoor ära ning panna tulemused välja piirkondliku ülesandevooru ja uurimistöövooru põhjal. Žürii reastas kõik tööd klasside kaupa punktide alusel (kokku 90 tööd klassi kohta). Selle põhjal oli Mattias vabariigis teisel kohal. Mattiase õpetaja on Monika Undo.

Juuni

Sel aastal käis **Ernst Enno omaloomingukonkurss** sama jalga rahvajutuaastaga ja seetõttu võis kirjutada kaasaegse või aegade taha vaatava linnalegend, müüdi, pärimusloo, muinasjutu, muistendi, naljandi või pajatuse. Ei jäänud pärimuslugudest välja ka eriolukord. 10.-12. klasside õpilaste tulemused: 1. koht – **Linda Naudi** (10.M) “Peetri kivi lugu” (juhendaja Monika Undo); 2. koht – **Anni Kallas** (12.H) “Koroonapäevik ehk kuidas ma pole mitte midagi kasulikku teinud” (juhendaja Tiina Brock); 3. koht – **Mariliis Remmel** (12.H) “Eriolukorra päevik” (juhendaja Tiina Brock); Äramärgitud töö – **Aliis Vatu** (10.M) “Gin Long Drink” (juhendaja Monika Undo).

15.3 Loodus-, reaali- ja majandusvaldkond

November

LHV panga korraldatud virtuaalses investeerimisvõistluses **Börsihai** sai parima noore tiitli LÜGi 10.M klassi õpilane **Robin Särg**. Mäng kestis 7. oktoobrist 1. novembrini ja selles osales üle 4600 inimese.

Veebruar

1. veebruaril toimus LÜGis **piirkondlik bioloogiaolümpiaad**. Gümnaasiumiõpilaste arvestuses võitis **Caspar Veskaru** (10.LR). II-III kohta jagasid **Marie Põlluaed** (12.LR) ja **Karl-Alex Sokolov** (11.LR). Kõigi kolme õpetaja on Mall Vainola.

5. veebruaril 2020 toimus LÜGis **piirkondlik matemaatikaolümpiaad** gümnaasiumi õpilastele. 10. klasside parim – **Marie Keldrima** (10.H, õp Viire Hints). 11. klasside parim – **Mattias Kerge** (11.M, õp Ülle Lumeste). 12. klasside parim – **Arlethe Annus** (12.H, õp Evi Riivits).

11. veebruaril toimus elektrooniline **piirkondlik geograafiaolümpiaad**. Geograafiaolümpiaadi võitis 11.M õpilane **Mattias Kerge**. II koha saavutas **Marie Põlluaed** (12.LR). Mõlema õpetaja on Imbi Raudkivi.

Märts

4. märtsil toimus **piirkondlik majandusolümpiaad**. Olümpiaaditöö koosnes teooriaosast ja lisaks lahendati majandusalaseid praktilisi ülesandeid etteantud andmete ja situatsioonikirjelduste põhjal. 1. koht **Mattias Kerge** (11.M). 2. koht **Aliis Vatku** (10.M). Mõlema õpetaja on Imbi Raudkivi. Üleriigilises pingereas oli Mattias oma tulemusega 6. kohal ja on kutsutud vabariiklikku lõppvooru.

Aprill

Mattias Kerge 11.M klassist osales 2020. aasta õpilaste **teadustööde riiklikul konkursil** oma uurimistööga „Muutused Läänemaa metsanduses viimase sajandi jooksul ja nende põhjused. Mattiase uurimistööd tunnustati kolme koostööpartneri poolt: ajakirja Eesti Mets auhind, Eesti Maaülikooli eriauhind (rahaline preemia), Keskkonnaministeeriumi eriauhind. Mattiase juhendaja oli Imbi Raudkivi.

Mai

8. mail toimus virtuaalselt **geograafia vabariiklik olümpiaad**. Õpilastel oli tarvis läbida kaks vooru – test ja virtuaalne maastikuvõistlus, mis omakorda koosnes kahest osast (kaardirakenduste põhjal maastikuvooru ülesannete lahendamisest ning seejärel töö vormistamisest paberkandjal, millest tehti foto ning lisati tööle). Kuna vabariiklik voor pidi toimuma Valgas, siis olid olümpiaadil ka küsimused Valga/Valka ja Valgamaa kohta, gümnaasiumiõpilastel tuli lisaks lahendada kohapõhine planeerimisülesanne. Lõpptulemused saadi kolme osa punktisumma alusel. Gümnaasiumiõpilasi osales vabariiklikul voorul kokku 39. 11.M õpilane **Mattias Kerge**, kes piirkonnavooru tulemuste üldarvestuses oli kümnes, esindas vabariiklikus voorus meie kooli ning saavutas vabariigis gümnaasiumiõpilaste üldarvestuses 7. koha suurepärase punktisummaga.

Haapsalu Rotary klubi andis tuhande euro suuruse **stipendiumi** LÜGi lõpetajale **Arlethe Annusele**. Rotary klubi stipendiumi saab LÜGi lõpetaja, kelle tulemused matemaatikas on kõige paremad. Statuudi järgi peavad noored esitama klubile taotluse koos motivatsioonikrjaga, kuid stipendiumi saaja otsustab tulemus matemaatika riigieksamil. Annus tegi tänavu laia matemaatika riigieksami 93 punktile.

16. Kuld- ja hõbemedaliga lõpetajad

Kuldmedal 2020

Arlethe Annus

Karolin Kullison

Astrid Luide

Siim Luiga

Anna-Maria Mustkivi

Marie Põlluaed

Rachel Sarapuu

Sander Saska

Jaanis Soosaar

Hõbemedal 2020

Markus Häidberg

Mikk Naar

Märten Matthias Rääli

Rasmus Truuver

Kristina Tšalova

Annabel Uustalu

17. Aukoja liikmed 2020

Nimetusega Läänemaa Ühisgümnaasiumi Aukoja liige tunnustatakse igal aastal ühte naisabiturienti ja ühte meesabiturienti. Kandidaatide esitamise ja valimise õigus on Läänemaa Ühisgümnaasiumi töötajatel. Kandidaadi valikul peetakse oluliseks õpilase panust koolielu edendamisesse. Aukoja liige saab kooli poolt meeneks rinnamärgi.

Aukoja liikmed 2020

Annabel Triebstock

Siim Luiga

Annabel Triebstock ja Siim Luiga

Foto: Markus Sein

18. Lõpetajad 2020

12.H klass, klassijuhataja Rea Raus

Foto: Markus Sein

Arlethe Annus, Markus Häidberg, Anni Kallas, Marii Kasepalu, Keven Kirs, Karolin Kullison, Hendrik Laanjõe, Tindur Hugo Sigurdsson Leškin, Nele Lillemäe, Marili Maaker, Sven Makienko, Grete Moks, Anna-Maria Mustkivi, Laura Mägi, Virdžinja Nargla, Jane-Riin Niit, Liisa Nork, Robin Pae, Mariliis Remmel, Kariina Sarapuu, Monika Taska, Triina Treiman, Annabel Triebstock, Annabel Uustalu, Ronja Emili Veski, Karl-Armin Vösur

12.LR, klassijuhataja Varje Sild

Foto: Markus Sein

Doora Elmi, Magnus Jakob Epkin, Anastassija Fomenko, Johanna Jõgi, Kaari Kargu, Kristofer Kikut, Joonas Kirss, Mario Konks, Anastasija Leppel, Astrid Luide, Siim Luiga, Andri Meister, Ruslan Mištšenko, Mikk Naar, Marie Põlluaed, Triin Raid, Pia Margaret Reinberg, Märten Matthias Rääli, Sander Saska, Ilja Serenko, Marcus-Indrek Simmer, Anastasija Skatško, Julia Smirnova, Jaanis Soosaar, Carmen-Lii Targamaa, Rasmus Truuver, Aivar Vetter, Anna Maria Õun

12.M, klassijuhataja Embi Hunt

Aleksei Bazõlev, Kati Kahn, Jander Korpe, Mihkel Kurisman, Andreemar Lembergs, Anete Loorits, Marten Murik, Matis Paat, Kelly Pahk, Maria Palk, Erik Mihkel Pukk, Sten Põld, Aulike Põllumägi, Kädi Raadla, Laura Rohilaid, Rachel Sarapuu, Sannor Soon, Karl Erik Zimmer, Elari Tahvinov, Martti-Johannes Tenson, Kristina Tšalova, Rasmus Valdmann, Marten Valk, Joosep Valm, Caddy Veersalu

19. Äramärkimist ja esiletoomist väärivad õpilaste tööd

19.1 Johanna Jõgi „102 aastat tagasi sündis ime“

Johanna Jõgi, 12.LR. Tartu rahu 100. aastapäevale ja Eesti Vabariigi 102. aastapäevale pühendatud kõnevõistluse võitja

Meil on rõõm tähistada Eesti Vabariigi 102. aastapäeva. 102 aastat möödub päevast, mil sündis ime. Ehk on just nüüd aeg teha tagasivaade ja hinnata seda imet, mis meile kingitud on. Nüüd, kui Eesti 100 suursündmustele on pandud väärikas punkt, kui Tartu rahu allakirjutamisest on möödunud sajand ning Gottlieb von Bellingshauseni retke 200. aastapäeva auks purjed heisanud Admiral Bellingshausen on Antarktikas sihile jõudnud.

Ime, sest kuidas nimetada midagi, mis tekkis eirates kõiki loogikareegleid ning mis kestab ja õitseb tänu oma tarkusele, mitte tugevusele. Riiki, mis kahe suurriigi heitluses enesele ruumi tegi, kes põlvede värisedes enda eest seisis ning end sõjaväljal tõestas. Riiki, mille saatus tema eest otsustati ja mis aastateks varjusurma saadeti.

Kuidas muudmoodi kutsuda keelt, mis säilib, hoolimata sellest, et aegu tagasi pole teda luuleks piisavalt kauniks peetud. Hoolimata sellest, et seda mitmeid kordi sihilikult hävitada üritati. Unustamata, et olles oma keelkonna suurimaid keeli, pole meid üle miljoni kunagi olnudki.

Me ei mõtle sellele. Meie põlvkond ei ole näinud aega, kui ei olnud Eesti Vabariiki. Lood Vabadussõjast ja iseseisvusmanifesti ettelugemisest on kui ilusad virvendused, mis määramatusse jäävad. Kuuldes aga laulvast revolutsioonist, tunneme sees valusmagusat kihvatust: miks mind siis veel olemas ei olnud.

Nii, nagu laps vajab oma ema kaitset, vajab Eesti eestlaste kaitset. Ja Eestit saab kaitsta vaid tarkusega. Vajame tarkust, mis meid suunaks. Tarkust, et hoida meie iseseisvust ja tarkust, et hoida meie kultuuri. Võitlus oma vabaduse nimel ei lõpe kunagi.

Seisame väikese imena kahe jalaga keset Euroopat. Innovaatilisus on see, mille järgi meid seal tuntakse. See on see, mida meilt õpitakse. Napilt kolmekümne aastaga oleme endisest sovetimaast, mittemidagiütlevast Ida-Euroopa maalapist saanud põhjaeurooplasteks. Oleme saanud eesrindlikuks digiriigiks. Oleme olnud Euroopa Liidu eesistujad ning pääsenud ÜRO julgeolekunõukokku. See on tulnud meile tänu meie tarkusele. Tarkus käia õigel ajal välja õiged kaardid. Areng on tarkuse teene.

Nüüd, 2020. aastal, peame oma riiki kaitsma rumaluse eest. Olgugi, et seisame keset Euroopat, seisame seljaga kuristikku poole. Samm tagasi ja võime valusalt kukkuda.

Terves maailmas on vaid kolm soome-ugri rahvast kellel on oma riik. Soome, Ungari ja Eesti. Nii Soome kui ka Ungari on oma riigi nimel sama palju verd ja pisaraid valanud kui Eestigi. Nad on saanud needsamad õppetunnid, mis meiegi. See on väikeste rahvaste saatus. Ometi on Ungari nüüd oma sammu ikkagi astunud.

Eesti peab olema targem. Eestis ei tohi võim meie identiteeti ohustada. Rahvusluse lipuga oma kultuuri lämmatada ei tohi. Viha meid edasi ei aita, sest viha on rumalus. Vihates unustame, kes me oleme ja kust meie tulnud oleme, sest viha on rumalus, viha on pimedus. Eesti ei ole see riik. Eestlased ei ole see rahvas.

Eesti on ime. Ime, mida 200 aastat tagasi kandsid eestlased oma südames. Ime, mida 100 aastat tagasi kanti kätel. 50 aastat tagasi peideti see ime põue, kaitsmaks teda tugeva ja lõikavalt külma tuule eest. Ma palun teid, noored inimesed, noored eestlased. Palun teid inimlikult. Kaitseme seda väikest imet, mis meile on kingitud. Paneme nüüd oma käed tema ümber, et kaitsta teda rumaluse eest!

Elagu Eesti!

19.2 Triin Raid „Kapis hoitud tolmune unistus“

Triin Raid, 12.LR. Tartu rahu 100. aastapäevale ja Eesti Vabariigi 102. aastapäevale pühendatud kõnevõistluse esimene preemia

Lugupeetud kuulajad, austatud saalisviibijad!

Mitte iga inimene, ei saa öelda uhkusega ja käsi rinnal, et tema riik on ise saavutanud oma iseseisvuse ning vabaduse. Kuid seda saame öelda meie, eestlased, siin ja praegu, et meie riik on juba pea 102 aastat olnud iseseisev. See ei ole tulnud meile kergelt ja selleks on valatud nii verd kui pisaraid. Kuid me saame öelda, et meie riik on meid kasvatanud, ta on meile eeskuju andnud, et olla usin ja töökas, et me ei annaks kunagi alla ja eriti siis, kui me tahame saavutada midagi, mis tundub teiste jaoks võimatu. Aga seda me just tegimegi. Seda saavutas Eesti 102 aastat tagasi. Me tõestasime sellega, et miski ei ole võimatu, ja just sellepärast on meie rahvas

ning riik kõikumatu. Me tõestasime 100 aastat tagasi, oma suurimale vaenlasele, et me oleme teistest sõltumatud.

2. veebruaril 1920 sõlmiti Tartus rahuleping, millega lõppes ka poolteist aastat kestnud Vabadussõda. Selle lepingu sõlmimisega sai algust küll alles lapsekingades, kuid iseseisva ja sihikindla Eesti riigi teekond. Kuni tänaseni, 100 aastat hiljem, me tähistame seda päeva ja oleme veel tänulikumad kui varem. See on see päev, kus me vaatame tagasi minevikku ja oleme uhked, et iga viimne kui pingutus, pisar ja meie eestlaslik sihimeelsus oli seda väärt. Väärt nii palju, et seda märkas ka Nõukogude Liit, kes tunnistas, et Eesti on valmis olema iseseisev riik oma murdumatu rahvaga. Ka Jaan Poska, üks viiest liikmest, kes kirjutas alla Tartu rahulepingule, lausus, et see päev on Eestile tema ajaloos 700 aasta keskel kõige tähtsam, sest sel päeval esimest korda määrab Eesti ise lõplikult oma rahva tulevase saatuse.

Küll paarkümmend aastat hiljem, võeti see vabadus meilt jälle. Järgnevate aastakümnete jooksul me kannatasime palju - me ei olnud enam vabad. Suur osa meie rahvast põgenes hirmust, et ehk ühel päeval naasta tagasi oma kodumaale.

Mõte, et Eesti võiks taasiseseisvuda, oli tol hetkel nagu kapis hoitud tolmune unistus, kuid mitte unustatud. Meie rahvas tõestas, et me oleme kokkuhoidvad ja meis on alles see ühine hääl, kui 1987. aasta kevadel taheti luua meie maale keskkonda saastavad kaevandused. See sama ühine hääl andis meile indu looma Eesti Muinsuskaitseeltsi. Sellest kasvas välja Eesti Rahvusliku Sõltumatuse partei, mille eesmärgiks oli just täita see tasa hoitud ja ununenud unistus - taastada Eesti iseseisvus. Me leidsime ühise keele, laulmise. Sadu tuhandeid eestlasi kogunesid lauluväljakule massimeeleavaldusteks, kus lauldi isamaalisi laule ja kõlas ka üleskutse omariikluse taastamiseks. Me mäletame seda kui laulvat revolutsiooni. Me teame seda kui iseseisvumist ilma verevalamiseta. 20. augustil 1991. aastal Eesti taasiseseisvus. Me võtsime tagasi, mis on meie oma. See sama tolmune kapis hoitud unistus sai tõeks, meie isamaalised laulud said veel hingelisema tähenduse.

Kõik möödunud on meil siiani südames, peame tõeks samu põhimõtteid, mida pidasime kõik need eelnevad aastad. Eesti on vaba riik ja põhjusi selle üle uhke olla on lõpmatuseni. Me oleme taganud enda riiki turvalise keskkonna, hea haridussüsteemi ja hoidnud siiani oma imetlusväärset loodust. Olen õnnelik, et minu kodumaaks on Eestimaa ja olen veel õnnelikum, et minu eelkäijad on teinud endast kõik, et säilitada meie kultuuri, meie maad ja meie rahvust. „Teab loodus vaid, teab isamaa - meil tuleb üksteist aidata“

Palju õnne Eesti!

19.3 Pia Margaret Reinberg „Eesti muld ja Eesti süda- meie maa“

Pia Margaret Reinberg, 12.LR. Tartu rahu 100. aastapäevale ja Eesti Vabariigi 102. aastapäevale pühendatud kõnevõistluse esimene preemia

„Süda, kuis sa ruttu tõused, kuumalt rinnas tuksuma,

Kui su nime suhu võtan, püha Eesti isamaa!“

Imekaunid sõnad Lydia Koidulalt, nii kaunis viis Rein Rannapilt. Usun, et meil kõigil tuleb täna silma rõõmupisar, süda hõiskab, hing laulab, sest täna on meie pidupäev.

Me saame uhkust tunda nüüd juba rohkem kui sada aastat. 2. veebruaril täitus Eesti Vabariigi ja Nõukogude Venemaa vahel sõlmitud Tartu rahulepingu allkirjastamise aastapäev, mil Venemaa tunnistas Eesti Vabariigi iseseisvust. See väike maa, mis elab ja hingab omas rütmis, on saanud suureks mitte oma mõõtmetelt vaid tegudelt. Kunagine tundmatu riik on maailmakaardil oma riigipiiriga.

„Head olen näind ja paha; mõnda jõudsin kaota‘,

Mõnda elus jätta maha - Sind ei iial unusta!“

Veel enne, kui sai avalikult ja uhkusega tunda vabadust, pidime läbi elama võõra võimu. Hinges ja mälestustes ei unustata kunagi aega, mil võõras keel vallutas meie koolid ja tänavad. Võõrad traditsioonid surusid alla meie kombed ja tavad, vaigistades need tammepuuseinte ja pitskardinate taha.

Nüüd on meil taas oma tavad ja kombed. Me teeme ise valikud ja otsused, saame valida. Meil on luba minna ja tulla, on sõnavabadus. See ongi iseseisvus, kuid miski siin ilmas pole jääv ja pöördumatu, iseenesest mõistetav. Eesti kodaniku kohus on hoida saavutatut, seista meie väärtuste eest täna ja homme, hoida seda neile, kes alles tulevad. „Sinu rinnal olen hingand, kui ma vaevalt astusin, Sinu õhku olen joonud, kui ma rõõmust hõiskasin,“

See on ühtekuulumine, kui võideldakse koos vabaduse ja oma riigi eest. Kunagi oli avalik sõna risk, kus iial ei teatud, kas poole lause pealt kedagi arreteeritakse või mitte, kas ees ootab Siber või vangla. Ent ühised mõtted iseseisvusest jäid. Sinimustvalge sai rahva seas veelgi suurema tähenduse, seda kanti uhkusega, kuid salaja. Ikka tasa ja targu, ühises hingamises liiguti kindlas suunas – vabaduse suunas.

„Minu pisaraid sa näinud, minu mured kuulnud sa, -
Eestimaa, mu tööd, mu laulu,
Sull neid tulin rääkima!“

1988. aasta sügisel kogunes lauluväljakule umbes 300'000 inimest. “Eestimaa laul” oli Laulva Revolutsiooni algus, kus jäi võidutõotusena kõlama Heinz Valk'i kõne viimane lause: “Ükskord me heiskame ka Pika Hermann'i torni sinimustvalge lipu! Ükskord me võidame niikuinii!”

Ja me võitsime! Lauldes!

„Oh ei jõua iial öelda ma, kuis täidad südame!
Sinu põue tahan heita ma kord viimse unele.“

Täna lehvib sinimustvalge Eesti lipp meie kõigi auks iga päev kõrgel, kõige tähtsama torni tipus Toompeal ja sümboliseerib meie iseseisvust. Ja vahel, nii igaks juhuks, heidame pilgu sinna üles veendumaks, et lipp on endiselt lehvimas, et kõik on endiselt hästi.

„Ema kombel kinni kata lapse tuks`vat rinda sa:
Eesti muld ja Eesti süda - kes neid jõuaks lahuta`!“

Eesti, sa oled vaba! Ja meie oleme vabad koos Sinuga. Ilma vägivallata saavutasime iseseisvuse. Me teame, et kui vaba Eesti on võimalik, on kõik võimalik. Oleme tugevad nagu Balti kett, mis ühendab rahvad ja viib võiduni. Seda tunnet ei saa meilt keegi ära võtta. Ükskõik kui kaugel me ka poleks, nüüd saame alati tagasi tulla. Kui kestab rahvas, kestab keel - kestab meie maa.

Mina soovin Eestile järgmisteks sajanditeks julgust olla isemoodi, natuke minu ja meie, eestlaste moodi.

„Eesti muld ja Eesti süda -
Kes neid jõuaks lahuta`!“

Palju õnne, Eesti! Palju õnne meile kõigile!

19.4 Rachel Sarapuu „Meie Eesti - meie kiiksud“

Rachel Sarapuu, 12.M. Tartu rahu 100. aastapäevale ja Eesti Vabariigi 102. aastapäevale pühendatud kõnevõistluse esimene preemia

Austatud kuulajad, lugupeetud kohalviibijad!

Eesti on meie kodumaa, armastame tema metsi ja soid, tema puutumatut loodust ja lõpmatut ilu. Kõik see oleks olematu ilma sinu ja minuta, ilma meieta – eestlasteta.

Armastame oma kaasmaalasi just kõigi neile omaste kiiksude tõttu. Näiteks on eestlastel tavaks kütta saun 120 kraadini ning seejärel istuda ja higistada paljalt kuumas ruumis. Loomulikult ei puudu sealt üksteise nüpeldamine vihaga. Nagu on öelnud Valdur Mikita, siis Eestis võiks olla saunaministeerium. Saunalaval on kõik eestlased võrdsed ning kuum leil asendab ka vintskeima poliitbroileri pikad jutujorud lühilausetega.

Meie riik Eesti on juba 102 aastat vana ning selle väarika vanusega kaasnevad aastate jooksul välja kujunenud kindlad traditsioonid.

Kes eestlastest ei oleks kuulnud martidest ja kadrimest - traditsioonist, kus sugu ei mängi enam rolli, ole kes tahes, mees...naine...troll. Need on kõik need karja-, vilja- ja lapseõnne toojad, kes jorisedes ukse taga kommi lunivad. Tunnete ju küll!

Kui läheb hästi, pakuvad mardid-kadrid väikese maiuse eest toredat laulu- ja tantsumängu, harvemal juhul oled ise sunnitud hiljem maast oma õnnelikke viljaloitsu saatel külvatud herneid koristama, mis pidavat ju karjaõnne tooma.

Armastame oma emakeelt, eriti tema mitmekesisust. Eesti keel on ilusaim maamuna peal -sõida tasa üle silla. Kõige selle ilu kõrval on kirjanik Roone Roost välja toonud, et meie keel on üpriski vägivaldne. Meil on kombeks bussipeatustes inimesi maha lasta ja teisi oma jutuga surnuks rääkida. Noored inimesed on meil verinoored, vanemad inimesed on seevastu sent surmale võlgu. Taas meile, eestlastele, omased kiiksud.

Aga nagu Eesti vanasõnagi ütleb, siis vähem möla, pikem samm. Siinkohal ongi aeg lõpetada. Me kõik oleme omamoodi ning vahel piisab vaid kõrvaltvaataja pilgust, et märgata omaenese kiikse.

Eestis on, mida armastada, hoidkem ja väärtustagem oma kodumaad. Ja las need kiiksud ka olla. Eks need meist eestlased teevadki.

Aitäh kuulamast!

19.5 Aulike Põllumägi „Tänapäeval teavad inimesed kõige hinda ja mitte millegi väärtust.” Oscar Wilde

Aulike Põllumägi, 12.M klass. Viimsi Gümnaasiumi internetipõhise kõnevõistluse „Tänapäeval teavad inimesed kõige hinda ja mitte millegi väärtust“ (O. Wilde) finaalist

Kas tead, kui palju maksab poes saiapäts? Või see iPhone, mida sa endale nii kangesti tahaksid, sest sellel on kolm kaamerat? Oletame, et tead, vähemalt aimad suurusjärku. Aga kui palju maksab inimelu? Aga kui palju maksad sina? Oled sa sellele mõelnud? Tänapäeval on prioriteediks kasutegur. Mida suurem see on, seda parem. Aga kuidas hinnata hindamatut? Võiks ju arvata, et kõik vastused on ette antud ja must valgel kirja pandud. Siiski on asju, millele ei ole võimalik hinnasilti külge riputada. Vabadus, perekond või elukogemus on vaid mõned näited pikast loetelust. Või ehk siiski? Näiteks sai 58aastasele Põhja-Tallinna sotsiaalmajas elanud Vjatšeslavile elu hinnaks 40 senti. Nelja õllepurgi pärast mindi toakaaslasega riidu ja tagajärjed on pöördumatud. Nii kujunesidki vaese mehe väärtuseks tühised sendid. Ka Oscar Wilde on öelnud, et tänapäeval teavad inimesed kõige hinda ja mitte millegi väärtust. Inimesi jaotatakse kahte leeri - rikkad ja vaesed. Üsna lihtne on juba peale vaadates selgeks teha, kes on kes. Esmamulje, mille põhjal kipume hinnanguid andma, on subjektiivne. Tihtilugu kadestavad vaesed neid, kellel on vara. Rikka väärtus on aga materiaalne. Ta saab endale lubada nii saiapätsi kui ka telefoni, kuid üheltki poeriiulilt ei leia ta õnne. Ometi võib vaene olla rikas ja rikas vaene. Paulo Coelho teose „Alkeemik” peategelase Santiago eesmärgiks oli leida varandus, kuid otsides õppis ta keeli ja leidis armsama. Oma rännaku käigus jõudis Santiago järeldusele, et on oluline elada Oma Loo järgi. Kuigi talle pakuti materiaalselt kindlustatust, Santiago loobus sellest. Nagu kõlab raamatus mõte, siis see, kes Oma Loo järgi elab, oskab kõike, mida vaja. Varanduse Santiago ka leidis, kuid varandusest väärtuslikum oli Oma Lugu. Tõsi on see, et ei loe, kui palju mõni asi maksab, vaid reaalne elu. Kas inimelu on väärt rohkem kui 40 senti? Kas varandus ei ole pelgalt raha? Oleme tänapäeva kiire elutempoga maailmas harjunud igale asjale külge panema hinnasilti, mõtlemata väärtusele. See muudab meid pealiskaudseteks. Me hindame tihti pelgalt värvikat pakendit, mitte sisu. Teame, et hinnal on väärtus, kuid oleme unustanud, et väärtusel pole hinda. Oscar Wilde on veel täheldanud, et elu ei ole keeruline. Meie oleme keerulised. Elu on lihtne ja lihtsad asjad on õiged. Vabadus, perekond, elukogemus - just neis peitubki väärtus.

19.6 Linda Naudi „Peetri kivi lugu“

Linda Naudi, 10.M klass. Ernst Enno omaloomingukonkursi võitja

Peetri kivi lugu Aastasadu tagasi elas Haapsalu lähistel nägus ja tugeva kehahitusega noormees. Mehehakatist kandis nime Peeter. Peeter elas paarkümmend kilomeetrit Haapsalust väljas Männiku talus. Pesapaik oli tuntud eelkõige selle inetu ja vaese väljanägemise poolest. Arvatavasti oli tegu kogu piirkonna kõige nukramas seisus olev taluga. Peetri vanemad olid aga ammu siit ilmast lahkunud ja jätnud oma ainukesele pojale vana ja väsinud elukoha.

Abiellumisikka jõudnud Peeter oli senini suures leinas ning võibolla ka selletõttu ei olnud nooruki kunagised õpitulemused kiita ja nüüdki ei leidnud ta ka kusagilt tööd, millega elatist teenida. Sobiva töökoha leidmine olekski olnud ime, sest Peetrit ei olnud keegi juba aastaid külas näinud. Olgu põhjuseks siis kas kaotusvalu või häbitunne nukras seisus oleva peavarju ees, aga noormees kodust ei lahkunud. Naabrimees Juhan viis orvule paar korda nädalas toitu ja vett, et vaene poiss elevate kirjast ei lahkuku. Peetri isa ja Juhan olid väga head sõbrad olnud ning juba enne poja sündi oli üleaedne lubanud õnnetuse korral lapse eest hoolitseda ja seda ta nüüd järjekindlalt tegigi.

Peale Juhani oli veel üks inimene, kes Peetrist väga hoolis. See oli küla kõige ilusam ja rikkamast perest pärit Luise. Luise oli külavanema noorim tütar. Ta oli sihvakas, heledate juuste ja merevärvi siniste silmadega noor tütarlaps. Samuti oli ta kõigi kohalike poiste unistus. Näitsik aga seevastu oli juba lapsest saadik Peetrit ihaldanud. Noored olid juba päris pisikestena alatasa koos, kuid pärast traagilist õnnetust ei olnud poiss enam tüdrukuga sõnakestki rääkinud. Kätte oli jõudnud aga abiellumisaeg, kuid kõik kosjalased, kelle isa tütrele välja oli valinud, osutusid Luisele sobimatuks. Niisiis tegigi isepäine Luise ootamatu otsuse ja läks ise Peetrile kosja.

Jõudnud vaese orvu maja ette, kõhkles veel näitsik hetkeks, kuid otsustas siiski õnne proovida. Peeter istus määrdunud akna ees, kust oli peaaegu võimatu välja näha. Tüdruk istus kunagise mängukaaslase kõrvale ja avaldas poisile armastust. Kui ülestunnistus oli tehtud, löid ka Luisele üllatuseks Peetri silmad üle aastate särama. Nüüd oleks poiss nagu kogu kunagi kaotatud elurõõmu tagasi saanud ja tõenäoliselt oligi, sest tütarlaps oli ka tema eluarmastus, kuid vaesest perest pärit Peeter ei olnud kunagi julgenud küla jõukaima pere tütrele kosja minna. Lahkudes ei suutnud ülepea armunud Luise kaaslase eest enam midagi varjata ning ütles ausalt, et oli tulnud nooruki juurde salaja.

Koos läks armunud paar tüdruku isa käest abiellumiseks nõusolekut paluma, kuid seda nad paraku ei saanud. Külavanem oli vihast lõhkemas, sest Peetril ei olnud isegi tööd. Rääkimata tema lohakast väljanägemisest ja lagunevast eluasemest. Luise palus nuttes isa ning väitis, et ei suuda meheta enam päevagi elada. Muidugi hoolis isa oma noorimast tütrest väga ja tahtis talle ainult parimat, kuid soovis ka, et väljavalitu suudaks peret üleval pidada. Niisiis pakkuski külavanem välja, et kui Peeter leiab endale vaid nelja päevaga töö, siis annab ta ka nõusoleku oma noorimal tütrele mehele minna. Peeter jooksis nuttes koju, sest teadis, et nüüd on pulmaplaanid tühistatud. Oli võimatu leida tööd ilma mingisuguse hariduseta. Koju jõudnud, võttis vihane ja kurb noormees kätte hiiglasliku kivi ja viskas selle vastu õunapuud, mis koos juurtega maast välja tuli ning pikali kukkus. Peeter oli väga üllatunud, sest kivi, mida ta just visanud oli, kaalus silma järgi vähemalt pool tonni. Veel suuremas hämmingus oli teisel pool aeda seisev Juhan, kes kohe poisi juurde jooksis, kontrollimaks, et ta ikka terve oleks. Peeter oli aga täiesti terve, ilma ühegi vigastuseta. Kui Juhan oli ehmatusest toibunud, tuli talle meelde jutt, mida oli linnas käies kuulnud. Nimelt plaaniti Haapsalu ümber ehitama hakata kivimüüri ja selleks oli vaja suuri kive tassida. Kuid ka kümme meest ei suudaks tõsta korraga sellist kivi, nagu Peeter seda ennist teinud oli.

Kuna aega oli vähe, asus Peeter juba samal õhtul naabripoisi ja tema hobukaarikuga linna poole tee. Kohale jõudes otsisid nad koos üles kohalikud mungad, kes müüri rajada tahtsid. Munkadel vajusid suud ammukile, kui nad meeste jutustatud imeloost kuulsid. Kuid pärast Peetri etteastet umbes paarisaja kilogrammise kiviga ei jäänud neil muud üle, kui Peetri võlujõudu uskuda. Poisi õnneks sai ta kohe tahetud töökoha ja nii hakkasidki naabrid kodukülla tagasi sõitma, et veel õigel ajal külavanema jutule saada.

Paari aasta pärast olid Luise ja Peeter abielus ja naine ootas ka oma esimest last. Õnnelik mees kandis juba kaks aastat külast linna suuri kive ning nüüd hakkas lõpuks lähenema ka linnamüüri valmimine. Peeter ärkas sel hommikul eriti vara, et viimast kivimürakat linna viima hakata. Ta jättis naise ja veel sündimata lapsega hüvasti, võttis vana õunapuu juurest hiiglasliku kivi, mille ta aastaid tagasi sinna vihahoos visanud oli, ning asus tee. Mees oli läbi tuttava metsatuka linna poole lähenemas, kui järsku kivikolakas sülest maha kukkus. Peeter üritas korduvalt kivi üles tõsta, kuid pärast mitmeid tulutuid üritusi sai ta aru, et on võimed kaotanud. Maha istudes ja seljaga vastu kivi toetades hakkas murtud mees nutma.

Just sellepärast saab Haapsalu lähistel Paralepa metsas näha suurt kivirahnu, mis on seal juba aastasadu üksikult seisnud. Nüüd kutsuvad inimesed seda kunagise kangelase järgi just Peetri

kiviks. Kui olla õige tasa ja tähelepanelikult kuulata, võib ehk siiani kuulda, kuidas Peeter kivi juures nutmas käib. Liikvel on ka jutud, et mõned on kivile toetuvat halisevat meest isegi näinud ja tema juurde läinud. Kuid juba enne, kui jõutakse küsida, kas kõik on korras, on salapärane hing läinud.

19.7 Anni Kallas „Koroonapäevik ehk kuidas ma pole mitte midagi kasulikku teinud*“

Anni Kallas, 12.H. Ernst Enno omaloomingukonkursi 2. koht.

*otsustasin kunstnikuks hakata ja loobusin kirjavahemärkidest lause sees

23.03

Ma armastan magamist ja und. Miks on vaja teha esimese tunni ajal videotunde?

Ajasin täna end toast välja ja sain sõbrannaga kokku. Käisime jalutamas.

Mu ema ähvardab ameti maha panna sest aina rohkem ülesandeid antakse.

Ma igatsen teatrit!

Mul ei ole ühtegi hirmu või lootust või isegi erilisi mõtteid seega ma veel ei tea mida kirjutama hakkan.

24.03

Ma vihkan e-õpet k o h u t a v a l t. Ma tegin tund aega filosoofiat ja siis otsustas moodle et mu seanss on aegunud. Tragöödia? Jah.

Ma jään igal pool magama. Kirjutuslaua taga? Jah. Voodil istudes? Jah. Diivanil? Jah. Köögilaua taga? Peaaegu.

Mu isa on kolmandat nädalat Virumaal töö. Ma ei kannata üksi oma ema ja venda välja enam. Põrgu.

25.03

Meil läks täna poole kahe ajal internet ära. Mul oli matemaatika videotund pooleli.

Ma miskipärast unustan palju.

Silmad jooksevad vett ekraani taga istumisest. Petitsioon teha ekraanivaba õppepäev.

Igapäevane vaidlemine vennaga ✓

Igatsen sõpru ja söökla järjekorras seismist

26.03

Hommikul sai kaua magada. Win.

Ma ei saa koolitöödega hakkama.

Miks mul toas nii kuiv õhk on appi.

“Uhkus ja Eelarvamus”? Loetud.

Teatri aastaauhinnad anti väga vingelt üle tänavu. Braavo!

Matemaatika? Kohutav

27.03

Oleksin äärepealt videotunni ajal magama jäänud. Võib-olla jäingi paariks minutiks.

Tegin esimest korda elus kirjut koera.

Aasta esimene grill? Tehtud ✓

Ma panin esimest korda üle 10 päeva tekspüksid jalga.

Tahaks eesti keele eksamil 70p saada.

28.03

Ma kavatsen magada ja videoid vaadata terve päev. (Seda ma tegingi)

Tahaks hispaania keelt osata.

Jube palju kärkseid on välja ilmunud.

29.03

Mul on kohutavalt halb olla.

Mulle ei meeldi karulauk.

Ei hakka valetama – me isaga täitsa naudime seda TV3 uut saadet.

30.03

Mul on ikka veel halb olla. Appi.

Mihkel Raud on väga põnevat elu elanud. “Musta pori näkku” – hea raamat.

Vahtramahl ei maitse hästi.

Vend ütles et tal pole midagi teha ja kuulas minuga koos ajaloo videotundi. Ma isegi ei imestanud, et ta minust rohkem teadis küsimustele vastuseid

31.03

Kohutavalt kahetsen, et enne hambaarstil ära ei käinud ja seda aina edasi lükkasin.

Ma pole neli päeva oma juukseid pestnud.

Karjusime vennaga üksteise peale täna koolitöö pärast.

Ugala teatri näitlejate soovitusel tegevusteks on väga huvitavad!

01.04

Ma ei oska füüsikat üldse?

Pole üldse naljakas naljapäev.

Ma olen nii igavusse langenud et olen hakanud Vikerraadot kuulama. “Käbi ei kuku...” ja
“Meediatund” – soovitan!

Sain üle pika aja poodi. Tunnen inimesena end jälle.

02.04

M a e i j a k s a e n a m.

Üks väga vinge õpetaja kes meile praegu filosoofiat annab lubas et ta lõpetab oma “lugege
tekstid läbi ja vastake küsimustele” õppemeetodi aga ta pole seda teinud. Poleks uskunud et
tema mu hauda ajab.

Ma olen väga palju küpsetanud selle pandeemia ajal. Tiramisu? Jah. Esimest korda elus
kringlit? Jah. Esimest korda elus saia? Jah. Esimest korda elus kirjut koera? Jah. Eks näis
mida veel.

03.04

Täna on reede!!!

Tahaks pitsat teha.

Lihtsalt üks vaheaeg palun.

Teen rummipalle.

04.04

Käisime perega väljas. See tõi kaasa normaalsuse tunde mida ma hetkel väga vajasin.

Sotsiaalmeedia on õnnistus.

Ma igatsen kirjutamist ja korraldamist.

Ma olen hinnete ja koolitöö kohapealt täiesti alla andnud. Läheb nii kuidas läheb.

05.04

Vaikselt juba loodan et eksamid jäävad ära.

Tegin õunapirukat. Ei tulnud kõige parem välja.

Reedel on suur reede. See tähendab et koolitunde pole. See tähendab et ma olen õnnelik.

Ma olen väga halb päevikupidaja ja ma isegi ei mäleta enam millest ülesanne täpsemalt seisnes.

19.8 Mariliis Remmel „Eriolukorra päevik“

Mariliis Remmel, 12.H. Ernst Enno omaloomingukonkursi 3.koht

13.03.2020

Täna oli e-õppepäev. Kuna mina aga tegin kõik ülesanded juba eelmisel päeval ära, oli mul põhimõtteliselt vaba päev. Seetõttu veensin oma ema, et me läheks Matsallu. Teel sinna otsisin sealsed matkarajad välja. Otsustasime minna Salevere Salumäele. Metsa sees oli seal tohutu hulk sammaldunud kive, mis meenutasid Islandi Laki purske tuhavälju. Seal olid ka puud, mis olid nii jämedad ja mitmeharulised, et oli kerge arvata, kui ürgvanad need olla võivad. Mäe külje pealt allika poole kõndides jäid mäe jalamile kivid, mis meenutasid trolle või muid müütilisi tegelasi. Paremale jäi aga pankrannik, mis mulle tundus nii võimsana. Uskumatu, et ka Eestis on kohati selline loodus, mida kujutaks sobivat pigem Norra või Islandile. Pühas allikas pesime mõlemad oma silmad, kuna väidetavalt parandab see nägemist. Oli kirjas ka väike täpsustus, jaanipäeva südaööl, aga arvasime, et märtsiõhtu vesi aitab samamoodi. Edasi pidime hakkama liikuma Keila poole, et minna rongi vastu mu tädile. Teel põikasime läbi Lihulast, et käia korra poes. Lihula poes olid letid tühjad nii tualettpaberist kui ka saia- ja leivast. Poleks arvanudki, et koroonapandemia jõuab ka nii väikestesse kohtadesse. Muidugi pandi ka järgmiseks kaheks nädalaks koolid kinni, mis on eriti masendav, kuna meil ainult 5 nädalat kooli veel ongi. Lennupulm pidi varsti toimuma, ei tea, kas see nüüd üldse toimub. Tore oleks, kui aprillis saaks kool normaalselt edasi minna, sest tutipidu olen ma kõige rohkem oodanud. Eriti õudne oleks, kui eksamid edasi lükataks, sest siis lükkuks edasi nii lõpetamine, ülikooli

sisseastumine kui ka kõik muu. Akadeemilise testi kohta juba sain kirja, et toimub kas juunis või ei toimu üldse.

16.03.2020

Täna oli esimene koduõppepäev. Õppimisega läks kauem kui tavalistel koolipäevadel. Kell 11 alustasin ja umbes kell 22 lõpetasin. Järjest, praktiliselt ilma pausideta. Homme tuleb ajaloos veel videotund, mille jaoks pean vara ärkama, kuna tund algab täpselt kell 8.05. Mingil põhjusel ootasin, et koduõpe on sarnasem e-õppepäevale ja lootsin, et antakse tööd nädala peale. Lootsin, et selliseid töid, mida peab konkreetselt tunniajal tegema, on vähe.

19.03.2020

Hommikul ärgates mõtlesin, et teen esmalt ära matemaatikaülesanded, mis tänaseks märgitud olid ja ka homse füüsika, et saaks kauem magada. Siis aga tuli meelde, et täna on kehaline, kus on vaja midagi teha 60 minutit järjest. Otsustasin, et kuna matemaatikaülesanded on mõeldud lahendamiseks täna ja ka esmaspäevases tunnis, teen need ära nädalavahetusel. Füüsikas on aga teha ainult 2 ülesannet, nii et neid jõuan vaadata ka õhtul. Veensin siis ema minema maale, kuna meil oli nagunii plaanis sinna minna. Tee, mis viis meie õuele, oli aga viimase tormi tagajärjel täis murdunud oksa ja puid. Alguses koristasime oksaraage teelt ära, aga raja lõppu jõudes nägime, et teele on murdunud pikk ja jäme mänd. Autoga hoovi sõita seekord ei saanudki. Kõigepealt vaatasime, mis olukord on toas. Õnneks see talv ükski loom seal ei pesitsenud. Hoovis koristasime samuti ära murdunud oksa. Selle käigus saime valmis päris korraliku jaanilõkke algatuse, kuna oksa kogunes lõkkeplatsile päris palju. Varsti sõime terrassil ka poest kaasaostetud võileibu. Maal olles maitseb toit mingil põhjusel alati paremini, eriti kui sööd värskes õhus. Edasi läksime Perakülla, sest kehalise tund oli veel tegemata. Jalutasime seal mööda mõnusat metsaalust ringi ja vaatasime vanade raadiomastide ja muude sõjaväerajatiste varemeid. Ainuke probleem nendel matkaradadel oli see, et kippus natuke laulupeoks minema. Seetõttu keerasime põhimatkateelt kõrvale. Kõik metsaalused olid täis ka igasugust prahti, kõige rohkem suitsukonisid. Neid korjasime hästi ettevaatlikult üles. Selle matkaraja ääres polnud aga mitte ühtegi prügikasti, seetõttu pidime sõitma Peraküla randa ja siis kõndima veel paar kilomeetrit, enne kui nägime prügikaste. Ranna ääres olevad matka- ja grillimajakesed olid täielikult veega ümbritsetud. Vesi oli aga peegelsile ja peegeldas hästi

huvitavalt taevast ja puid, nii et sain ägedaid looduspilte ka. Rannal aga olid lained hästi kõrged ja mäslevad ning oli näha, et mingil hetkel oli vesi ulatunud taimestikuni välja.

24.03.2020

Täna oli jälle ajaloos videotund. Mulle kohe üldse ei meeldi need, eriti, kui tund hakkab kell kaheksa hommikul. Õnneks aga oli tänane filosoofia mingis mõttes kergem kui eelnevad, nii et kõige hullem koolipäev ei olnudki. Vastama pidi küsimustele ainult teksti kohta, videot täna ei olnud. Kui alustasin matemaatika lahendamist, hakkas valitsuse pressikonverents. Alguses ma erilist tähelepanu sellele ei pööranud, aga kui Mailis Reps ütles, et koolid on mai alguseni kinni ja eksamid lükkuvad edasi, tuli lausa nutt kurku. See juba ütleb midagi, sest tavaliselt olen ma suhteliselt emotsioonitu. Meil oli juba ära olnud meie viimane tavaline koolipäev üldse ja me ei teadnudki, et see on viimane. Arvan, et oleks ma seda teadnud, oleks ma seda päeva lausa väärtustanud ja ei oleks mõelnud ainult selle peale, et millal juba koju saab. Lootsin ka, et lõpukella ajaks saab juba kooli tagasi, kuna see on asi, mida ma kõige rohkem ootas. Tore oleks, kui lõpukell ikkagi vähemalt maikuus toimuks, isegi kui eksamitega siis juba väga kiireks läheb. Ja lennupulm võiks ka ikka toimuda, sest lõpuklass ilma traditsioonideta pole üldse äge.

29.03.2020

Täna läksime taas maale, et saaksin oma kehalise tunni ära teha. Kutsusime kaasa ka vanaisa, et ka tema saaks värskes õhus liikuda. Linna me teda praegu ei lase, mis talle sugugi ei meeldi. Alguses tegime natuke majaesist puhtaks, riisusime ja lõikasime ära kasvama hakkavate puude alged. Siis aga läksime maja ümbritseva metsa alla kõndima, et mina oma 60 minutit täis saaks. Metsa all nägin esimest korda vana sauna varemeid. Varem polnud ma selle metsatuka alla läinud, kuna maa on seal hästi vesine. Nägin ka arvatavat vana jõesängi. Täiesti kindel ma selles pole, kas see ikka on jõesäng, samas on teisel pool maanteed metsa all päris suur jõgi. Suvilat ümbritseva metsa all oli tohutult palju suuri murdunud puid, mis tegid maastiku väga huvitavaks. Järsku sattusime aga enda arvates täiesti uute varemete peale. Näha olid terve hoone piirjooned ja suured kivid, millest maja ehitatud oli. Edasi kõndides aga sattusime segadusse, kuna sepikoja varemeid polnud kuskil. Kuna mina mäletasin neid varemeid kui üht väikest kivihunnikut, arvasin, et äkki on see lihtsalt sambla alla mattunud. Hiljem saime aga aru, et need „uued“, varemed olidki tegelikult sepikoja varemed. Kuna me läksime metsa alla teiselt poolt kui tavaliselt, ei tundnud me neid lihtsalt ära. Edasi läksime kõndima üle maantee, kuna tund aega polnud veel täis. Kõndisime selle suure jõe äärde ja ja seal edasi veel ühe vana haruselise tamme juurde. Lisaks nägime šaakalit. Alguses arvasime, et tegu on rebasega, kuid

mina olin kahtlev, sest rebase jaoks oli ta liiga tume. Tagasi liikudes korjasime tee äärest ja oma metsa alt ära tohutu koguse prügi. Lõpuks oli see prügikogus nii suur, et terve pagasnik oli seda täis. Meie metsa alla oli keegi reaalselt visanud auto õhufiltri (tohutu suure, nii et pigem vist reka oma), väga palju plastikpudeleid, kohvitopse jne. Arusaadav, et inimesed on lihtsalt autoakna lahti teinud ja visanud. Vihale ajab lausa. Tagasi sõitma hakates nägime teeäärses metsatukas ka kolme kitse, nii et päev lõppes ikkagi positiivselt.

01.04.2020

Täna peaks küll ametlikult naljapäev olema, aga väga suurt naljategemise tuju küll ei ole. Kogu maailm tundub praegu nagu üks suur nali. Vanaisa küll hommikul paar nalja tegi, aga muidu on suhteline vaikus. Isegi meedias ei tundu olevat ühtegi naljauudist.

19.9 Aliis Vatku „Gin Long Drink“

Aliis Vatku, 10.M. Ernst Enno omaloomingukonkursi äramärgitud töö

Pesen rahulikult Norman Optika vitriinaknaid, kui mu selja taha ilmub üks mees, poekott kraami täis. Algul näeb ta välja nagu täiesti tavaline eestlane või turist: siniste teksapükste, adi tossude, tuulejope ja päikse käes tumenevate prillidega. Tal on pisut habetunud nägu, juuksed juba halli varjundit omandamas. Kõige selle tipuks on tal aga aval naeratus näole kleebitud. Ta teeb must pilti ja ütleb siis, et väga hea, väga hea, super! Siis hakkab ta minuga jutustama vääga ekstaatiliselt, elavalt ja imetlevalt. Küsib mu käest, et kuidas ja mis tehnikaga ma aknaid pesen. Et kas ma jaotan akna mõttes pooleks ja hajutan siis. Vastan talle, et täpselt nii teengi, kuid ta ei jää sellega rahule. Ütleb mulle, et mul on vale aknapesuvahend, millele ma vastan, et tavaliselt me peseme äädikalahusega. Selle peale läheb ta äksi täis, kiidab äädikat takka ja küsib, mis on mu vanaema väljalaskeaasta. Seda ma loomulikult ei tea. Siis ütleb ta, et mul on väga hea kostüüm, metsa moodi. Ütlen talle, et olen jah roheline nagu metsamees (seljas oli mul ema suur roheline kapuutsiga bufferjacket mantel). Nüüd ütleb ta, et selline inimvaikne aeg ongi kõige parem aknapesuks. Siis räägib ta, et need keemiaga aknapesuvahendid pole üldse head. Räägib, et need jätavad jälgi ning ajapikku sellise kihi klaasi peale, mida peab roobiga maha kraapima. Nüüd küsib ta, et kas ma tean, mis asi see roop üldse on. Loomulikult ma tean, et see on nagu ahjuroop, mille peale tema mind takka kiidab. Saan mehelt teada, et aknapesuroobiga saaks palju kiiremini aknad puhtaks kui paberiga. Mees uurib, miks mul kindaid pole, kas mu

käed ei külmeta. Edasi hakkab ta kurtma selle üle, kuidas ta tütar (kes on lõpetanud Hugo Trefneri gümnaasiumi) temaga kurjustab, kui ta tütrele sünnipäeval ei helista ja õnne ei soovi. Mees õigustab end sellega, et tal on paha mobiilioperaator, millega ei saa helistada ... millegipärast. Soovitan tal siis postkaardi saata, mille peale tema hakkab hullult naeratama ja peaaegu käsi plaksutama. Ta näitab mulle ka oma uut telefoni, mille sõber talle ostis. Uus suure ekraaniga nutitelefon. Mees kurdab, et tal on kogu aeg külmad käed. Mina vastan, et jajah, telefon ei tööta külmade näppudega. Tema aga ohkab südantlõhestavalt, ütleb, et ta ju ei teadnud seda varem! Peale seda hakkab ta juba minema, aga ei saa ikka mindud, kuna on vaja veel rääkida ja küsida. Siis küsib ta, et mis värk nende puudega on, et kas need pole mitte juba aastatuhandeid vaateakendel olnud. Ja kas Helen Kallikornil ei ole siis uusi ideid, et vaateaknad kogu aeg samasugused on. Sellele ei oska ma midagi erilist vastata, vaid seda, et Helen pole soovi avaldanud midagi uut teha. Tema naerab ja ütleb, et soov peab seestpoolt tulema, millega mina tahes tahtmata nõustun. Nüüd hakkab ta juba teist korda end minekule seadma. Aga enne seda soovib ta mulle palju tervist, tervist, tervist..., kuna praegu peab end hoidma. Ütlen aitäh ja et tervist on nagunii, mille peale tema ikka rõhutab, et tervis on kõige olulisem. Juba kolmandat korda üritab mu vestluskaaslane head aega öelda.

Terve selle aja jooksul olen mina mitu akent puhtaks pesnud ja tema mind ja minu tööd jälginud ning suhelnud. Ta soovib mulle veel palju tervist. Mina soovin talle vastu palju tervist. Siis äkki ta küsib, et kas ma džinni!! joon. Mina ütlen, et eks ikka, peale tööd on end hea premeerida. Selle peale mees naerab, võtab kotist purgi džinni!!! ja paneb mulle aknalauale. Oskan talle vaid aitäh kohmata, tema aga soovib mulle viimast korda tervist ja seekord lähebki.